

Slovenija-transplant

LETNO POROČILO ZA LETO 2024

Zavod Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv
Slovenija transplant

Odgovorna oseba: Andrej Gadžijev, dr. med.

Ljubljana, februar 2025

VSEBINA

Kazalo slik	v
Kazalo tabel	v
1 UVOD	vii
1.1 UVODNI NAGOVOR DIREKTORJA, S POUČENI NA POMEMBNEJŠIH ODLOČITVAH OZ. SKLEPIH DIREKTORJA ZAVODA V LETU 2024.....	vii
2 OSEBNA IZKAZNICA ZAVODA.....	ix
2.1 PODROBNEJŠA ORGANIZACIJA ZAVODA.....	xi
2.2 VODSTVO ZAVODA.....	13
3 POSLOVNO POROČILO	14
3.1 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE	15
3.1.1 Zakonske in druge pravne podlage z delovnega področja JZZ	15
3.1.2 Zakonske in druge pravne podlage za pripravo letnega poročila	15
3.1.3 Interni akti zavoda	16
3.2 VIZIJA ZAVODA.....	17
3.3 POSLANSTVO ZAVODA.....	17
3.4 STRATEGIJA ZAVODA	17
3.5 DOLGOROČNI CILJI ZAVODA.....	18
3.6 LETNI CILJI ZAVODA, KI IZHAJAJO IZ DOLGOROČNIH CILJEV.....	20
3.7 OCENA DOSEŽENIH CILJEV	21
3.8 REALIZACIJA LETNIH CILJEV.....	22
3.8.1 Zagotavljanje preskrbe z organi in tkivi v skladu z zahtevami za kakovost in varnost bolnikov, kljub številnim varnostnim omejitvam in krizi v zdravstvu. Sprotno sodelovanje pri izmenjavi organov in dobrih kliničnih praks z mednarodno neprofitno fundacijo Eurotransplant. Doseči stabilnost na področju donorske dejavnosti s ciljem 30 aktivnih darovalcev / milijon prebivalcev.....	24
3.8.2 Strokovno svetovanje in tesnejše sodelovanje z donorskimi bolnišnicami z nadaljnjo implementacijo aktivne detekcije in programa ICOD (Intensive Care facilitation on Organ Donation), optimizacijo časa trajanja celotnega procesa darovanja ter uvedbo enotnih svetovnih smernic pri postopkih ugotavljanja možganske smrti	25
3.8.3 Nadgradnja programa iQAP za revizijske postopke na področju detekcije možnih umrlih darovalcev v donorskih bolnišnicah, prehod na aktivno detekcijo, ki jo bo na vseh OIM in v Urgentnih centrih izvajal lokalni BTK, ter vzpostavitev hitrega odziva na ugotovljene ovire v samem procesu pridobivanja organov in tkiv.....	27
3.8.4 Dograjevanje biovigilantnega sistema in izvajanje aktivnosti v sklopu HND/R (Hudih Neželenih Dogodkov in/ali Reakcij).....	28
3.8.5 Nadgrajevanje programov in implementacija novosti s področja informacijske podpore (Nacionalni program za tkiva in celice, POT)	28
3.8.5.1 Spletna aplikacija Nacionalni program za tkiva in celice.....	29
3.8.5.2 Nacionalni register za organe POT.....	31
3.8.5.3 Sistem za zagotavljanje kakovosti in varnosti (iQAP)	31

3.8.6	Izobraževanje zdravstvene javnosti, usmerjeno na aktivno detekcijo, vpeljavo programov ICOD in kontroliranega DCD darovanja, priprava letnega načrta izobraževanj in priprava gradiv za izvajanje izobraževanj	32
3.8.7	Spodbujanje razvoja ICOD in kontroliranega DCD darovanja ter aktivno sodelovanje pri pripravi etičnih smernic, ki se nanašajo na terapevtske pristope ob koncu življenja	34
3.8.8	Urejanje dokumentacije in podatkov za zagotavljanje transparentnosti in sledljivosti, kakovosti in varnosti sistema in dejavnosti.....	36
3.8.9	Upravljanje in vodenje registrov ter izmenjava podatkov z ET in drugimi evropskimi državami	37
3.8.9.1	Vodenje čakalnih seznamov prejemnikov	37
3.8.9.2	Zbiranje in analiziranje podatkov o neuporabljenih organih.....	37
3.8.9.3	Nacionalni register opredeljenih oseb glede darovanja organov in tkiv za namen zdravljenja	37
3.8.9.4	Vodenje registra donorskih centrov in ustanov za tkiva in celice	38
3.8.9.5	Vodenje registra donorskih bolnišnic	38
3.8.9.6	Vodenje registra živih in mrtvih darovalcev	38
3.8.10	Kontinuirano komuniciranje prek medijev, transparentno poročanje o naših aktivnostih prek nove spletne strani zavoda in družbenih omrežij. Redne objave kvartalnega spletnega novičnika za strokovno javnost.	38
3.8.10.1	Komuniciranje prek medijev	39
3.8.10.2	Celostna grafična podoba (CGP)	41
3.8.10.3	Spletna stran	41
3.8.10.4	Družbena omrežja.....	42
3.8.10.5	e-Novičnik.....	43
3.8.10.6	Tiskovine.....	44
3.8.10.7	Profesionalne fotografije.....	45
3.8.10.8	Razstava Moja brazgotina, moje življenje	45
3.8.10.9	Sporočila za medije in tiskovne konference	45
3.8.10.10	Evropski dan darovanja	46
3.8.10.11	Sodelovanje z društvi.....	47
3.8.11	Sodelovanje in povezovanje z odgovornimi organizacijami in strokovnimi združenji v mednarodnem okolju	47
3.8.11.1	Sodelovanje z Mednarodno neprofitno organizacijo Eurotransplant (ET)	47
3.8.11.2	ESOT – European Society for Organ Transplantation	52
3.8.11.3	BTC - Board of Transplant Coordinators.....	52
3.8.11.4	Svet Evrope – odbor CD-P-TO - European Committee on Organ Transplantation in EDQM	54
3.8.11.5	Evropska komisija in Slovenija-transplant v vlogi Odgovorne ustanove za področje pridobivanja in presaditve organov in tkiv	56
3.8.11.6	Domači projekti.....	56
3.8.11.7	Mednarodni projekti.....	57
3.8.12	Spodbujanje razvoja dejavnosti z izpeljavo internih in mednarodnih projektov	60
3.8.13	Objavljanje strokovnih in znanstvenih člankov	61
3.8.14	Kontinuirano sodelovanje s Centrom za transplantacijsko dejavnost v UKC Ljubljana in prejemniškimi centri v UKC Ljubljana	61
3.8.15	Usklajevanje aktivnosti za razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti v Republiki Sloveniji z Ministrstvom za zdravje in drugimi odgovornimi telesi, registracija zdravstvene dejavnosti, realizacija	

3.8.15.1	Ministrstvo za zdravje.....	63
3.8.15.2	Zdravniško društvo in Zdravniška zbornica	65
3.8.16	Pozitivno poslovanje zavoda	66
3.8.17	Uvedba elektronskega arhiviranja dokumentacije	66
3.8.18	GDPR.....	66
3.8.19	Realizacija delovnega programa	68
3.8.19.1	Realizacija programa dogovorjenega po pogodbi o zagotavljanju sredstev za delovanje Slovenija-transplanta za leto 2024.....	68
3.8.19.2	Poročanje o izvajanju mednarodnih projektov	80
3.8.20	POSLOVNI IZID.....	81
3.9	<i>OCENA USPEŠNOSTI S POMOČJO KAZALNIKOV, VKLJUČNO Z OCENO GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA</i>	81
3.9.1	OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA.....	81
3.9.2	FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA	82
3.10	<i>OCENA NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC</i>	84
3.11	<i>POJASNILA NA PODROČJIH, KJER ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI</i>	85
3.12	<i>OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA</i>	86
3.13	<i>DRUGA POJASNILA, KI VSEBUJEJO ANALIZO KADROVANJA IN KADROVSKE POLITIKE IN POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH</i>	87
3.13.1	PREDSTAVITEV ZAPOSLENIH PO POKLICNIH IN PODROČJIH DELA	87
3.13.1.1	Analiza kadrovanja in kadrovske politike.....	87
3.13.1.2	Ostale oblike dela	87
3.13.1.3	Izobraževanje, specializacije in pripravništva.....	87
3.13.1.4	Dejavnosti, oddane zunanjim izvajalcem	88
3.13.2	POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH V LETU 2024	88
3.13.3	POROČILO O OPRAVLJENIH VZDRŽEVALNIH DELIH V LETU 2024.....	88
4	RAČUNOVODSKO POROČILO ZA LETO 2024	89
4.1	<i>RAČUNOVODSKO POROČILO – PRILOGE</i>	89
4.2	<i>POJASNILA RAČUNOVODSKEGA POROČILA</i>	89
4.2.1	POJASNILA K POSTAVKAM BILANCE STANJA IN PRILOGAM K BILANCI STANJA	90
4.2.1.1	SREDSTVA.....	90
4.2.1.2	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	94
4.2.2	POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV...98	
4.2.2.1	ANALIZA PRIHODKOV	98
4.2.2.2	ANALIZA ODHODKOV.....	99
4.2.2.3	POSLOVNI IZID.....	103
4.2.3	POROČILO O PORABI SREDSTEV POSLOVNEGA IZIDA V SKLADU S SKLEPI SVETA JZZ.....	104
4.2.4	PREDLOG RAZPOREDITVE UGOTOVLJENEGA PRESEŽKA PRIHODKOV V LETU 2024	104
4.2.4.1	IZRAČUN PRESEŽKA PRIHODKOV NA PODLAGI ZAKONA O JAVNIH FINANCAH.....	104
4.2.4.2	UGOTAVLJANJE POSLOVNEGA IZIDA PO OBRAČUNSKEM NAČELU	105
4.2.4.3	PREDLOG RAZPOREDITVE UGOTOVLJENEGA PRESEŽKA ZA LETO 2024	105
5	PRILOGE	1

KAZALO SLIK

<i>Slika 1: Organigram zavoda 2024</i>	12
<i>Slika 2: Število darovalcev v letu 2024 v primerjavi z letom 2023 in 2022:</i>	70
<i>Slika 3: Število primernih darovalcev v donorskih centrih po kvartalih</i>	71
<i>Slika 4: Aktivni umrli darovalci</i>	72
<i>Slika 5: Število ustreznih organov za presaditev</i>	72
<i>Slika 6: Soglasje svojcev za darovanje</i>	73
<i>Slika 7: Presaditve v UKC Ljubljana</i>	73
<i>Slika 8: Starostne skupine aktivnih darovalcev</i>	74
<i>Slika 9: Letno poročilo ustanove za tkiva in celice</i>	76
<i>Slika 10: Nacionalni register opredeljenih oseb glede posmrtnega darovanja</i>	77
<i>Slika 11: Čakalni seznam pacientov</i>	78
<i>Slika 12: Roženice</i>	79

KAZALO TABEL

<i>Tabela 1: Dolgoročni cilji zavoda</i>	18
<i>Tabela 2: Realizacija letnih ciljev</i>	22
<i>Tabela 3: Spletne novice Slovenija-transplant</i>	43
<i>Tabela 4: Merljivi cilji 2024</i>	68
<i>Tabela 5: Število darovalcev in odvzetih organov v letu 2024</i>	71
<i>Tabela 6: Realizacija po donorskih bolnišnicah v letu 2024</i>	75
<i>Tabela 7: Podatki o izmenjanih, uničenih in presajenih organih v letu 2024</i>	75
<i>Tabela 8: Presaditev krvotvornih matičnih celic v letu 2024</i>	75
<i>Tabela 9: Število opredelitev glede darovanja v letu 2024 po mesecih</i>	76
<i>Tabela 10: Število uvrščenih na čakalni seznam pri ET v letu 2024</i>	77
<i>Tabela 11: Število čakajočih na čakalnem seznamu ET na dan 31. 12. 2024</i>	78
<i>Tabela 12: Število pridobljenih roženic v letu 2024</i>	78
<i>Tabela 13: Slovenija-donor 2024</i>	80
<i>Tabela 14: Projekt BRAVEST</i>	80
<i>Tabela 15: Poslovni izid po letih v EUR</i>	81
<i>Tabela 16: Finančni kazalniki poslovanja</i>	82
<i>Tabela 17: Ugotovitve notranje revizije za leto 2024</i>	84
<i>Tabela 18: Primerjava rezultatov povprečne samoocentive po posameznih elementih</i>	85
<i>Tabela 19: Nedoseženi cilji, ukrepi ter terminski načrt za ukrepanje</i>	86
<i>Tabela 20: Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve</i>	91
<i>Tabela 21: Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva</i>	91
<i>Tabela 22: Prejeti predujmi in varščine</i>	94
<i>Tabela 23: Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja</i>	95

<i>Tabela 24: Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN</i>	<i>95</i>
<i>Tabela 25: Programi in časovno razmejena amortizacija.....</i>	<i>96</i>
<i>Tabela 26: Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva</i>	<i>97</i>
<i>Tabela 27: Presežek prihodkov nad odhodki</i>	<i>97</i>
<i>Tabela 28: Prihodki</i>	<i>98</i>
<i>Tabela 29: Izvajalci zdravstvenih storitev</i>	<i>100</i>
<i>Tabela 30: Izvajalci nezdravstvenih storitev</i>	<i>101</i>
<i>Tabela 31: Izračun presežka po denarnem toku</i>	<i>104</i>

1 UVOD

1.1 UVODNI NAGOVOR DIREKTORJA, S Poudarki na pomembnejših odločitvah oz. sklepih Direktorja Zavoda v letu 2024

Javni zavod Slovenija-transplant je osrednja nacionalna ustanova, ki je v skladu s statutom in nacionalno zakonodajo odgovorna za razvoj, optimizacijo in racionalizacijo dejavnosti zdravljenja s presaditvijo, predvsem na področju donorskega programa in pridobivanja organov in tkiv. Tako na medicinskem kot zakonodajnem, organizacijskem, informacijskem, komunikacijskem in drugih temeljnih področjih so potrebne nenehne prilagoditve in dopolnila, ki jih Slovenija-transplant uvaja po svojih zmogljivostih.

V donorskem programu so bile številke nižje v primerjavi z rekordnim letom 2023. Opazno se je znižala detekcija možnih umrlih darovalcev. V letu 2024 so tako v donorskih centrih obravnavali 63 primernih darovalcev. 47 aktivnih je podarilo 146 organov za presaditev (kar je več na enega darovalca v primerjavi z letom 2023). Uspeli smo ohraniti visoko stopnjo soglasja svojcev za darovanje (82 %), kar ključno pripomore k stabilnim rezultatom. Spodbudno je, da so se povečali vpisi na čakalne sezname za zdravljenje s presaditvijo, saj bo tako lahko več organov našlo končnega prejemnika iz Slovenije.

Leto 2024 žal ni bilo najbolj spodbudno za uporabnike in izvajalce zdravstvenih storitev. Negativne posledice dolgotrajne zdravniške stavke, številnih kadrovskih in sistemskih težav (na ravni MZ) so se žal prenesle tudi v donorski program. Prav tako smo se v ožji ekipi Slovenija-transplanta soočali s kadrovskimi težavami (dolgotrajne bolniške odsotnosti, zamenjave zaposlenih), kar je v manjšem kolektivu še toliko bolj občutiti. Aktivno smo pristopili k reševanju slabšega stanja v donorskem programu, in v drugi polovici leta uvedli več kratkoročnih ukrepov, med drugim predčasne revizijske sestanke v sodelujočih ustanovah.

Kljub neugodnim zunanjim okoliščinam smo uspeli realizirati večino letnih ciljev. Kar nekaj nalog je obsežnejših in dolgotrajnejših, rezultati dela bodo vidni v letu 2025 (prenove strokovnih smernic, pravilnikov etc.). Aktivno in uspešno smo sodelovali na mednarodni ravni, za spletno stran smo prejeli prestižne nagrade za najboljše digitalne projekte Netko in Websi 2024, dosegli smo pozitivno poslovanje zavoda. Tudi EU projekt Vsi imamo več kot eno življenje, ki smo ga lani uspešno zaključili, je bil v mednarodnem okolju prepoznan kot presežek in med številnimi Erasmus+ projekti prejel nagrado EDUInspiration. Uspešno smo zaključili razvoj nacionalnega informacijskega programa za tkiva in celice in začeli z izobraževanjem v ustanovah. Ustvarili smo svojevrstno nacionalno kodo za tkiva in celice, kar je edinstvena in napredna rešitev, za kar smo prejeli pohvalo pristojnega odbora v Svetu Evrope. Po daljših (več-letnih) pogajanjih je MZ odobrilo projekt DIIP, kar nam bo omogočilo nujno popolno prenovo informacijske podpore zavoda, še posebej tistega dela, ki pokriva sistem darovanja organov. Z Eurotransplantom, kjer se je zamenjalo vodstvo in več ostalih

redno zaposlenih, smo uspešno ohranjali aktivno sodelovanje na vseh ravneh izmenjave organov in tkiv ter strokovnega sodelovanja v odborih. Preko tekočega EU projekta BRAVEST smo naredili pomembne premike pri zakonski ureditvi (v skladu z GDPR, raziskovalnimi zahtevami, razvojnimi usmeritvami) izmenjave občutljivih podatkov o darovalcih in prejemnikih na mednarodni ravni. Z društvi pacientov smo poleg potujoče razstave »Moja brazgotina, moje življenje« zagnali še en projekt, in sicer »Krog hvaležnosti in sodelovanja«, ki smo ga javnosti predstavili ob evropskem dnevu darovanja 2024. Z vsemi mehкими ukrepi dvigujemo razumevanje naše dejavnosti med strokovno in splošno javnostjo. Strokovno javnost dosegamo tudi preko kvartalnih e-novičnikov, predavanj, izobraževanj in člankov. Kot kaže, pa moramo naslavljanje strokovne javnosti še precej okrepiti. Dobro motivirana in izobražena javnost je namreč osnova za razvojne premike, tudi v smeri darovanja po (kontrolirani) cirkulatorni smrti.

Andrej Gadžijev, dr. med.

Direktor in odgovorni zdravnik

2 OSEBNA IZKAZNICA ZAVODA

Logotip:	 Slovenija-transplant
Ime:	Zavod Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv Slovenija transplant
Kratko ime:	Slovenija-transplant
Naziv za poslovanje s tujino:	Institute for Transplantation of Organs and Tissues of the Republic of Slovenia Slovenija transplant
Sedež:	Zaloška cesta 7, 1000 Ljubljana
Identifikacijska številka za DDV:	53164563
Matična številka:	1594451
Šifra dejavnosti:	86.909 Druge zdravstvene dejavnosti
Šifra proračunskega uporabnika:	92770
Št. transakcijskega računa:	01100-6030927794
Telefon:	01 300 68 60
Telefaks:	01 300 68 66
Spletna stran:	www.slovenija-transplant.si
Ustanovitelj:	Vlada Republike Slovenije
Datum ustanovitve:	16. 10. 2000
Organi upravljanja:	Svet zavoda: PREDSTAVNICE USTANOVITELJA: <ul style="list-style-type: none">- Alek Valenčič- Karmen Leban Polanc- Samo Kodrin- Antonija Setničar

	<p>PREDSTAVNIK ZAVAROVANCEV ZZS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Igor Velušček <p>PREDSTAVNICA UPORABNIKOV:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Breda Božnik <p>PREDSTAVNIK ZAPOSLENIH V SLOVENIJA-TRANSPLANTU:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dr. Boštjan Kušar – podpredsednik sveta zavoda <p>Strokovni svet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predstavniki niso imenovani
Dejavnost:	<p>Seznam dejavnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obdelava podatkov; - dejavnosti, povezave s podatkovnimi bazami; - raziskovanje in eksperimentiranje razvoja na področju naravoslovja in tehnologije; - raziskovanje in eksperimentiranje razvoja na področju družboslovja in humanistike; - druge zdravstvene dejavnosti.
Vodstvo, direktor:	Andrej Gadžijev, dr. med.

2.1 PODROBNEJŠA ORGANIZACIJA ZAVODA

Javni zavod Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv Slovenija-transplant je s samostojnim delovanjem pričel leta 2002, ustanovila ga je Vlada Republike Slovenije in deluje pod okriljem Ministrstva za zdravje Republike Slovenije.

Slovenija-transplant predstavlja osrednjo ustanovo, ki povezuje donorske in transplantacijske centre, ki so vključeni v nacionalno transplantacijsko mrežo. Vzpodbuja razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti v Sloveniji, skrbi za koordinacijo dejavnosti na državnem nivoju, izobražuje strokovno in splošno javnost, skrbi za kakovost in varnost pri opravljanju donorske in transplantacijske dejavnosti ter sodeluje tudi z mednarodno evropsko organizacijo Eurotransplant.

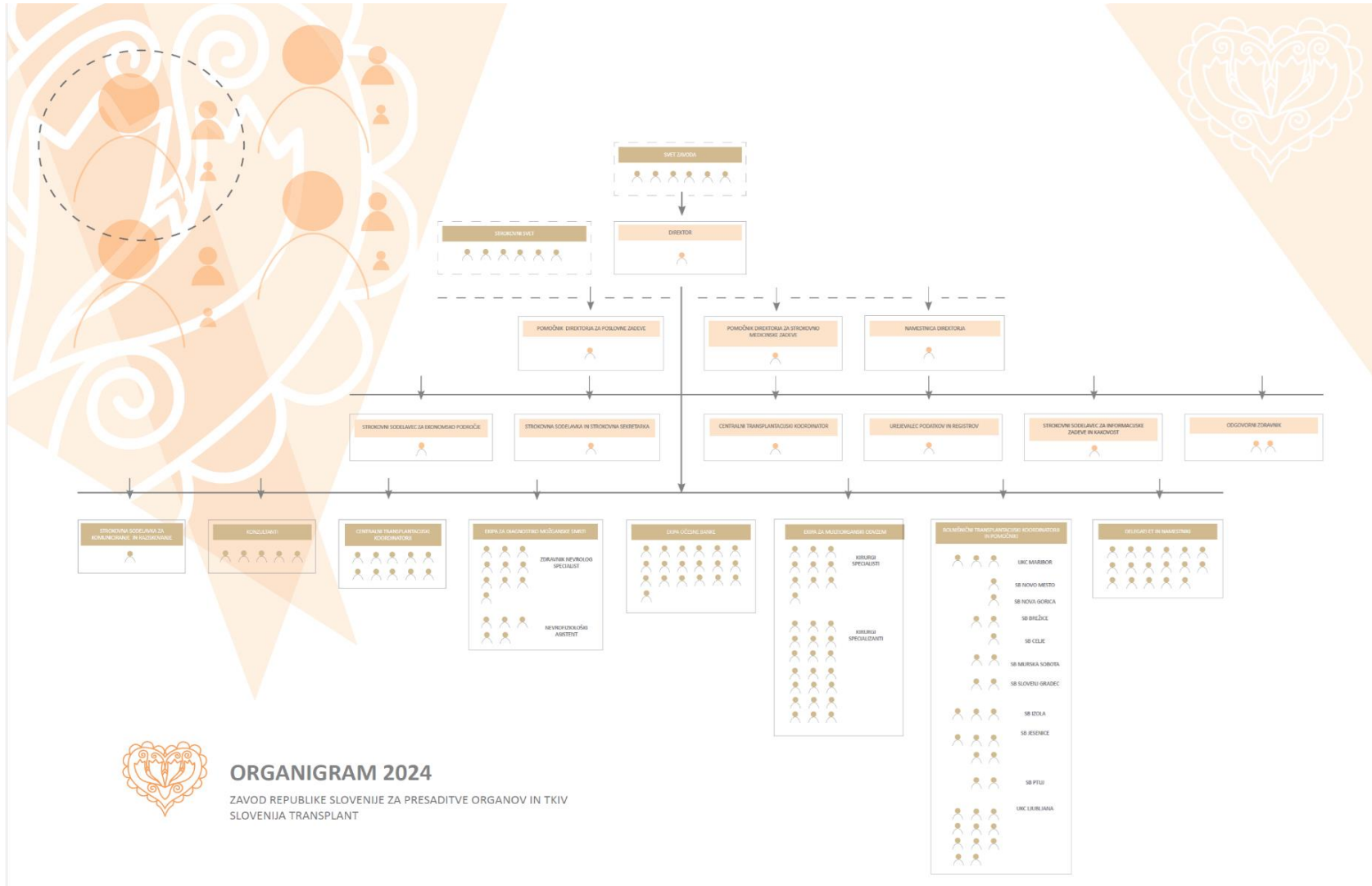
Zakonska podlaga za delovanje javnega zavoda Slovenija-transplant sta Zakon o pridobivanju in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja (ZPPDČT) (Uradni list RS, št. 56/15 in 186/21 – KZ-1I) in Zakon o kakovosti in varnosti človeških tkiv in celic, namenjenih za zdravljenje (ZKVČTC) (Uradni list RS, št. 61/07 in 56/15).

Temeljne naloge in pooblastila Zavoda so:

- pospeševanje transplantacijskega programa, vključno s pridobivanjem organov, tkiv in celic,
- koordinacija transplantacijske dejavnosti na nacionalni in mednarodni ravni,
- nadzor nad izvajanjem vseh aktivnosti na področju transplantacijske dejavnosti v Sloveniji.

V Slovenija-transplantu je bilo ob koncu leta 2024 zaposlenih 8 oseb. Pogodbeni sodelavci so predvideni predvsem za naslednja področja: izvajanje zdravstvene in nezdravstvene dejavnosti, pravne zadeve in zakonodaja, izobraževanje zdravstvene in široke javnosti o darovanju, zagotavljanje kakovosti in učinkovitosti v programu darovanja, odnosi z javnostjo in informacijska podpora.

Slika 1: Organigram zavoda 2024

ORGANIGRAM 2024

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA PRESADITVE ORGANOV IN TKIV
SLOVENIJA TRANSPLANT

2.2 VODSTVO ZAVODA

S 1. 1. 2022 je vodenje zavoda kot direktor prevzel Andrej Gadžijev, dr. med..

Direktorja zavoda imenuje in razrešuje Svet zavoda s soglasjem ustanovitelja. Mandat direktorja traja štiri leta in je po preteku te dobe lahko ponovno imenovan. Direktor organizira in vodi delo ter poslovanje zavoda, predstavlja in zastopa zavod in je odgovoren za zakonitost in strokovnost dela zavoda.

3 POSLOVNO POROČILO

Poslovno poročilo je pripravljeno skladno z Navodilom o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologijo za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Uradni list RS, št. 12/01, 10/06, 8/07, 102/10) in vsebuje:

- Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje posrednega uporabnika;
- Dolgoročne cilje posrednega uporabnika, kot izhaja iz večletnega programa dela in razvoja posrednega uporabnika oziroma področnih strategij in nacionalnih programov;
- Letne cilje posrednega uporabnika, zastavljene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela;
- Oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev, upošteva fizične, finančne in opisne kazalce (indikatorje), določene v obrazložitvi finančnega načrta posrednega uporabnika ali v njegovem letnem programu dela po posameznih področjih dejavnosti;
- Nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela;
- Oceno uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let;
- Oceno gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila, kot jih je predpisalo pristojno ministrstvo oziroma župan in ukrepe za izboljšanje učinkovitosti ter kvalitete poslovanja posrednega uporabnika;
- Oceno notranjega nadzora javnih financ;
- Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi, zakaj cilji niso bili doseženi. Pojasnila morajo vsebovati seznam ukrepov in terminski načrt za doseganje zastavljenih ciljev in predloge novih ciljev ali ukrepov, če zastavljeni cilji niso izvedljivi;
- Oceno učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja, predvsem pa na gospodarstvo, socialo, varstvo okolja, regionalni razvoj in urejanje prostora;
- Druga pojasnila, ki vsebujejo analizo kadrovanja in kadrovske politike in poročilo o investicijskih vlaganjih.

3.1 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE

3.1.1 Zakonske in druge pravne podlage z delovnega področja JZZ

- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC, 127/06 – ZJZP),
- Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD, 64/17, 1/19 – odl. US, 73/19, 82/20, 152/20 – ZZUOOP, 203/20 – ZIUPOPDVE, 112/21 – ZNUPZ, 196/21 – ZDOsk, 100/22 – ZNUZSZS, 132/22 – odl. US, 141/22 – ZNUNBZ, 14/23 – odl. US, 84/23 – ZDOsk-1, 102/24 – ZZKZ in 112/24 – ZDIUZDZ),
- Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19, 189/20 – ZFRO, 51/21, 159/21, 196/21 – ZDOsk, 15/22, 43/22, 100/22 – ZNUZSZS, 141/22 – ZNUNBZ, 40/23 – ZČmIS-1 in 78/23),
- Zakon o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19, 199/21, 136/23 – ZIUZDS in 35/24),
- Uredba o programih storitev obveznega zdravstvenega zavarovanja, zmogljivostih, potrebnih za njegovo izvajanje, in obsegu sredstev za leto 2024 (Uradni list RS, št. 14/24, 30/24, 47/24, 53/24 – popr. in 109/24; v nadaljnjem besedilu Uredba),
- Pogodbe o izvajanju programa zdravstvenih storitev za pogodbeno leto 2023 ter 2024 z ZZS.

3.1.2 Zakonske in druge pravne podlage za pripravo letnega poročila

- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23; v nadaljnjem besedilu: ZJF),
- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE),
- Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 33/11; v nadaljnjem besedilu: ZPFOLERD-1),
- Navodilo o pripravi finančnih načrtov posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 91/00 in 122/00),
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23 in 81/24),
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23 in 81/24),
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23 in 19/24),

- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15),
- Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, 46/03),
- Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 11/22, 96/22, 105/22 – ZZNŠPP, 149/22, 106/23 in 88/24)
- Navodilo v zvezi z razmejitvijo dejavnosti javnih zdravstvenih in lekarniških zavodov na javno službo in tržno dejavnost Ministrstva za zdravje, št. 0140-114/2022/3 z dne 19. 5. 2022 (objavljeno na <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZ/DOKUMENTI/ZDRAVJE/organiziranost/izvajalci-zdravstvene-dejavnosti/25052022-Navodilo-v-zvezi-z-razmejitvijo-dejavnosti.pdf>)

3.1.3 Interni akti zavoda

- Navodila za likvidacijo faktur in obračun stroškov dela,
- Navodilo o načinu oddaje javnega naročila male vrednosti,
- Navodilo za delo v zvezi z izdajo soglasja za delo pri drugem delodajalcu,
- Pravila o disciplinski in odškodninski odgovornosti,
- Pravila o službenih odsotnostih izven sedeža Zavoda RS za presaditve organov in tkiv Slovenija transplant,
- Poslovnik o delu SZ,
- Pravilnik o CTK in o mentorstvu,
- Pravilnik o delovnem času,
- Pravilnik o določitvi vrste in števila mest, na katerih se opravlja dežurstvo,
- Pravilnik o ukrepih delodajalca za zaščito delavcev pred nadlegovanjem ter trpinčenjem na delovnem mestu,
- Pravilnik o načinu spremljanja in izdajanja ter sledenja prispele in izdane pošte in prejetih in izdanih dokumentov,
- Pravilnik o notranjem revidiranju,
- Pravilnik o ocenjevanju in nagrajevanju delovne uspešnosti,
- Pravilnik o opravljanju dela na domu,
- Pravilnik o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest,
- Pravilnik o postopkih in ukrepih za varstvo zaupnih in osebnih podatkov ter dokumentarnega gradiva,
- Pravilnik o računovodstvu,
- Pravilnik o službenih odsotnostih,
- Pravilnik o uporabi finančnih sredstev pridobljenih od mednarodne fundacije Eurotransplant,
- Pravilnik o uporabi mobilnih službenih telefonov,
- Pravilnik o varstvu osebnih podatkov,
- Pravilnik o videonadzoru,
- Pravilnik za volitve v SZ.

3.2 VIZIJA ZAVODA

Področje pridobivanja in uporabe delov človeškega telesa za namen zdravljenja urejamo po načelih:

- neprofitnosti,
- samozadostnosti,
- enakosti za bolnike,
- optimalne učinkovitosti,
- preprečevanja kakršnihkoli zlorab,
- sledenja sodobnega razvoja in uvajanja najnovejših oblik zdravljenja, ki so učinkovite in bolnikom prijazne,
- veljavne zakonodaje.

Tudi v prihodnosti bomo veliko pozornosti namenjali preprečevanju kakršnihkoli zlorab ter zagotavljanju popolne transparentnosti dejavnosti. Sledili bomo sodobnemu medicinskemu razvoju na področju zdravljenja s transplantacijami ter uvajali najnovejše učinkovite in bolnikom najbolj prijazne oblike zdravljenja. Ob spreminjanju protokolov, zakonov in pravilnikov za odvzem delov človeškega telesa zaradi zdravljenja bomo upoštevali medicinske kriterije, najvišja načela spoštovanja človekovega dostojanstva ter kritične etične in družbene premisleke. Neprestano bomo delovali na področju informiranja in osveščanja javnosti o transplantacijski dejavnosti ter prostovoljnem odločanju za darovanje organov in tkiv.

3.3 POSLANSTVO ZAVODA

Ureditev sistema v Republiki Sloveniji na področju pridobivanja in uporabe delov človeškega telesa za namen zdravljenja z upoštevanjem človekovega dostojanstva, pravic in ohranjanjem etičnih principov ter spodbude k altruističnemu razmišljanju v široki javnosti.

3.4 STRATEGIJA ZAVODA

Strategija za obdobje 2022 do 2025 je usmerjena v okrepitev in nadaljnji razvoj donorskega programa s ciljem, da bi bil prepoznan prav vsak možen darovalec na vseh mestih, kjer bi se paciente z grozečo odpovedjo možganov dalo najti. Na ta način bi lahko dosegli več kot 30 aktivnih in več kot 25 dejanskih možgansko mrtvih darovalcev na milijon prebivalcev in našim pacientom, ki čakajo na čakalnih seznamih, še naprej zagotavljali kakovostno in varno zdravljenje nenadne ali kronične odpovedi organa/ov s presaditvijo.

Strategija za obdobje 2022 – 2025 vključuje sledeče cilje:

- nadaljnji razvoj donorskega programa (približevanje samozadostnosti);
- vpeljava programa ICOD (Intensive care for organ donation);
- vpeljava programa darovanja po smrti, dokazani po cirkulatornih kriterijih (DCDD – donation after cardiac determination of death);
- optimizacija programa živih darovalcev;
- večanje čakalnih seznamov prejemnikov organov in tkiv;
- večanje vloge centralnih transplantacijskih koordinatorjev;
- večanje vloge bolnišničnih transplantacijskih koordinatorjev;
- prehod na aktivno zaznavanje umrlih darovalcev;
- optimizacija časa trajanja celotnega procesa darovanja;
- uporaba kriterijev za mejne darovalce;
- okrepitev vloge nacionalne institucije, odgovorne za kvalitetno in varno zdravljenje s presaditvijo tkiv;
- dokončen razvoj biovigilance in dosledna uporaba v praksi;
- razvoj informacijske podpore;
- izobraževanje strokovne javnosti;
- informiranje splošne javnosti;
- aktivno sodelovanje na področju raziskovalnega dela, zakonodajnega področja in mednarodno sodelovanje.

3.5 DOLGOROČNI CILJI ZAVODA

Zavod ima izhajajoč iz Strategije zavoda dolgoročno zastavljene cilje po posameznih področjih.

Tabela 1: Dolgoročni cilji zavoda

PODROČJE	VSEBINA
Strokovno-organizacijske naloge, z vključenim kliničnim vidikom	<ul style="list-style-type: none"> • Dopolnitev sistema za kakovost in varnost v nacionalni mreži in Zavodu RS za presaditve organov in tkiv. • Sodelovanje pri obnavljanju zakonodaje in ustreznih podzakonskih aktov. • Razvoj na strokovnem področju in priprava ustreznih smernic s poudarkom na uvajanju donorskega programa kot obvezne naloge, kadar so izpolnjeni ustrezni klinični pogoji, priprava ustreznih navodil ter standardnih operativnih postopkov na področju programa za darovanje in pridobivanje organov in tkiv. • Spodbujanje razvoja dejavnosti transplantacijske medicine v skladu z evropskimi priporočili in zahtevami.
Pedagoško	<ul style="list-style-type: none"> • Izvajanje izobraževalnih programov o darovanju na nekaterih visokih šolah medicinske smeri in uvajanje tega programa v preostalih visokošolskih ustanovah medicinske smeri, priprava sodobnega gradiva in programov za

	<p>informiranje o darovanju na nekaterih srednjih šolah ter priprava vsebin za podiplomsko izobraževanje o donorsko-transplantacijski dejavnosti v sodelovanju z Zdravniško zbornico Slovenije. Cilj je redno izobraževanje zdravstvenih delavcev.</p>
Raziskovalno	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuirano izboljševanje informiranosti o darovanju široke javnosti, medijev in ostalih nosilcev razvoja na državni ravni, iskanje možnosti za povečanje števila darovalcev in darovanja za časa življenja tistih organov in tkiv, katerih odvzem ne ogroža bistveno zdravja darovalca. • Donorski program približati klinikam kot področje, ki je zanimivo za raziskovanje. • Nadaljevanje raziskovanja ustreznosti etičnih principov in sprejemljivosti novih praks na področju darovanja. • Priprava strokovnih publikacij.
Krepitve mednarodnih povezav in uvajanje izboljšav na osnovi izmenjave dobrih praks	<ul style="list-style-type: none"> • Sodelovanje z Eurotransplantom: analiza prednosti, slabosti, predlogi za izboljšanje sodelovanja glede na posebnosti v naši državi na področju transplantacijske medicine, racionalnost v poslovanju. • Izmenjava in dodeljevanje organov z namenom poiskati najboljši par glede tkivnega ujemanja in kliničnih parametrov, vključno s kriterijem nujnosti, tudi izven Eurotransplanta, kadar organa ne moremo uporabiti doma, niti ne v ET, lahko pa bi ga uporabili v katerem izmed centrov na širšem območju Evrope v državi, v kateri je mogoče preveriti ustreznost delovanja sistema preko pooblaščenih organizacij. Pomembno je, da se organ uporabi, če obstaja bolnik, ki bi ga potreboval in ustrezno varno okolje, ki zadostuje vsem sodobnim zakonskim in strokovnim zahtevam Evropske Unije. • Sodelovanje v evropskih projektih, v katerih pridobimo znanje, veščine in orodja za izboljšanje področja transplantacijske medicine in darovanja, ter prispevamo z domačim znanjem k izboljšavam sistemov v drugih državah. • Sodelovanje z drugimi evropskimi institucijami z namenom izmenjave izkušenj in znanja, zlasti s Svetom Evrope, kjer posebna komisija pripravlja priporočila in strokovne publikacije za razvoj dejavnosti darovanja in transplantacijske medicine in za izboljšanje kakovosti in varnosti v obstoječih sistemih. • Sodelovanje z državami Jugovzhodne Evrope v smislu podpore razvoja dejavnosti v teh državah in izmenjave izkušenj, ki jih lahko uporabimo tudi pri nas.
Financiranje	<ul style="list-style-type: none"> • Poslovati pozitivno, pridobiti dodatna razpoložljiva sredstva iz EU skladov za razvoj dejavnosti, za izobraževanje zdravstvenega osebja in ozaveščanje splošne javnosti o pomenu darovanja in z rezultati o zdravljenju s presaditvijo. • Zagotoviti redno delovanje ekip za 24-urno dosegljivost na nacionalnem nivoju iz proračunskih virov.
Kadrovsko področje	<ul style="list-style-type: none"> • Okrepiti ekipo redno zaposlenih z zdravstvenim kadrom, konkretno z vsaj eno zdravnico ali zdravnikom, ki bi bil zaradi ohranjanja licence še vedno delno zaposlen na matični kliniki. Čaka nas postopna uvedba darovanja DCD, ki bo tudi kadrovsko zahtevna, poleg tega pa predvidevamo več aktivnosti na področju zdravljenja s presaditvijo tkiv in celic. • Zavod predvideva kadrovsko prestrukturiranje ekipe centralnih transplantacijskih koordinatorjev, ki predstavlja osnovo za pokritje urgentnega dela naših dejavnosti 24/7. Za polni delovni čas želimo zaposliti vsaj dve osebi, ki prihajata s področja zdravstva oziroma zdravstvene nege. Z novimi redno zaposlenimi CTK želimo pokriti dejavnost preko celotnega dne in postopno prenehati s pogodbenim delom specialistov in specialistk raznih področij medicine. Na ta način bodo ustvarjeni tudi pogoji za postavitve sistema kakovosti za celoten zavod.

	<ul style="list-style-type: none"> Postopna menjava kadra z izkušnjami s področja informatike, kjer nas čaka prenova celotnega informacijskega sistema, vključno s povezavami na Eurotransplantov informacijski sistem. Ob prihodnji sprostitev delovnih mest redno zaposliti strokovnjaka za stike z različnimi javnostmi.
Nabavno področje	<ul style="list-style-type: none"> Sprotno investiranje v osnovna sredstva.
Področje prostorske ureditve in opreme	<ul style="list-style-type: none"> Dolgoročno načrtujemo širitev obstoječih prostorov ali selitev v nove večje prostore, ki se morajo obvezno nahajati v neposredni bližini UKC zaradi prepletanja dejavnosti s kliničnim delom v UKCL. Sprotno posodabljanje opreme in skrb za ustrezne delovne pogoje in sredstva v primeru dela od doma.
Področje informatike	<ul style="list-style-type: none"> Nadaljevanje izvajanja in razvoj programa za Zagotavljanje kakovosti v donorskem programu - QAP. Celotna prenova informacijskega sistema zavoda – programov POT in TIC, povezava z informacijskimi sistemi vseh bolnišnic in napredna povezava z Eurotransplantovim informacijskim sistemom. Večino predvidenega dela je opisanega v DIIP, ki smo ga oddali na MZ v letu 2022.

3.6 LETNI CILJI ZAVODA, KI IZHAJAJO IZ DOLGOROČNIH CILJEV

Cilji Slovenija-transplanta za leto 2024 so bili sledeči:

- Zagotavljanje preskrbe z organi in tkivi v skladu z zahtevami za kakovost in varnost bolnikov, kljub številnim varnostnim omejitvam in krizi v zdravstvu. Sprotno sodelovanje pri izmenjavi organov in dobrih kliničnih praks z mednarodno neprofitno fundacijo Eurotransplant. Doseči stabilnost na področju donorske dejavnosti s ciljem 30 aktivnih darovalcev / milijon prebivalcev.
- Strokovno svetovanje in tesnejše sodelovanje z donorskimi bolnišnicami z nadaljnjo implementacijo aktivne detekcije in programa ICOD (Intensive Care facilitation on Organ Donation), optimizacijo časa trajanja celotnega procesa darovanja ter uvedbo enotnih svetovnih smernic pri postopkih ugotavljanja možganske smrti,
- Nadgradnja programa iQAP za revizijske postopke na področju detekcije možnih umrlih darovalcev v donorskih bolnišnicah, prehod na aktivno detekcijo, ki jo bo na vseh OIM in v Urgentnih centrih izvajal lokalni BTK, ter vzpostavitev hitrega odziva na ugotovljene ovire v samem procesu pridobivanja organov in tkiv.
- Dograjevanje biovigilančnega sistema in izvajanje aktivnosti v sklopu HND/R (Hudih Neželenih Dogodkov in/ali Reakcij).
- Nadgrajevanje programov in implementacija novosti s področja informacijske podpore (Nacionalni program za tkiva in celice, POT).
- Izobraževanje zdravstvene javnosti, usmerjeno na aktivno detekcijo, vpeljavo programov ICOD in kontroliranega DCD darovanja, priprava letnega načrta izobraževanj in priprava gradiv za izvajanje izobraževanj.
- Nadaljnje spodbujanje razvoja ICOD in kontroliranega DCD darovanja ter aktivno sodelovanje pri pripravi etičnih smernic, ki se nanašajo na terapevtske pristope ob koncu življenja.

8. Urejanje dokumentacije in podatkov za zagotavljanje transparentnosti in sledljivosti, kakovosti in varnosti sistema in dejavnosti.
9. Upravljanje in vodenje registrov ter izmenjava podatkov z ET in drugimi evropskimi državami.
10. Kontinuirano komuniciranje prek medijev, transparentno poročanje o naših aktivnostih prek nove spletne strani zavoda in družbenih omrežij. Redne objave kvartalnega spletnega novičnika za strokovno javnost.
11. Sodelovanje in povezovanje z odgovornimi organizacijami in strokovnimi združenji v mednarodnem okolju.
12. Evropska komisija in Slovenija-transplant v vlogi Odgovorne ustanove za področje pridobivanja in presaditve organov in tkiv.
13. Spodbujanje razvoja dejavnosti z izpeljavo internih in mednarodnih projektov.
14. Objavljanje strokovnih in znanstvenih člankov.
15. Kontinuirano sodelovanje s Centrom za transplantacijsko dejavnost v UKC Ljubljana in prejemniškimi centri v UKC Ljubljana.
16. Usklajevanje aktivnosti za razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti v Republiki Sloveniji z Ministrstvom za zdravje in drugimi odgovornimi telesi, registracija zdravstvene dejavnosti, realizacija DIIP.
17. Pozitivno poslovanje zavoda.
18. Uvedba elektronskega arhiviranja dokumentacije.
19. GDPR

3.7 OCENA DOSEŽENIH CILJEV

Ključni merljivi kazalci delovanja Slovenija-transplanta:

- KP1 - **dodana vrednost na zaposlenega = 83.428 EUR**

Je osnovni ekonomski indikator in temeljno merilo gospodarske aktivnosti ter uspeha. Vsebinsko pomeni novo ustvarjeno vrednost, ki jo je naš zavod ustvaril v enem letu.

- KP2 – **EBIT = 61.069 EUR**

Predstavlja poslovni izid, ki ga je naš zavod ustvaril s poslovanjem.

- KP3 – **EBITDA - 61.069 EUR**

Je eden izmed pokazateljev uspešnosti poslovanja, izračunavamo ga tako, da poslovnemu izidu iz poslovanja prištejemo odpise vrednosti, katerih naš zavod v letu 2024 ni imel.

- KP5 - **povprečna neto plača na zaposlenega = 2.185 EUR**

Kazalec predstavlja povprečno neto plačo na zaposlenega, ki vključuje plačilo za vse vrste oblik dela (redno delo, izobraževanje, nadure, pripravljenost, ...).

- KP8 – **stopnja pokritosti dolgoročnih sredstev in sredstev v upravljanju = 3,4**

Kazalec večji od 1 nam pove, da so dolgoročna sredstva financirana z lastnimi sredstvi in sredstvi v upravljanju.

- KP10 - **povprečno število dni izobraževanja = 3 dni**

Prikazuje povprečno število dni izobraževanja na enega zaposlenega.

3.8 REALIZACIJA LETNIH CILJEV

Tabela 2: Realizacija letnih ciljev

REALIZACIJA LETNIH CILJEV			
Zap. št.	Planirani letni cilji	% realizacije	Razlogi za nerealizirane letne cilje
1.	Zagotavljanje preskrbe z organi in tkivi v skladu z zahtevami za kakovost in varnost bolnikov, kljub številnim varnostnim omejitvam in krizi v zdravstvu. Sprotno sodelovanje pri izmenjavi organov in dobrih kliničnih praks z mednarodno neprofitno fundacijo Eurotransplant. Doseči stabilnost na področju donorske dejavnosti s ciljem 30 aktivnih darovalcev / milijon prebivalcev.	90%	Nižja detekcija darovalcev v donorskih bolnišnicah, kadrovske in prostorske stiske sodelujočih institucij
2.	Strokovno svetovanje in tesnejše sodelovanje z donorskimi bolnišnicami z nadaljnjo implementacijo aktivne detekcije in programa ICOD (Intensive Care facilitation on Organ Donation), optimizacijo časa trajanja celotnega procesa darovanja ter uvedbo enotnih svetovnih smernic pri postopkih ugotavljanja možganske smrti.	100%	
3.	Nadgradnja programa iQAP za revizijske postopke na področju detekcije možnih umrlih darovalcev v donorskih bolnišnicah, prehod na aktivno detekcijo, ki jo bo na vseh OIM in v Urgentnih centrih izvajal lokalni BTK, ter vzpostavitev hitrega odziva na ugotovljene ovire v samem procesu pridobivanja organov in tkiv.	100%	

4.	Dograjevanje biovigilančnega sistema in izvajanje aktivnosti v sklopu HND/R (Hudih Neželenih Dogodkov in/ali Reakcij).	100%	
5.	Nadgrajevanje programov in implementacija novosti s področja informacijske podpore (Nacionalni program za tkiva in celice, POT).	100%	
6.	Izobraževanje zdravstvene javnosti, usmerjeno na aktivno detekcijo, vpeljavo programov ICOD in kontroliranega DCD darovanja, priprava letnega načrta izobraževanj in priprava gradiv za izvajanje izobraževanj.	100%	
7.	Nadaljnje spodbujanje razvoja ICOD in kontroliranega DCD darovanja ter aktivno sodelovanje pri pripravi etičnih smernic, ki se nanašajo na terapevtske pristope ob koncu življenja.	100%	
8.	Urejanje dokumentacije in podatkov za zagotavljanje transparentnosti in sledljivosti, kakovosti in varnosti sistema in dejavnosti.	100%	
9.	Upravljanje in vodenje registrov ter izmenjava podatkov z ET in drugimi evropskimi državami.	100%	
10.	Kontinuirano komuniciranje prek medijev, transparentno poročanje o naših aktivnostih prek nove spletne strani zavoda in družbenih omrežij. Redne objave kvartalnega spletnega novičnika za strokovno javnost.	100%	
11.	Sodelovanje in povezovanje z odgovornimi organizacijami in strokovnimi združenji v mednarodnem okolju.	100%	
12.	Evropska komisija in Slovenija-transplant v vlogi Odgovorne ustanove za področje pridobivanja in presaditve organov in tkiv.	100%	
13.	Spodbujanje razvoja dejavnosti z izpeljavo internih in mednarodnih projektov.	100%	
14.	Objavljanje strokovnih in znanstvenih člankov.	100%	
15.	Kontinuirano sodelovanje s Centrom za transplantacijsko dejavnost v UKC Ljubljana in prejemniškimi centri v UKC Ljubljana.	100%	
16.	Usklajevanje aktivnosti za razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti v Republiki Sloveniji z Ministrstvom za zdravje in drugimi odgovornimi telesi, registracija zdravstvene dejavnosti, realizacija DIIP.	70%	MZ je našo pobudo za registracijo zdravstvene dejavnosti ponovno zavrnil, z naše strani narejeno 100%. DIIP je bil dokončno potrjen, realizacija se začne v letu 2025.
17.	Pozitivno poslovanje zavoda.	100%	
18.	Uvedba elektronskega arhiviranja dokumentacije.	80%	Kadrovski primanjkljaj. Organizacija centralne pisarne konec leta z novo zaposlitvijo

19.	GDPR	100%	
-----	------	------	--

3.8.1 Zagotavljanje preskrbe z organi in tkivi v skladu z zahtevami za kakovost in varnost bolnikov, kljub številnim varnostnim omejitvam in krizi v zdravstvu. Sprotno sodelovanje pri izmenjavi organov in dobrih kliničnih praks z mednarodno neprofitno fundacijo Eurotransplant. Doseči stabilnost na področju donorske dejavnosti s ciljem 30 aktivnih darovalcev / milijon prebivalcev.

Sproti smo reševali ovire in se ustrezno prilagajali spremembam v varnostnih protokolih domačih in tujih donorskih centrov pri izmenjavi organov in tkiv med državami Eurotransplanta (zaradi občasno zaprtih letališč, omejenih letalskih linij ipd.). Leta 2023 smo si z odgovornimi osebami z mariborskega letališča Edvard Rusjan prizadevali za podaljšano odprtje letališča, saj je letališče JP Ljubljana pogosto zaprto zaradi vzdrževalnih del in prenove. Sestavili smo dopis za Ministrstvo za infrastrukturo in ga posredovali Ministrstvu za zdravje. Odgovora v letu 2024 nismo dobili, zato si logistično še naprej pomagamo z letališčem Zagreb.

Koordinirali smo dejavnosti pridobivanja, presaditve in uničenja organov med donorskimi in transplantacijskimi centri, laboratoriji, izvajalci prevoza organov, evropsko organizacijo za izmenjavo organov, s katero je sklenjen sporazum, in mednarodnimi organizacijami za izmenjavo organov. Dejavnost se izvaja z zagotavljanjem 24-urne dosegljivosti centralnih transplantacijskih koordinatorjev. Delo je bilo opravljeno v skladu z normativi in zahtevami za kakovostno in varno ravnanje z organi in tkivi in izobraževanjem novih sodelavcev.

Dobre kazalnike kakovosti, kjer je bila v letu 2024 glede na splošno krizo v zdravstvu v ospredju predvsem stabilizacija števila primernih, posledično pa tudi aktivnih in dejanskih darovalcev na milijon prebivalcev, smo poskušali doseči:

- na osnovi tesnejšega sodelovanja z bolnišničnimi transplantacijskimi koordinatorji (BTK) in člani njihove delovne skupine, vodstvi donorskih bolnišnic, zdravniki ter ostalimi zdravstvenimi delavci na Oddelkih za intenzivno medicino (v nadaljevanju OIM) in v Urgentnih centrih ter strokovnjaki, ki so odgovorni za razvoj in izvajanje posameznih programov za presaditve;
- s stalnim sodelovanjem med strokovnjaki in odgovornimi osebami za izmenjavo organov v Republiki Sloveniji in na mednarodnem nivoju (Eurotransplant);
- z aktivnim so-oblikovanjem strokovnih smernic, ki jih pripravlja Eurotransplant;
- s koordinacijo vseh aktivnosti, povezanih s pridobivanjem organov in tkiv na nacionalni in mednarodni ravni;

- z nadzorom nad učinkovitostjo donorskega programa v donorskih bolnišnicah po metodi QAP, to je z analizami rezultatov, s sestanki v sklopu zunanje revizije in z uvedbo potrebnih korekcijskih ukrepov;
- z rednim izobraževanjem zdravstvene javnosti, ki s številnimi deležniki sodeluje pri optimizaciji donorsko-transplantacijskega sistema;
- z uspešnim sodelovanjem z društvi pacientov in z osveščanjem splošne in strokovne javnosti o rezultatih našega dela, tudi preko prenovljene spletne strani zavoda;
- z izboljšavami in nadaljnjo optimizacijo interne komunikacije in spletne izmenjave občutljivih dokumentov s sodelujočimi v nacionalni donorski mreži prek spletnih orodij (Zoom in InDoc EDGE);
- z dosledno uporabo sodobnih smernic, ki so zapisane v priročniku o kakovosti in varnosti organov za presaditev in ga pripravlja skupina strokovnjakov CD-P-TO v okviru direktorata EDQM v Svetu Evrope.

Kljub izvajanju zgoraj naštetega smo leto 2024 zaključili v izrazito nižjih številkah, predvsem na področju detekcije morebitnih in možnih darovalcev in posledično za tretjino nižjega števila primernih darovalcev. Za nas ostaja velik izziv še poglobljena kriza v zdravstvu, ki močno ogroža vse nivoje (od primarnega, do terciarnega). Za dobro delo naše dejavnosti pa morajo odlično funkcionirati vsi glavni stebri v zdravstvu. Naša dejavnost je zaradi zahtevnosti in urgentnosti postopkov v bistvu kvartarna in dobro izvedljiva le v stabilnem in ustrezno podprtem sistemu javnih zdravstvenih ustanov (v tem primeru donorskih bolnišnic s potencialom in ustreznimi pogoji za darovanje organov in tkiv po smrti).

V donorskem programu smo se osredotočali tudi na zmanjšanje števila zavrnitev svojcev za darovanje, kar nam je v letu 2024 tudi uspelo. Kljub temu, da zaradi kadrovske stiske na sekundarnem in terciarnem nivoju (še trajajoča zdravniška stavka) nismo uspeli organizirati naprednega in osnovnega tečaja o pogovoru s svojci, smo dosegli eno najnižjih zavrnitev v zadnjih letih (18%).

3.8.2 Strokovno svetovanje in tesnejše sodelovanje z donorskimi bolnišnicami z nadaljnjo implementacijo aktivne detekcije in programa ICOD (Intensive Care facilitation on Organ Donation), optimizacijo časa trajanja celotnega procesa darovanja ter uvedbo enotnih svetovnih smernic pri postopkih ugotavljanja možganske smrti

V vseh donorskih bolnišnicah smo nadaljevali s spodbujanjem k izvajanju dejavnosti v skladu z organizacijsko shemo, ki je bila predstavljena na sestankih z vodstvi bolnišnic, bolnišničnimi koordinatorji (BTK) in ostalimi izvajalci donorskega programa konec leta 2018. Ob obnovljeni organizacijski shemi smo v letu 2024 nadaljevali z ustreznim stimuliranjem izvajalcev, tako finančno kot na ostale razpoložljive načine. Nefinančni načini stimulacije so bila povabila na

izobraževanja (kot slušatelji ali predavatelji), skupni sestanki, priprave na notranjo in zunanjo revizijo, obiski donorskih bolnišnic in seznanjanje vodstev bolnišnic z rezultati dela, uradna pohvala BTK-jev in ob izjemnih dosežkih celotnega tima zdravnikov in tima zdravstvene nege iz določenega OIM, objava izjemnih rezultatov dela v našem kvartalnem novičniku, na naši prenovljeni spletni strani in v letnem poročilu, vključevanje v mednarodne projekte, v katerih sodeluje oz. jih vodi Slovenija-transplant in druge oblike druženja.

Svetovanje donorskim centrom je še naprej potekalo sproti v primeru možnega mrtvega darovalca (MMD), in enkrat letno v sklopu zunanje revizije, ko smo z rezultati dela, potencialom za darovanje, možnimi ovirami in njihovimi predvidenimi rešitvami na sestanku v živo seznanili vodstva posameznih donorskih centrov (vodstvo donorske bolnišnice, vodstvo vseh OIM in BTK s pomočniki) in vse lečeče zdravnike na jutranjih raportih.

V letu 2024 smo nadaljevali s sodelovanjem pri pripravi in upoštevanju EU smernic. Kot temeljno referenčno gradivo za vse sodelujoče v donorskem programu že dlje časa priporočamo, uporabljamo in distribuiramo smernice, ki so pripravljene v odboru Sveta Evrope CD-P-TO (European Committee on Organ Transplantation) in sicer v obliki referenčnega priročnika Guide to the Quality and Safety of Organs for Transplantation in Guide to the Quality and Safety of Tissues and Cells for Transplantation. Zadnja verzija priročnika za organe je izšla v letu 2022 in je v elektronski obliki dostopna vsem uporabnikom preko zbirke dokumentov za profesionalno uporabo v InDoc EDGE. V letu 2024 smo sodelovali kot revizorji in soavtorji posodobljene verzije smernic. O pomembnejših novostih smo donorske centre obveščali sproti na skupnih spletnih konferencah, preko novičnika, na spletni strani in družbenih omrežjih. Občutljivih informacij nismo razširjali prek javnih/odprtih komunikacijskih kanalov, pač pa v skladu z GDPR preko strogo varovanih kanalov le do pooblaščenih oseb.

Slovenija-transplant je odgovoren za celotno preglednost, obseg in sprotno posodabljanje celotne dokumentacije v orodju InDoc EDGE. O vseh spremembah sproti obveščamo vse uporabnike zbirke. Dodatno usklajevanje je v letu 2024 potekalo v obliki spletnih konferenc. Implementacijo takega načina usklajevanja dejavnosti smo uvedli že marca leta 2020. V letu 2024 smo izvajali nadaljnjo razširitev uporabe platforme InDoc Edge za brezpapirno poslovanja in sprotno elektronsko arhiviranje dokumentacije zavoda.

V letu 2024 smo nadaljevali z implementacijo aktivne detekcije in programa ICOD (Intensive Care facilitation on Organ Donation).

Na področju koordinacije multiorganskega odvzema smo si prizadevali k dodatni poenostavitvi določenih postopkov. Uspešno smo realizirali poenoteno pošiljanje

mikrobiološkega materiala iz vseh donorskih bolnišnic na IMI. Optimizacijo trajanja celotnega procesa (od darovanja do presaditve organa) smo predstavili tudi vodstvu Transplantacijskega centra UKC Ljubljana, ki pa zaradi trenutno potekajoče energetske sanacije nima zadostnih kapacitet za sicer smiselne posodobitve.

V letu 2024 smo z dvema zaposlenima odgovornima zdravnikoma Zavoda, ki sta bila tudi s strani MZ imenovana v delovno skupino, aktivno sodelovali pri prenovi Pravilnika o dokazovanju možganske smrti. Imeli smo tri sestanke na MZ, kjer smo predstavili svoj pogled na nujne posodobitve in primerjavo z uspešnimi praksami v tujini, na našo pobudo pa smo se celo razdelili v posamezne manjše podskupine s specifičnimi nalogami. V letu 2025 želimo z delom nadaljevati in pripraviti ustrezne zakonodajne osnove za nadaljnji razvoj donorske dejavnosti..

3.8.3 Nadgradnja programa iQAP za revizijske postopke na področju detekcije možnih umrlih darovalcev v donorskih bolnišnicah, prehod na aktivno detekcijo, ki jo bo na vseh OIM in v Urgentnih centrih izvajal lokalni BTK, ter vzpostavitev hitrega odziva na ugotovljene ovire v samem procesu pridobivanja organov in tkiv

V letu 2024 smo nadaljevali z nadzorom nad učinkovitostjo in kakovostjo izvajanja donorskega programa z uporabo metode Quality assurance programme (QAP).

Na podlagi informacij, ki jih je tudi v letu 2024 pridobila razširjena skupina zunanjih revizorjev, bomo v letu 2025 začeli z nadgradnjo programa iQAP. Sistem je namreč zasnovan po sekvenci dogodkov in postopkov, kot se izvajajo v španskem modelu dela. Sistem beleženja dogodkov želimo bolj približati našim revizijskih postopkom in nacionalnim strokovnim protokolom. Cilj je tudi zagotoviti, da bi program omogočal bolj natančno beleženje več vmesnih postopkov, ravni posameznega dejanja in specifikacij kontraindikacij za darovanje. Program bo v posodobljeni obliki omogočal tudi direkten izpis mesečnega poročila iz podatkov, ki jih bo posamezen BTK vnašal v program in predstavljal trdno osnovo za statistično poročanje o dejanski donorski dejavnosti, od detekcije morebitnih in možnih darovalcev dalje. Tako bomo imeli na voljo hitre in zanesljive podatke o donorski dejavnosti v posameznem donorskem centru, kar nam bo omogočalo natančnejše analize in še hitrejši odziv na morebitne ovire. Izpopolnjen program predvideva tudi aktivno digitalno detekcija darovalcev s strani BTK v donorskih bolnišnicah.

V letu 2024 je bil izpolnjen predpogoj za tako prenavo in sicer odobritev DIIP s strani Ministrstva za zdravje (konec leta).

Za posredovanje zaupnih podatkov, potrebnih za namene zunanje revizije, smo tudi v letu 2024 uporabljali zbirko podatkov InDoc EDGE Slovenija-transplant, ki je s svojimi vsebinami v pomoč vsem BTK za sprotno delo.

Zunanje revizije smo v letu 2024 izvajali prim. Danica Avsec, dr. med., Barbara Hudournik, dr. med., Irena Gregorčič, dr. med. in Andrej Gadžijev, dr. med. Nadaljevali smo s sprotnimi revizijami na podlagi pridobljenih mesečnih poročil, odpustnic umrlih pacientov, posredovanih preko InDoc EDGE, in vseh podatkov, ki jih v program iQAP sproti vnašajo BTK-ji. Na ta način smo vzdrževali sistem semiurgentnega odzivanja na ugotovljene ovire v samem procesu detekcije možnih darovalcev v nacionalni mreži donorskih bolnišnic. Na podlagi revizijskih podatkov po treh kvartalih, ki so kazali na resnejši upad dejavnosti, smo pripravili prilagojeno strategijo in v zadnjem kvartalu izvedli takojšnji posvet z vodstvi posameznih donorskih bolnišnic in odgovornimi zdravniki za donorsko dejavnost ter skupaj iskali najprimernejše rešitve.

3.8.4 Dograjevanje biovigilančnega sistema in izvajanje aktivnosti v sklopu HND/R (Hudih Neželenih Dogodkov in/ali Reakcij)

Slovenija-transplant je v letu 2024 dogradil Aplikacijo za sprotno poročanje na področju preskrbe s človeškimi tkivi in celicami zaradi zdravljenja. Do konca leta smo pripravili in posodobili omenjeno spletno aplikacijo, ki vključuje pridobivanje, obdelavo, shranjevanje, uporabo, spremljanje oziroma sledenje (biovigilanco) in uničenje tkiv in celic. V letu 2024 je bilo načrtovano posebno izobraževanje o biovigilanci, ki bi zajemalo tudi nova priporočila Sveta Evrope. Slednja do konca leta še niso bila dokončana.

3.8.5 Nadgrajevanje programov in implementacija novosti s področja informacijske podpore (Nacionalni program za tkiva in celice, POT)

Nacionalni program za področje tkiv in celic je bil dograjen in zaključen. Celoten program je testiran in pripravljen za uporabo. Ob koncu leta se je začelo izobraževanje uporabnikov po sklopih, vendar se je zaradi bolniške odsotnosti ključnih zaposlenih v zavodu le-to začasno ustavilo.

V sklopu priprave posodobitve/izgradnje POT-i po novih informacijskih standardih so se začele priprave na izgradnjo nove POT-i.

3.8.5.1 Spletna aplikacija Nacionalni program za tkiva in celice

Slovenija-transplant ima dve spletni aplikaciji za zbiranje podatkov o tkivih in celicah. Prva je starejšega datuma in ne pokriva sodobnih zahtev, tako iz strokovnega, kot tudi z organizacijsko-zakonodajnega vidika. V aplikaciji so zbrani podatki o darovalcih, odvzetih tkivih ter o obdelavi in shranjevanju tkiv.

Do novembra preteklega leta (2023) je bila dokončana in testiranja nova aplikacija za poročanje o pridobivanju, obdelavi, razdeljevanju, uporabi ali uničenju tkiv in celic. V tem času je bilo izvedeno izobraževanje strokovnjakov, ki to aplikacijo tudi uporabljajo. Vendar pa zaradi daljše bolniške odsotnosti izobraževanje ni bilo izvedeno v vseh ustanova za tkiva in celice, ki imajo dovoljenje JAZMP.

V letu 2024 smo naleteli na konkretno težavo (ki je prisotna že od prej) - Vodstvo v nekaterih ustanovah zavrača in prepoveduje svojemu kadru uporabo spletne aplikacije, čeprav so zakonsko to dolžni početi. Zaradi neodzivnosti JAZMP, ki je tudi v takih primerih odgovorna za inšpekcijski nadzor (obveščamo jih že vrsto let, še posebej od marca 2024 naprej) je izvedba spletne aplikacije zastala in je nadaljnja uporaba ogrožena.

Zaprli smo prvotno aplikacijo (port 443) in prešli na novo/posodobljeno aplikacijo (port 445) katere del so tudi prejemniki, statistika in neželeni dogodki/reakcije. V ta namen smo kupili novo programsko opremo Oracle (verzija 2023 c) in posodobili server.

Posodobitve v letu 2024:

- Sprotne varnostne posodobitve;
- Seznam tkiv;
- Status tkiv (dodeljena tkiva uporabnikom);
- Hramba tkiv;
- POOLING (združevanje tkiv);
- Navodila;
- Ustanove;
- Osebe.

V letu 2024 je bila nova/posodobljena aplikacija implementirana v naslednjih ustanovah (smo približno na polovici):

- SB Brežice Ginekološki porodni oddelek;
- SB Celje Ginekološki porodni oddelek;
- SB Celje Intenzivna terapija;
- SB Izola odd. za ginekologijo in porodništvo;
- SB Jesenice, odd. za ginekologijo in porodništvo;

- SB Murska Sobota Ginekološki porodni oddelek;.
- SB Nova Gorica Ginekološki porodni oddelek;
- SB Novo Mesto Ginekološki porodni oddelek;
- SB Ptuj Ginekološko-porodni oddelek;
- SB Slovenj Gradec Ginekološki porodni oddelek;
- SB Trbovlje Ginekološki porodni oddelek;
- Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj;
- UKC Ljubljana, Perinatologija;
- UKC Ljubljana, Očesna;
- UKC Maribor, Oddelek za očne bolezni;
- UKC Maribor, Perinatologija;
- OB Valdoltra;
- Zavod Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv SLOTP;
- FH-S, celice prihodnosti, d.o.o.;
- UTC Izvorna celica, družba za biomedicino d.o.o.

Dograjevanje biovigilančnega sistema in izvajanje aktivnosti v sklopu HND/R (Hudih Neželenih Dogodkov in/ali Reakcij).

V letu 2024 smo dokončali izvedbo biovigilančnega sistema, ki je del aplikacije za tkiva in celice. Podatki se lahko črpajo iz aplikacije za tkiva in celice ali pa povsem neodvisno, če podatki niso na voljo.

Implementacija biovigilančnega sistema za tkiva in celice je bila izvedena v naslednjih ustanovah (smo približno na polovici):

- SB Brežice Ginekološki porodni oddelek;
- SB Celje Ginekološki porodni oddelek;
- SB Celje Intenzivna terapija;
- SB Izola odd. za ginekologijo in porodništvo;
- SB Izola oddelek za kirurgijo (IT);
- SB Jesenice, odd. za ginekologijo in porodništvo;
- EITOS SB Jesenice;
- SB Murska Sobota Ginekološki porodni oddelek;
- SB Nova Gorica Ginekološki porodni oddelek;
- SB Nova Gorica Intenzivna terapija;
- SB Novo Mesto Ginekološki porodni oddelek;
- SB Ptuj Ginekološko-porodni oddelek;
- SB Slovenj Gradec Ginekološki porodni oddelek;
- SB Trbovlje Ginekološko porodni oddelek;

- Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj;
- UKC Ljubljana, Perinatologija;
- UKC Ljubljana, Očesna;
- UKC Maribor, Oddelek za očesne bolezni;
- UKC Maribor, Perinatologija;
- FH-S, celice prihodnosti, d.o.o.;
- UTC Izvorna celica, družba za biomedicino d.o.o.

Soočamo se še z nekaterimi težavami, kot na primer:

- Dostop do podatkov, kadar je odgovorna oseba zadolžena samo za eno ustanovo ali za več ustanov. Testna verzija je že izvedena, ni pa še preizkušena. Testiranje in implementacija še sledita.

Program smo predstavili predstavnikom Evropske komisije, ki so izrazili pohvalo in celo dejali, da česa tako dodelanega nima nobena evropska država.

3.8.5.2 Nacionalni register za organe POT

Nacionalni register POT uporabljamo od leta 2007. V njem shranjujemo podatke o mrtvih darovalcih, pridobljenih uporabljenih in uničenih organih in tkivih. Obstoječa aplikacija za organe POT ne ustreza več sodobnim standardom podatkovnih baz, je precej zastarela, zato smo se odločili za pripravo nove aplikacije in v ta namen pripravili obsežen dokument DIIP o prenovi oziroma izgradnji novega registra. Nov register mora zadostiti novim tehničnim zahtevam Eurotransplanta in GDPR ter potrebam nacionalnega registra.

Aplikacija za organe POT je vedno v uporabi. V mednarodnem prostoru (ET) je pretok podatkov za rutinsko klinično delo zagotovljen in varen z upoštevanjem varnostnih standardov. Življenjska doba aplikacije za organe POT se izteka. Po potrebi so se dograjevali varnostni protokoli za izmenjavo podatkov s serverji na Eurotransplantu.

V letu 2024 ni bilo sprememb in na nacionalnem registru za organe POT.

3.8.5.3 Sistem za zagotavljanje kakovosti in varnosti (iQAP)

iQAP je spletna aplikacija, ki pa nima vgrajenega varnostnega certifikata. Z razvojem spletnih brskalnikov so zaradi varnosti uporabnikov ti brskalniki postali obvezno orodje in brez varnostnega certifikata brskalniki samodejno blokirajo dostope.

Zaradi tega je bilo veliko težav z dostopi uporabnikov, ki smo jih trenutno uspeli rešiti. Dolgoročna rešitev je vgradnja varnostnega certifikata ali nova aplikacija.

3.8.6 Izobraževanje zdravstvene javnosti, usmerjeno na aktivno detekcijo, vpeljavo programov ICOD in kontroliranega DCD darovanja, priprava letnega načrta izobraževanj in priprava gradiv za izvajanje izobraževanj

Strukturirano in kontinuirano izobraževanje tako strokovne kot tudi splošne javnosti je ključnega pomena za uspešen razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti. Organizacija kakovostnega izobraževanja za strokovnjake s področja transplantacijske medicine je v skladu z zakonodajo in statutom zavoda ena od temeljnih nalog Slovenija-transplanta. Na podlagi drugega odstavka 28. člena Zakona o pridobivanju in presaditvi delov človeškega telesa zaradi zdravljenja (ZPPDČT, Ur. l. RS št.56/15, 2015), je bil sprejet Pravilnik o vsebini programov izobraževanja in usposabljanja za posamezne postopke preskrbe z organi (Ur. l. RS, št. 21/16), ki določa vsebino programov izobraževanja in usposabljanja. Potrebo po aktivnosti na področju izobraževanja vključuje tudi evropska zakonodaja (Direktiva 2010/53/EU). Izobraževanje je bilo ena od ključnih prioriteta Akcijskega načrta za področje darovanja in presaditev organov (2009-2015), vključeno je tudi v Resolucijo CM/RES(2015)10 Sveta Evrope o vlogi in usposabljanju zaposlenih zdravstvenih delavcev v enotah intenzivne terapije glede donorskega programa.

Vse redne izobraževalne programe smo posodobili v skladu z novostmi in sodobnimi strokovnimi smernicami in vključili oziroma okrepili predstavitev aktualnih tem. Osredotočili smo se na aktivno detekcijo, nove smernice pri zdravljenju in oskrbo kritično bolnih v enotah intenzivne medicine in možnosti za darovanje organov in tkiv po smrti (program ICOD) ter možnosti darovanja organov po kontrolirani oziroma nadzorovani cirkulatorni smrti (cDCD). Raziskali smo tudi potencial za uvedbo programa darovanja po nenadzorovani (nenadni) cirkulatorni smrti (uDCD) po neuspešnem oživljanju zunaj bolnišnice. Skupaj s študenti medicine, sekundariji in prof. Matejem Strnadom iz UKC Maribor smo objavili članek »Uncontrolled Donation Potential After Circulatory Death in Slovenia Could Lead to More Organ Donations: Extrapolation of SiOHCA Study Data«, ki je bil objavljen v Sage Journals.

V letu 2024 smo se v zadnjem kvartalu zaradi slabših rezultatov v donorskem programu (predvsem na področju detekcije darovalcev) in posebnih izsledkov zunanjih in notranjih revizij odločili za prilagoditev izobraževanja strokovne javnosti trenutnim razmeram v zdravstvu (še vedno trajajoča zdravniška stavka, kadrovska in prostorska stiska, preobremenjenost obstoječih ekip, upad entuziazma, ipd.). Ker je bila udeležba predavanj tipa ETPOD s strani zdravnic in zdravnikov v nekaterih donorskih bolnišnicah zares minimalna, smo se odločili za alternativno rešitev. BTK smo prosili, da v svoji bolnišnici organizirajo sestanek na jutranjih raportih lečečih zdravnikov, ki tesno sodelujejo z nami v donorskem programu, revizorji pa smo pripravili predavanja s poudarkom na predstavitvi rezultatov zadnjih 2 let in na pravočasnem vključevanju BTK v postopke zdravljenja ob koncu

življenja. Vse z namenom lažje dostopnosti, večje razbremenitve timov in spoštovanja avtonomije umirajočih in umrlih oseb. Delavnica o sistemu biovigilance v Sloveniji ni bila izvedena, saj se čaka na uvedbo novih smernic v letu 2025.

V začetku leta 2024 so zunanji revizorji v pogovorih z vsemi BTK-ji pripravili analizo vseh pogovorov s svojci, tako tistih, kjer je bilo soglasje za darovanje zavrnjeno, kot tistih, kjer so koordinatorji od svojcev dobili soglasje za nadaljevanje postopkov v smeri darovanja organov (in tkiv). Na podlagi analize je bil izdelan poseben vprašalnik, ki ga mora izpolniti koordinator (BTK ali CTK) po opravljenem pogovoru (tudi, če je šlo za privolitev). Vprašalnike bomo pregledali v letu 2025 in naredili podrobnejšo študijo. Namen je optimalnejša izvedba sporočanja slabe novice in pogovora o darovanju, kar bi lahko vodilo k nižji stopnji odklonitve soglasja za darovanje. V letu 2024 delavnica, zaradi stavke v zdravstvu, ni bila izvedena.

V sklopu rednih, že uveljavljenih izobraževanj, smo izvedli:

- Eno izvedbo osnovnega izobraževanja o donorskem programu (ETPOD), in sicer v SB Izola. Izobraževanja se je udeležilo skupaj 21 udeleženk in udeležencev;
- Namesto osnovnega izobraževanja o donorskem programu smo izvedeli 4 predavanja na jutranjih raporti v donorskih bolnišnicah: Splošnih bolnišnicah Izola, Nova Gorica in Novo mesto ter UKC Maribor. Sveže informacije in podrobna navodila je prejelo blizu 100 zdravnikov in zdravnic;
- Tridnevni 11. Intenzivni tečaj s področja pridobivanja in presaditve organov TPM/Intermediate Training Course in Transplant Coordination. Tečaj je potekal med 3. in 5. aprilom v Hotelu Plesnik v Logarski dolini. Udeležilo se ga je 35 udeleženk in udeležencev, ki so ga ocenili z odličnimi ocenami. V prilogi si lahko ogledate evalvacijsko poročilo.

Znanje o donorski in transplantacijski dejavnosti smo v Slovenija-transplantu prenašali v okviru rednih in izrednih medicinskih in zdravstvenih visokošolskih in univerzitetnih izobraževalnih programov. V letu 2024 je prim. Danica Avsec izvedla predavanje o etiki v transplantacijski medicini na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru. V obliki mentorstva ali so-mentorstva Slovenija-transplanta smo, glede na izražene potrebe in po dogovoru, sodelovali pri diplomskih nalogah in drugih študentskih projektih na temo darovanja ter pridobivanja delov človeškega telesa za namen zdravljenja.

Znanje o donorski in transplantacijski dejavnosti so sodelavci Slovenija-transplanta delili v različnih zdravstvenih zavodih in na strokovnih simpozijih kot vabljeni predavatelji:

- predstavitev transplantacijske dejavnosti za dolensko Društvo ledvičnih in dializnih bolnikov (Ivica Marić, dr. med.);

- predstavitev transplantacijske dejavnosti v Transfuzijskem centru v Celju (Ivica Marić, dr. med.);
- predavanje v Mestni knjižnici Ljubljana, enota Otona Župančiča na temo: Razbijajmo mite o darovanju organov (prim. Danica Avsec, dr. med.);
- predavanje v Mestni knjižnici Ljubljana, enota Bežigrad na temo: 10 razlogov za darovanje (Andrej Gadžijev, dr. med.);
- v sodelovanju s Svetovalnim središčem Murska Sobota in društvom Slovensko društvo Transplant je bila izvedena okrogla miza o pomenu darovanja in transplantacijah organov (prim. Danica Avsec, dr. med.);
- Program predavanj na kongresu zdravnikov v Portorožu v strokovnem delu z naslovom: *Transplantacijska medicina*:
 - o predstavitev Donorsko-transplantacijska dejavnost v Sloveniji (zakonodaja, mednarodno sodelovanje, rezultati, izobraževanje in komunikacija, etični vidiki, izzivi in varovalke) (prim. Danica Avsec, dr. med.);
 - o predstavitev Koordinacija donorsko-transplantacijske dejavnosti s stališča odgovornega zdravnika Slovenija-transplanta (pogovor s svojci, ocena primernosti, postopki) (Ivica Marić, dr. med.);
 - o On-line predavanje na temo: Darovanje po cirkulatorni smrti (Andrej Gadžijev, dr. med.);
- Predavanje na strokovnem delu praznovanja evropskega dneva darovanja: Predstavitev dejavnosti in delovanja zavoda Slovenija transplant v Vilni, pod okriljem Sveta Evrope/CD-P-TO (prim. Danica Avsec, dr. med.)

Aktivni smo bili tudi pri izobraževanju splošne javnosti. V letu 2024 zaradi stavke v zdravstvu in pomanjkanja interesa ni bilo izvedeno izobraževanje:

- Informativno izobraževanje za pooblaščen osebe, ki zbirajo izjave o opredelitvi za darovanje organov in tkiv.

Priloga: 11th Transplant procurement management training course 2024 – EVALUATION REPORT

3.8.7 Spodbujanje razvoja ICOD in kontroliranega DCD darovanja ter aktivno sodelovanje pri pripravi etičnih smernic, ki se nanašajo na terapevtske pristope ob koncu življenja

Odpirali smo etične premisleke o spoštovanju človekovih pravic in odgovornem odločanju posameznikov pri izvajanju medicinskih postopkov ob koncu življenja, tudi o darovanju organov po smrti. Nadaljevali smo razprave o možnosti sprejema bolnikov z infaustno prognozo na oddelke za intenzivno medicino z namenom darovanja organov po smrti – Intensive Care facilitation on Organ Donation (ICOD) ter o pomembni vlogi OIM pri

podpiranju in olajševanju postopka darovanja organov. Z odgovornimi strokovnjaki smo iskali rešitve, kako najti ustrezne dodatne postelje in kader, potreben za izpeljavo tovrstnega programa. Na ta način bi namreč zaznali več možnih možgansko mrtvih darovalcev, ki jih sedaj spregledamo zaradi (pre)hitrega odločanja za paliativno zdravljenje brez premisleka o tem, ali je umrla oseba po smrti želela postati darovalec organov in tkiv, in preverjanja, če je to željo celo uradno izrazila z vpisom v nacionalni register darovalcev po smrti. Po podatkih iz literature gre za povsem sprejemljivo obremenjevanje enot za intenzivno terapijo z novim programom, ki prinaša dodano vrednost za bolnika, z dodatnim časom za diagnostiko infaustne situacije, po drugi strani pa omogoča tudi svojcem, da se lažje poslovijo oz. sprejmejo slabo novico.

Ker je eden od možnih izhodov ICOD programa tudi darovanje po cirkulatornem zastoju zaradi odtegnitve zdravljenja v primeru infaustne prognoze (cDCD darovanje), načrtujemo natančnejšo analizo celotne logistike uvedbe programa darovanja po cirkulatorni smrti (DCD), predhodno informiranje vsega zdravstvenega osebja na OIM o DCD s posebej za ta namen pripravljeno prezentacijo, nato pa skupno pripravo Pravilnika o darovanju po nadzorovanem in nenadzorovanem zastoju cirkulacije in dihanja (cDCD in uDCD). Odločili se bomo tudi, katere bolnišnice imajo kapaciteto za kakovostno in varno izvedbo omenjenega tipa darovanja organov in tkiv (v začetku verjetno le oba UKC).

Za leto 2024 smo si na področju razvoja donorskega programa po cirkulatorni smrti zadali naslednje naloge (po skupinah):

1. Delovne skupine
 - a. Oblikovanje interne delovne skupine, ki bo imela redne delovne sestanke (na dva meseca), pripravila pregled smernic in rezultatov v tujini – pregleden članek in osnutek za etične smernice (za nadaljnjo obravnavo v širši neodvisni interdisciplinarni skupini)
 - b. Gadžijev: član mednarodne delovne skupine (redno poročanje interni delovni skupini)
2. Strokovna javnost
 - a. Kontinuirano seznanjanje s smernicami in rezultati v tujini
 - b. Vključitev modula o DCD pri izobraževanjih TPM, Osnove donorskega programa
 - c. 2 pogodbeni sodelavca (BTK) poslati na obsežnejše izobraževanje o DCD v tujino (Španija) v sodelovanju s špansko organizacijo DTI
 - d. 4 pogodbeni sodelavci (BTK, CTK) poslati na napredni nivo izobraževanja TPM v tujino (Španija) v sodelovanju z DTI
 - e. Nadaljnji razvoj na zakonodajni, organizacijski in finančni ravni – razvoj scenarijev, možnih rešitev.

- f. Nagovor ključnih strokovnjakov in odločevalcev.
3. Splošna javnost
- a. Kontinuirano seznanjanje z osnovnimi informacijami o DCD, vključevanje v komunikacijo z mediji
 - b. Priprava kratkega pojasnila (objava na spletni strani) in odgovora na pogosta vprašanja
 - c. Vključitev teme v brošuro Vse o darovanju.

Zaradi poglobljanja krize v zdravstvu smo naredili lahko le tisti del aktivnosti, ki so v celoti v domeni našega zavoda (priprava vsebin, izobraževanje – doma in v tujini, sodelovanje v delovnih skupinah). Za naslednje leto predvidevamo obsežnejše aktivnosti, ki bodo podrobneje predstavljene v finančnem načrtu za 2025.

V zvezi s to temo je bila prim. Avsec glede na obsežno strokovno znanje povabljena v delovno skupino ekspertov za projekt cDCD Consensus, ki je sestavljen iz štirih tem:

- Odrasla pot cDCD, ki jo usklajujeta Alicia Perez-Blanco in Helen Opdam;
- Pediatrična pot cDCD, ki jo usklajujeta Marion Siebelink in Matthew Weiss;
- Normotermna regionalna perfuzija (NRP), ki jo koordinirata Marius Berman in Eduardo Miñambres;
- Enoten koncept smrti, ki ga koordinirata Francesco Procaccio in Alexandra Glazier.

Prim. Avsec je sodelovala v projektu po metodologiji Delphi, kjer vsak imenovan strokovnjak izraža svoje mnenje. Izjemno dragocena perspektiva posameznika ima ključno vlogo pri podpiranju soglasja cDCD ter zagotavljanju njegove ustreznosti in vpliva.

3.8.8 Urejanje dokumentacije in podatkov za zagotavljanje transparentnosti in sledljivosti, kakovosti in varnosti sistema in dejavnosti.

Slovenija-transplant skladno s področno zakonodajo zbira in hrani različne podatkovne zbirke podatkov organov, tkiv in celic.

V ta namen zbiramo in shranjujemo podatke v papirnati obliki (sistematično zbiranje vseh relevantnih dokumentov mrtvih darovalcev organov, tkiv in celic), ki jih hranimo v fasciklih. Vsebino dokumentov od začetka 2024 shranjujemo v varni spletni aplikaciji InDoc EDGE in pripravljamo izbirne tabele. V tej podatkovni digitalni zbirki hranimo podatke o mrtvih darovalcih organov, tkiv in celic. Podatki se nanašajo na različne preiskave, s katerimi se zagotavlja kakovost organov, tkiv in celic namenjenih zdravljenju in hkrati varnosti prejemnikov.

Poleg tega vse podatke mrtvih darovalcev organov in tkiv vodimo tudi v elektronski podatkovni zbirki POT, ki ima varno povezavo do strežnika v zavodu.

3.8.9 Upravljanje in vodenje registrov ter izmenjava podatkov z ET in drugimi evropskimi državami

3.8.9.1 Vodenje čakalnih seznamov prejemnikov

Skladno z zakonodajo vodimo administrativno čakalne sezname za zdravljenje s presaditvijo srca, pljuč, jeter, ledvic in trebušne slinavke. Za uvrstitev bolnika s končno odpovedjo organa na čakalni seznam so zadolženi klinični koordinatorji, ki nam o novih kandidatih tudi poročajo. V primeru urgentne uvrstitve na čakalni seznam za presaditev jeter le-to izvedemo na zavodu, medtem ko za srce, pljuča, ledvico in trebušno slinavko uvrstitev na čakalni seznam izvedejo klinični koordinatorji oziroma zdravniki na posameznem kliničnem oddelku, ki zdravijo pacienta pred in po presaditvi določenega organa.

3.8.9.2 Zbiranje in analiziranje podatkov o neuporabljenih organih

Neuporabljeni organi se skrbno predajo Inštitutu za patologijo Medicinske fakultete v Ljubljani, kjer se ugotavlja končne razloge za neuporabo. O tem se pripravi tudi natančen zapisnik, ki ga podpiše komisija. V primeru uničenja organa iz drugih držav članic Eurotransplanta, se donorske centre o tem tudi primerno obvesti.

3.8.9.3 Nacionalni register opredeljenih oseb glede darovanja organov in tkiv za namen zdravljenja

Na Slovenija-transplantu smo vzpostavili in smo zadolženi za upravljanje elektronske zbirke podatkov o opredeljenih osebah glede darovanja organov in tkiv za namen zdravljenja. Z ZZS imamo sklenjeno pogodbo, s katero so določeni operativni postopki za obdelavo osebnih podatkov, postopki za vpis opredelitve glede posmrtnega darovanja delov človeškega telesa v elektronsko zbirko podatkov o opredeljenih osebah (aplikacija Darovalec) in postopki za varstvo in zavarovanje osebnih podatkov opredeljenih oseb. Aplikacijo Darovalec so tehnično vzpostavili in jo vzdržujejo in nadgrajujejo pri ZZS, Slovenija-transplant pa je zadolžen za upravljanje baze, vnos opredelitev, razveljavitev opredelitev, vnos pooblaščenih organizacij in pooblaščenih oseb.

Od leta 2018 je omogočena možnost elektronske opredelitve preko spletnega mesta eUprava, na katerega se je možno prijaviti s kvalificiranim digitalnim potrdilom. V letu 2024 se je na ta način opredelilo 700 oseb, kar predstavlja 71 % vseh opredelitev.

V letu 2024 smo skrbeli za upravljanje baze, vnos in razveljavitev opredelitev, vnos pooblaščenih organizacij ter urejanje postopkov glede pooblaščenih oseb (izdaja in preklic pooblastil). Pooblastili smo 5 novih pooblaščenih oseb za zbiranje opredelitev glede darovanja organov, in sicer na treh območnih združenjih RKS in na Slovenija-transplantu. Dobili smo tudi novo skrbnico registra opredeljenih darovalcev organov, saj se je prejšnja po 13 letih poslovila od Slovenija-transplanta. Pooblastila smo preklicali 9 pooblaščenim osebam iz RKS in Slovenija-transplanta, ki so v programu prenehale sodelovati.

Skupaj smo v letu 2024 zbrali 984 opredelitev, od tega 960 za darovanje in 24 proti. Število opredelitev se je v primerjavi s predhodnim letom več kot prepolovilo (2.129 v 2023), pri tem pa se je število opredelitev proti darovanju zmanjšalo le za 14 % (28 oseb v 2023). V nacionalnem registru opredeljenih oseb glede darovanja organov in tkiv po smrti, je bilo konec leta 2024 vpisanih skupno 16.669 oseb, od tega 16.535 za in 134 proti darovanju.

3.8.9.4 Vodenje registra donorskih centrov in ustanov za tkiva in celice

Skladno z zakonodajo vodimo register vseh ustanov, ki imajo veljavno dovoljenje za delo na področju preskrbe s tkivi in celicami zaradi zdravljenja. V letu 2024 je imelo dovoljenje 17 javnih in 9 zasebnih ustanov za tkiva in celice ter 2 javna in 4 zasebni donorski centri. Zakonodaja določa, da je pridobivanje tkiv in celic za alogensko uporabo mogoče samo v javnih ustanova za tkiva in celice, v zasebnih donorskih centrih pa je mogoče odvzeti tkiva in celice zgolj za namen avtologne presaditve.

3.8.9.5 Vodenje registra donorskih bolnišnic

Zavod vodi register vseh ustanov nacionalne mreže donorskih bolnišnic, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev statusa »donorska bolnišnica«. V letu 2024 je bilo v nacionalno mrežo vključenih devet regionalnih splošnih bolnišnic in dva univerzitetna klinična centra.

3.8.9.6 Vodenje registra živih in mrtvih darovalcev

Na zavodu vodimo podatke o živih in mrtvih darovalcih organov, tkiv in celic. Glede na vrsto darovanja (živi/mrtvi) in glede na del človeškega telesa (organ/tkivo/celica) jih vodimo v ustrezni digitalni podatkovni zbirki. Naloga je permanentna.

3.8.10 Kontinuirano komuniciranje prek medijev, transparentno poročanje o naših aktivnostih prek nove spletne strani zavoda in družbenih omrežij. Redne objave kvartalnega spletnega novičnika za strokovno javnost.

Na področju komuniciranja in osveščanja javnosti so bili vsi letni cilji doseženi in preseženi. Več aktivnosti smo izvedli dodatno, glede na aktualno družbeno situacijo (npr. odziv na referendum o prostovoljnem končanju življenja) in pobude iz javnosti (nova razstava v sodelovanju z društvu pacientov, foto projekt Ele Zdešar). Za spletno mesto www.slovenija-transplant.si, ki smo ga objavili 2023, smo prejeli prestižne nagrade na natečajih Netko 2024, Websi 2024 in pa mednarodno nagrado EDUinspiration za projekt ERASMUS+ Vsi imamo več kot eno življenje, ki je naslavljal področje komuniciranja darovanja organov. Zunanja sodelavka dr. Jana Šimenc je na povabilo Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije na srečanju delovne skupine komunikatorjev v zdravstvu predstavila ravni in strategijo komuniciranja Slovenija-transplanta kot zgleden primer dobre prakse komuniciranja v zdravstvu.

S komunikacijskimi aktivnostmi kontinuirano ustvarjamo družbo, ki je naklonjena darovanju. Posredni rezultati so razvidni v visoki stopnji soglasja svojcev za darovanje. Ključni komunikacijski cilji pri nagovarjanju splošne javnosti v letu 2024 so bili:

- darovanju organov po smrti kot del vsakdanjih pogovorov (detabuizacija področja);
- odločitev o darovanju je svobodna in avtonomna odločitev vsakega posameznika;
- darovanje organov je človekoljubno dejanje, je nesebična pomoč drugemu v stiski.

Vsebinsko smo v javnosti uveljavljali in razlagali področje darovanja po cirkulatorni smrti. Za komuniciranje z mediji so bili pristojni strokovnjaki zdravniki (Gadžijev, Avsec). Posebno pozornost smo namenili tudi komuniciranju s strokovno javnostjo (prek e-novičnikov, izobraževanj, podporo pri izjavah za medije itd.).

Na interni ravni smo uvedli redne strokovne kolegije.

3.8.10.1 Komuniciranje prek medijev

Z mediji smo ohranjali dobre odnose. V tradicionalnih (tiskanih ali televizijskih) medijih smo zagotovili vsaj 1. objavo na mesec. Redno in hitro smo se odzivali na medijska vprašanja in pobude k sodelovanju. Dnevna medijska poročila nam pripravlja PressClipping. Prenovili smo nabor ključnih besed za pripravo poročila.

Proaktivno držo pri medijskih objavah ohranjamo s sodelovanjem z agencijo IPPR, ki ima stike z več medijskimi hišami (predvsem s komercialno usmerjenimi mediji). Z agencijo smo imeli redne mesečne sestanke in skupaj načrtovali medijske objave. Agencija aktivno pridobiva medijske kontakte za objave, vsaj eno objavo mesečno.

Vsebine za medije pripravljamo sami. Objav v medijih ne plačujemo.

Zaradi izrazite krize v zdravstvu (celoletna zdravniška stavka), visokega nezaupanja javnosti v uradne inštitucije (MZ in podobno), posvetovalnega referenduma o prostovoljnem končanju življenja, kjer so zdravniki med razpravami darovanje organov škodljivo in neutemeljeno povezovali z evtanazijo, smo načrtno zmanjšali intenzivnost pojavljanja v medijih strokovnjakov zdravnikov. Več besede in pozornosti smo prepustili pacientom in njihovim pozitivnim izkušnjam z zdravstvom. Najtesneje smo sodelovali s Slovenskim društvom Transplant.

Pomembnejše medijske objave:

- Umetniški plakati v celjski bolnišnici: »razgaljeni« po presaditvi organov, 17. 1. 2024: https://www.24ur.com/novice/slovenija/umetniški-plakati-v-celjski-bolnisnici-razgaljeni-po-presaditvi-organov.html?fbclid=IwAR0YmiNDs76Gpl-p9SjYo7SyEZkOPT8k9Hk64wz4ia7My0ISMC_nNOPb0pU;
- Darilo. Prispevek o darovanju ledvice za časa življenja (Oddaja Tednik, TV SLO), novinarka Anka Pirš, izjava Andrej Gadžijev): <https://www.rtv slo.si/rtv365/arhiv/175024384?s=tv;>
- Darovalci lani darovali 186 organov, največ ledvic in jeter (spletni članek z izjavo Andreja Gadžijeva): <https://www.rtv slo.si/zdravje/darovalci-lani-darovali-186-organov-najvec-ledvic-in-jeter/703463;>
- Spletna stran, ki je napisana, oblikovana in izvedena z mislijo na človekoljubje, Marketing Magazin, 8. 4. 2024: https://www.marketingmagazin.si/aktualno/spletna-stran-ki-je-napisana-oblikovana-izvedena-z-misljio-na-clovekoljubje?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMATAAR1W_rsozWaE-T1Po8tokZaHCamwoyzAyWtgSm4eFNLkYbUWK98KYtzg8dA_aem_AXMjFQdC1NefK_OcLQMYsy4XbajEJ212I--l0Hjp7717n9VlTH_9a5yFrluUg0qpNy77KsiC7CzbEnSP2neAv5ues;
- Strah vzbujajoče povezave med evtanazijo in darovanjem organov so neresnične. Portal MMC, 23. maj 2024: <https://www.rtv slo.si/slovenija/referendumi-2024/slovenija-transplant-strah-vzbujajoce-povezave-med-evtanazijo-in-darovanjem-organov-so-neresnicne/709342;>
- Televizijska oddaja Jutro na Planetu, (v pogovoru je v živo sodelovala je prim. Avsec), 17. junij 2024.;
- Transplantacija Marijano in Doro vrnila v novo življenje. Spletni portal www.Regionalobala.si, 14. 8. 2024: <https://www.regionalobala.si/novica/transplantacija-je-marijano-in-doro-vrnila-v-novo-zivljenje-osebni-zgodbi-primork-o-pogumu-bitki-in->

- [?fbclid=IwY2xjawFDxiZleHRuA2FlbQIxMQABHQ7EGGIwQ7oIP8fbxu6gmEdvqLfdPg-
jd19MyzB2cBPeLxwIAzOuKikRxA_aem_6upHgZAUAh0sNcFzC3YP5g;](https://www.facebook.com/medicina.bhc.si/aktualno/reportaza-kako-resiti-devet-zivljenj/a/10952363?src=top_clanki)
- Gostovanje Andreja Gadžijeva v oddaji Dobro jutro na TV Slovenija, 16. 9. 2024.
 - Daljši intervju z Andrejem Gadžijevim, revija za strokovno javnost Medicina danes (tiskana revija), dostopno za naročnike https://medicina.bhc.si/aktualno/reportaza-kako-resiti-devet-zivljenj/a/10952363?src=top_clanki;
 - Slovenija-transplant in klinični center pozivata k opredelitvi glede darovanja organov. Spletni portal MMC, 18. 10. 2024: <https://www.rtv slo.si/zdravje/slovenija-transplant-in-klinicni-center-pozivata-k-opredelitvi-glede-darovanja-organov-in-tkiv/724731>;
 - Evropski dan darovanja. Spletni portal 24.ur.com, 18. 10. 2024: <https://www.24ur.com/novice/slovenija/evropski-dan-darovanja-organov-2024.html>;
 - Televizijska oddaja Dnevna soba: Živeti z novim srcem: Gostovanje Andreja Gadžijeva, dr. med., 1. program TV SLO, 27. 11. 2024. Dostopno v arhivu RTV SLO: [https://365.rtv slo.si/arhiv/dnevna-soba/175089574?fbclid=IwZXh0bgNhZWOCMTAAAR1_SA0t7W3Wy2l_Ety0UIB6aDnSL5gXPfRac6xRktkB7c0UGfoBoB_YVjY_aem_pujK9b9iQ3I3g-cln3DWJA](https://365.rtv slo.si/arhiv/dnevna-soba/175089574?fbclid=IwZXh0bgNhZWOCMTAAAR1_SA0t7W3Wy2l_Ety0UIB6aDnSL5gXPfRac6xRktkB7c0UGfoBoB_YVjY_aem_pujK9b9iQ3I3g-cln3DWJA;);
 - Novo življenje zahvaljujoč darovanju organov. Portal lokalec.si, 29. 12. 2024: https://www.lokalec.si/novo-zivljenje-zahvaljujoc-darovanju-organov-zgodba-nine-zitek/?fbclid=IwY2xjawHolVdleHRuA2FlbQIxMQABHfuV86gwz7EdRqV9QYPaBUi242mT7g_RmwquSGic-2sNe9coJtzP6vhfg_aem_4hEouaGSgGf1cGVAtkwDgA.

3.8.10.2 Celostna grafična podoba (CGP)

Marca 2024 smo prenovili celostno grafično podobo zavoda. Nova CGP je nastala na osnovi starega logotipa, ki smo ga tehnično in oblikovno posodobili. S tem ustreza sodobnim zahtevam oblikovanja, digitalnega tiska in uporabe na različnih medijih. Izdelan imamo Priročnik celostne grafične podobe, ki določa barvne sheme, razmerja in pravila rabe logotipa. Zaposleni imajo nove e-podpise, posetnice, posodobili smo dopise, interne dokumente, publikacije, spletno stran itd. Posodobitev gradiva je potekala postopoma, celo leto.

3.8.10.3 Spletna stran

Spletno mesto www.slovenija-transplant je ključen komunikacijski kanal. Spletno stran smo redno vsebinsko in tehnično posodabljali ter nadgrajevali.

Razvili in objavili smo angleško različico spletne strani. Za angleško verzijo smo določene vsebine (opredelitev, poudarki, članki) prilagodili mednarodni javnosti. Angleško stran smo javno objavili 11. 9. 2024.

Spletno mesto je v letu 2024 prejelo prestižne nagrade strokovne javnosti s področja komuniciranja. V skladu z letnim načrtom smo se prijavi na javni natečaj Netko 2024. S sodelovanjem na strokovnih natečajih smo naslavljali javnost s področja medijev in digitalnega komuniciranja, posredno širili informacije o darovanju organov in prepoznavnost Slovenija-transplanta. Prijava je bila hkrati strokovna in neodvisna zunanja evalvacija novega spletnega mesta Slovenija-transplanta.

Natečaj NETKO 2024, simbol digitalne odličnosti spletni strani na domeni .si.

1. mesto v posebni kategoriji, NAJ PROJEKT LETA 2024.
1. mesto v kategoriji Vladne in nevladne organizacije.

Več o natečaju in nagrajencih: <https://www.netko.si/nagrajenci?l=2024>.

Natečaj WEBSI 2024, največje tekmovanje za digitalne dosežke in projekte v Sloveniji za leto 2024.

Na osnovi zmage na Netku 2024 smo se prijavi na natečaj WEBSI 2024. Žirija je prepoznala vsebinsko in tehnično kakovost in inovativnost spletnega mesta.

1. mesto v kategoriji Vladne ali nevladne organizacije.

Več o natečaju in nagrajencih: <https://websi.si/digitalni-presezki-slovenije-2/>.

Povzetek statistike spletne strani za leto 2024 (vir. Google analitika, 20. 1. 2025):

Število obiskov 5.450 (od tega 2.870 z računalnikov in 2.560 z mobilnih telefonov), število aktivnosti 57.979, povprečen čas obiska: 1 minuta, 52 sekund.

Najbolj obiskane strani:

1. *Domov*: 19.880 aktivnosti,
2. *O nas*: 3.588 aktivnosti,
3. *Pogosta vprašanja*: 2.730 aktivnosti.

3.8.10.4 Družbena omrežja

Za komunikacijo in neposreden stik z javnostmi komuniciramo na izbranih družbenih omrežjih. Zavod ima odprte profile na Facebooku, YouTubeu in X-u. Na družbenih omrežjih gradimo zaupanje v ustanovo in darovanje organov, širimo razumevanje področja, javnost

seznanjamo z aktivnostmi in statistiko. V pripravi je razvoj gradiva in odprtje profila na Instagramu. Uvajamo mlajšega sodelavca, načrt in politika objavljanja je že v teku.

Facebook: najbolj aktivna platforma, ciljna javnost – najširša

Povzetek aktivnosti za leto 2024 Vir: Statistika Facebook, vpogled 6. 1. 2024.

- 131 izvirnih objav;
- doseg objav 66.463 uporabnikov in uporabnic;
- najvišji doseg dosežen meseca januarja 2024 (12.210);
- najvišji doseg posamezne objave: 3.700: Redno mesečno obvestilo o številu opredelitev v mesecu decembru 2023 in povzetek leta 2023, objava januarja 2024;
- število sledilcev: 2.659 (moški 26 %, ženske 74 %).

YouTube: na platformi imamo objavljene predvsem zgodbe pacientov, ki jih najpogosteje uporabljamo pri nagovoru medijev. V letu 2024 smo objavili videe z angleškimi podnapisi in jih integrirali na spletno stran.

Skupno število ogledov video posnetkov: 5.955.

X (Twitter): Po daljšem obdobju zaklenjenega računa (s strani administratorjev X, neodzivnost pri reaktivaciji zaradi potrebe po novem geslu), smo aprila 2024 uspeli reaktivirati račun. Platformo uporabljamo predvsem za strokovno javnost, mednarodno komuniciranje in za objave sporočil za medije.

Število skupnih objav: 877, število sledilcev in sledilk: 293.

3.8.10.5 e-Novičnik

Strokovne novice s Slovenija-transplanta so e-novice, namenjene strokovni javnosti. V skladu z letnim načrtom, smo objavili štiri edicije spletni Strokovnih novic Slovenija-transplanta. Strokovno javnost redno seznanjamo s kvartalno statistiko v donorski in transplantacijski dejavnosti, strokovnimi novostmi, izobraževanju, dogodki in ključnimi medijskimi objavami. E-novičnik na 580 e-naslovov razpošiljamo preko aplikacije ePrvak. V letu 2024 smo prenovili grafične prikaze statističnih podatkov. Urednika sta Gadžijev Andrej in Šimenc Jana.

Tabela 3: Spletne novice Slovenija-transplant

Naslov	številka	Datum objave	Stopnja odpiranja	Tema v središču
Zimski novičnik	1/2024	24. 2. 2024	55 %	Statistika 2023 – rekordno dobri

				rezultati, medijski odmev
Spomladanski novičnik	2/2024	24. 4. 2024	44 %	Pogovor s svojci
Poletni novičnik	3/2024	26. 7. 2024	49 %	Letno poročilo 2023 – dalje
Jesenski novičnik	4/2024	22. 11. 2024	55 %	DCD kongres v Bukarešti, Izjava iz Santanderja

3.8.10.6 Tiskovine

1. Vse o darovanju: miti in odgovori na pogosta vprašanja

Brošura je osnovno komunikacijsko gradivo za splošno javnost, uporabna je za najširše namene. Ker so nam tiskane zaloge v letu 2024 pošle, smo izdelali nove. Osnovno brošuro smo ustrezno vsebinsko in oblikovno posodobili. Na zadnji strani je nalepka Sem darovalec_ka, ki jo uporabniki lahko nalepijo na želeno vidno mesto. Brošura je dostopna na povezavi <https://www.slovenija-transplant.si/publikacije/>.

2. Letna publikacija s statističnimi podatki o donorski in transplantacijski dejavnosti

Izdali smo (tiskano in digitalno obliko) publikacijo s statičnimi rezultati, presežki in dosežki preteklega leta v slovenskem in angleškem jeziku. V letu 2024 smo publikacijo vsebinsko nadgradili in oblikovno posodobili. Naklada tiskane različice: 150 izvodov. Publikacija je dostopna na povezavi <https://www.slovenija-transplant.si/publikacije/>.

3. O žalovanju

Po darovanju svojcem pošljemo dopis z obvestilom o uspešnem darovanju in možnostjo strokovne podpore pri žalovanju. Zgibanko o žalovanju smo ustrezno vsebinsko in oblikovno posodobili.

4. Razstavni panoji

Za potrebe projekta Krog hvaležnosti in sodelovanja smo razvili in oblikovali 9 informativnih razstavnih panojev.

3.8.10.7 Profesionalne fotografije

Pri komuniciranju uporabljamo avtentično in avtorsko foto gradivo. Načrtovali smo nove profesionalne fotografije zaposlenih v pisarni, a smo skupinsko fotografijo zaradi več kadrovskih sprememb v ekipi premaknili v 2025.

DODATNO: Foto projekt »Še vedno smo tukaj«, avtorice Ele Zdešar

Podprli smo pobudo Umetniško dokumentarni projekt Ele Zdešar, študentke Akademije za umetnost na Univerzi v Novi Gorici. Za diplomsko delo je aprila 2024 začela s dokumentarnimi posnetki postopkov darovanja in presaditev v Sloveniji. Dokumentarne fotografije z umetniško vrednostjo bodo zajemale šest vsebinskih sklopov: koordinacija, transport, odvzem organov, operacija, pismo zahvale, svojci umrlega darovalca. Fotografije bodo predstavljale avtentične ljudi/strokovnjake v delovnem okolju in posamezne pogosto spregledane detajle. Delo bo imelo predvsem didaktičen in informativen namen. Študentki smo pomagali pri pripravi osnovne dokumentacije, soglasij, stikov s transplantacijskim centrom.

Fotografinja Ela Zdešar nam je že prispevala profesionalne fotografije s tiskovne konference in odprtja razstave ob evropskem dnevu darovanja 2024.

3.8.10.8 Razstava Moja brazgotina, moje življenje

Razstava je učinkovito komunikacijsko orodje za razširjanje znanja o darovanju in presaditvah organov za strokovno in splošno javnost. V letu 2024 smo nadaljevali z gostovanji po krajih Slovenije:

- 15. januar 2024 – 28. februar 2024: Splošna bolnišnica Celje: v sodelovanju s SB Celje smo ob odprtju organizirali večjo tiskovno konferenco;
- 10. maj 2024 – 12. junij 2024: Avditorij Portorož: slovensko odprtje z govori;
- 17. junij 2024 – 30. avgust 2024: Splošna bolnišnica Izola: za SB Izola smo pripravili gradivo za interno komuniciranje in sporočilo za javnost;
- 7. oktober 2024 – 5. november 2024: Galerija Magistrat, Ptuj: ob odprtju je bila slovesnost, z okroglo mizo;
- 7. november 2024 – 7. december 2024: Knjižnica Mirana Jarca, Novo mesto.

3.8.10.9 Sporočila za medije in tiskovne konference

Objavili smo več sporočil za medije kot je bilo načrtovano. Glej tudi <https://www.slovenija-transplant.si/za-medije/>.

1. Kratko letno poročilo (v slovenskem in angleškem jeziku), 20. 3. 2024.
2. Ne povezujevtanazije z darovanjem organov. Realne možnosti za zlorabe ni (odziv na škodljive izjave v medijih v zvezi s posvetovalnim referendumom o prostovoljnem končanju življenja, tudi nagovor političnih strank), 23. 5. 2025.
3. Evropski dan darovanja 2024: Slovenci vse bolj razumemo in podpiramo darovanje organov, 18. 10. 2024.
4. Sporočila za javnost ob odprtju in gostovanju razstave Moja brazgotina, moje življenje: SB Celje (16. 1. 2024), SB Izola (11. 6. 2024).

Tiskovne konference:

- Odprtje razstave Moja brazgotina, moje življenje, v sodelovanju s koordinatorico Barbaro Hudournik in vodstvom SB Celje, Celje, 16. 1. 2024;
- Evropski dan darovanja, avla UKC Ljubljana, 18. 10. 2024.

3.8.10.10 Evropski dan darovanja

Evropski dan darovanja je vsakoletna središčna medijska priložnost za nagovor in informiranje javnosti. Na pobudo Slovenskega društva transplant smo izven načrta razvili in pripravili novo razstavo: Krog hvaležnosti in sodelovanja. Pri organizacijsko in vsebinsko zahtevnem projektu smo se povezali Zavod Slovenija-transplant, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Slovensko društvo Transplant, Društvo za pljučno hipertenzijo in Zveza ledvičnih bolnikov Slovenije. Slovenija-transplant je prispeval devet panojev z zanimivimi strokovnimi vsebinami.

S projektom smo se osredotočali na hvaležnost in sodelovanje na več ravneh. Med medicino in družbo, med darovalci in prejemniki, med strokovnjaki, med pacienti in zdravniki. V procese od darovanja do presaditve je namreč vključenih okoli 100 strokovnjakov in strokovnjakinj ter podpornih služb iz različnih področij in inštitucij. Hkrati pa je po transplantaciji potrebno doživljenjsko sodelovanje med pacienti in zdravniki.

Dogodek je potekal 18. oktobra v Ljubljani. Organizirali smo tiskovno konferenco, glasbeni program (AKA Neomi) in otvoritev razstave kipov organov umetniške skupine BKBF. Na tiskovni konferenci so sodelovali Andrej Gadžijev, dr. med., direktor, Slovenija-transplant, dr. Matija Jelenc, dr. med, kardiovaskularni kirurg, UKC Ljubljana, Katja Novak, dr. med, gastroenterologinja, UKC Ljubljana, Nina Žitek, prejemnica jeter in predsednica Slovenskega društva Transplant.

Ključno sporočilo je bilo: Slovenci vse bolj razumemo in podpiramo darovanje organov. Letos je rekordnih 92 % svojcev podalo soglasje za darovanje.

Razstava je bila do konca leta 2024 na ogled v Avli UKC Ljubljana. Načrt je, da bo potovala po Sloveniji. Dogodek je bil uspešno predstavljen v medijih.

Na evropski ravni je osrednji dogodek potekal 4. in 5. oktobra v Vilni (Latvija). Udeležila se ga je prim. Danica Avsec. V soboto, 5. oktobra, je o dobrih praksah iz Slovenije predavala na konferenci "*Organ Donation and Transplantation: Let's Build Bridges for Life*".

3.8.10.11 Sodelovanje z društvi

Nadaljevali smo z dobrim sodelovanjem z nevladnimi organizacijami, društvi študentov in pacientov. V letu 2024 smo najtesneje sodelovali prek gostovanj razstave Moja brazgotina, moje življenje in prek projekta Krog hvaležnosti in sodelovanja. Redno pripravljamo strokovne članke za publikacije društev

3.8.11 Sodelovanje in povezovanje z odgovornimi organizacijami in strokovnimi združenji v mednarodnem okolju

3.8.11.1 Sodelovanje z Mednarodno neprofitno organizacijo Eurotransplant (ET)

Slovenija transplant ima pogodbo o sodelovanju in izmenjavi organov z Mednarodno fundacijo Eurotransplant (ET) že od leta 2002.

Sodelovanje poteka po jasno definiranih pravilih izmenjave in poslovnih kriterijev preko dveh glavnih odborov, kot sta Odbor za medicino in znanost ter Odbor za administrativne zadeve in preko posvetovalnih teles za različna področja.

Predstavnica Odbora za medicino in znanost - Council of Medicine and Science (COMS) je prim. Danica Avsec.

V letu 2024 smo imeli dva sestanka, katerih teme so bile predstavitev novih direktorjev in celotnega vodstvenega tima, ki se je oblikoval po prehodnem obdobju vodenja v letu 2023. Znano je, da je bil v letu 2023 v ET imenovan začasni management team, ki je tudi izpeljal volitve novega vodstva in posamezne krizne rešitve. Na sestanku v oktobru sta se oba direktorja, Andre Matera – generalni direktor in Erwin de Buijzer – strokovni direktor predstavila s svojimi sodelavci in tudi svojimi pristopi vodenja.

Kot redne teme smo na obeh sestankih obravnavali nova priporočila, rezultate in poročila posameznih držav o delu v donorskem in transplantacijskem programu.

Slovenska predstavnica je na sestanku v juniju izpostavila dva problema, ki ju že nekaj časa opažamo v zvezi s povratnimi informacijami o sledečih podatkih:

- ko želimo imeti informacijo o delovanju organa po presaditvi (ki prihaja od našega umrlega darovalca) je tovrstni podatek zelo težko pridobiti. To je za nas pomembno za statistične analize in je pogosto zanimivo tudi za družino umrlega darovalca;
- težave imamo tudi pri pridobivanju informacij, če organ ni bil uporabljen in je uničen (spet samo pri naših darovalcih). Zaradi transparentnosti in odgovornosti do darovalcev bi radi izvedeli tudi točen razlog za uničenje. Pripombe so bile sprejete.

Na sestanku v oktobru je bil prisoten tudi predsednik nadzornega odbora prof. van Raemdonck, ki je prikazal posodobitev stanja v ET, nove pobude predsednikov Upravnega sveta in Sveta za medicino in znanost (ga. Abel in dr. Gube).

V oktobru smo imeli tudi skupni sestanek obeh svetov, kjer so se ponovno predstavili vsi vodstveni sodelavci in poudarili sodelovanje obeh odborov v prihodnosti. COMS je predlagal skupni sestanek na Dunaju.

V oktobru je prim. Avsec sodelovala tudi na sestanku Odbora za administrativne zadeve, kjer se je obravnavala pridružitve Bosne in Hercegovine v ET. Predstavniki Avstrije, Nemčije in Nizozemske so bili izrazito proti, s pojasnilom, da je BiH s svojo organizacijo še tako slabo razvita, da trenutno ne odgovarja zahtevam, ki jih je potrebno izpolniti kot minimalne za pridružitve ET. Dogovor je bil, da bo ET pripravil dopis, v katerem bodo pojasnili vse zahteve in tudi možnost sodelovanja med ET centri in BiH centri na osnovi Teaching and Training pogodbe.

Predstavniki v Odboru za administrativne zadeve - Council of administration (CoA) je sodelavec dr. Boštjan Kušar.

Odbor za administrativne zadeve je imel v letu 2024 tri sestanke in sicer 15. 2. 2024, 13. 7. 2024 in 9. 10. 2024.

Na sestanku v mesecu februarju 2024 smo obravnavali finančni načrt Eurotransplanta za leto 2024. Proračun za leto 2024 se je v primerjavi z letom 2023 povečal za 20%. Velik del povečanja sredstev gre pripisati povišanju sredstev za IT. Članicam predlagajo, da imenujejo kandidate, ki bi sestavljali posvetovalno telo (ki ne bo imelo odločevalskih pravic) za področje informacijskih sistemov. Slovenija-transplant je predlagal dva predstavnika in sicer dr. Ivico

Marića in kot namestnik g. Jožeta Jakovca. Predstavili so nam poročilo delovanja vodstva Eurotransplanta za leto 2023. Povedali so, da je novo vodstvo prevzelo vodenje Eurotransplanta v mesecu oktobru 2023 in najprej opravilo intervjuje z vsemi zaposlenimi. Na podlagi opravljenih intervjujev se bodo odločili, kako bodo kadrovske reorganizirali in prilagodili delovne procese znotraj Eurotransplanta.

Na drugem sestanku v mesecu juliju so nam predstavili letno poročilo o delovanju Eurotransplanta tako s strokovnega kot tudi finančnega področja. Govora je bilo tudi o rezervnem skladu Eurotransplanta. Potrebno se bo odločiti, ali rezervni sklad ostane v enaki višini, kot je sedaj, oziroma se za zniža za 20%. O vsem tem se bo odločalo na letnem srečanju Eurotransplanta, ki bo jeseni na Nizozemskem. Predstavili so tudi podatke o poslovanju v prvem četrtletju leta 2024. V finančnem delu pa je bilo govora o likvidnosti poslovanja organizacije, saj bi bila v primeru nepredvidenih dogodkov (vojna) vprašljiva. Pričeli so se pogovori o finančnih načrtih Eurotransplanta, ki naj ne bi imeli tolikšnih odstopanj iz leta v leto, se pravi, da bi bili bolj previdljivi in se usklajevali le z rastjo inflacije in stroškov dela.

Tretjega sestanka v mesecu oktobru 2024 se je zaradi odsotnosti dr. Boštjana Kušarja udeležila prim. Danica Avsec. Bistveni zaključki so podani v njenem poročilu.

V letu 2024 je bil sodelavec dr. Boštjan Kušar ponovno imenovan za člana odbora za naslednje štiriletno obdobje (januar 2024 – januar 2028).

Sodelovanje v svetovalnih odborih:

Odbor OPCC (Organ Process Chain Committee):

Delegat Andrej Gadžijev, namestnik je Ivica Marić. Odbor se običajno sestane večkrat letno, obravnava večino procesov, ki se odvijajo pri umrlem darovalcu, od pogovora s svojci naprej, največ pa med in po odvzemu organov, in sicer s stališča koordinatorja za transplantacijo. V letu 2024 se je odbor sestal le enkrat in sicer 15. 1. 2024. Andrej Gadžijev se je sestanka udeležil v živo, na sestanku je imel tudi dve predstavitvi:

- Organs with short ischemic time offered after explantation procedures have already been finished (from ET and abroad);
- Micro-vesicular steatosis as a reason for liver offer rejection.

Sproti smo usklajevali nove smernice, pogovarjali smo se tudi o COVID-19 protokolu, ki je bil leta 2024 še v veljavi pri vseh darovalcih organov (čeprav se je začel postopno omejevati na darovalce pljuč). Na novo je bila sprožena pobuda za analizo finančne podpore donorsko-

transplantacijskih programov v posameznih državah članicah ET. Kontinuiran razvoj je tudi na področju DCD darovanja, kamor pa se Slovenija še ne uvršča (ker programa nimamo).

Odbor ERAC (Eurotransplant Registry Advisory Committee)

Delegat je Andrej Gadžijev, namestnica je prim. Danica Avsec. Odbor se običajno sestane dvakrat letno in obravnava zbirke podatkov o živih darovalcih in prejemnikih, vključno z njihovo v naprej izraženo voljo glede posredovanja podatkov ostalim organizacijam, predvsem v znanstvene namene. Velika ovira za širše zastavljeno delo je v zadnjem času predvsem GDPR z izjemno togimi pravili. Pomembna diskusija je bila v letu 2024 povezana z ustanavljanjem registrov ESOT, pri čemer imamo odgovorne ustanove na področju zdravljenja s presaditvijo na nacionalni ravni precej pomislekov. Slovenija-transplant je aktivno sodelovala pri oblikovanju stališč v zvezi z zaščito podatkov in preventivo proti kakršnikoli komercializaciji na področju distribucije in analize podatkov. V letu 2024 se je odbor sestel le enkrat in sicer 15. 4. 2024. Andrej Gadžijev se je sestanka udeležil preko video povezave.

Odbor za etična vprašanja (ETEC)

Članica je prim. Danica Avsec, namestnica je dr. Jana Šimenc. V letu 2024 se je zamenjalo vodstvo. Etični odbor je prevzel prof. Patrick Ferdinande. Izvedena sta bila dva sestanka (preko spleta), in sicer 30. maja in 1. oktobra 2024. Predsednik je prisotne seznanil z novo strategijo delovanja, uredili smo formalnosti (formalne izvolitve položajev), člani so bili pozvani k večji angažiranosti v odboru. Obravnavane teme so bile: zdravljenje beguncev (iz vojnih območij Ukrajine, Palestine ipd.) s transplantacijo organov v državah ET, kriteriji uvrščanja bolnikov na prednostni seznam za presaditev (utility/urgency) ter izmenjava podatkov o darovalcih in prejemnikih med državami. Pripravili smo sklop predavanj s področja etičnih vprašanj za kongres Letno srečanje ET (vodila ga je L. Zibar). Nova strategija delovanja odbora je, da se ne dotika nacionalnih tem (npr. darovanje po evtanaziji, dostop do zdravljenja s transplantacijo itd.). Nacionalni etični konsenzi in odprte etične razprave niso zadeva odbora ET, ampak so v pristojnosti nacionalnih organizacij. Središčne teme odbora bodo usmerjene v etična vprašanja, ki so povezana z dodeljevanjem organov med članicami ET (npr. uporaba umetne inteligence in podobno).

ECDC odbor SoHONet (The SoHONet Coordination Committee)

Iz članov mreže je ustanovljen koordinacijski odbor mreže (v nadaljevanju NCC), ki odraža strokovno znanje in izkušnje mreže in njeno geografsko raznolikost. Naloga NCC je tesno sodelovanje z ECDC med plenarnimi sestanki mrežne skupine, svetovanje o nujnih zadevah

in prispevanje k dnevnemu redu rednih srečanj mreže. NCC sestavlja devet članov, po dva za vsako področje SoHO. Za področje tkiv in celic bodo izvoljeni trije člani NCC – dva s področja ustanov za tkiva in eden s področja ustanov za celice (predvsem krvotvornih matičnih celic). Člane NCC izvolijo člani SoHONet za dobo treh let. NCC izmed svojih članov imenuje predsednika in podpredsednika.

Predstavnik Slovenije v SoHONet odboru je Gorazd Čebulc, ki je bil nominiran za dobo treh let in je bil izvoljen za podpredsednika odbora. V preteklem letu so bili organizirani trije sestanki: v juniju sestanek SoHO Net za organe v Stockholmu, en spletni sestanek NCC na začetku leta in eno izobraževanje v septembru o uporabi platforme EpuPulse namenjen strokovni izmenjavi podatkov o nalezljivih boleznih med državami članicami EU/EEA.

Svet Evrope: EDQM NFP

V okviru Resolucije CM/Res(2013)55, ki jo je 11. decembra 2013 sprejel Odbor ministrov, je leta 2016 Svet Evrope izdal odlok o vzpostavitvi postopkov zbiranja in posredovanja podatkov o transplantacijski dejavnosti zunaj domačega transplantacijskega sistema. Države članice so bile pozvane, da v okviru obstoječih nacionalnih programov za transplantacijo in/ali ministrstev za zdravje imenujejo nacionalne kontaktne točke (NFP), odgovorne za zbiranje podatkov o prejemnikih in/ali darovalcih, ki so potovali v tujino v okviru postopka presaditve organov. O svojih ugotovitvah NFP poročajo Odboru Sveta Evrope za presajanje organov (CD-P-TO), z namenom analiziranja in razpravljanja o rezultatih zdravljenja ter obveščanja vseh držav članic. Na zahtevo so lahko del mreže NFP tudi države, ki niso članice Sveta Evrope. NFP bi morale biti sposobne delovati kot referenčna oseba za izmenjavo in razširjanje informacij na nacionalni in mednarodni ravni ter pomagati pri vzpostavljanju multidisciplinarnih sinergij in večagencijskega pristopa za zagotovitev učinkovitega boja proti trgovini s človeškimi organi in trgovini z ljudmi za namen odstranitve organov.

NFP za Slovenijo je naš sodelavec g. Gorazd Čebulc. Z delom v omenjeni skupini bomo nadaljevali na osnovi zastavljenih aktivnosti, ki so usmerjene predvsem v zbiranje in objavo podatkov o zaznani trgovini (podatki so visoko občutljive narave, razprave o ravneh objavljanja so še odprte), postopke za implementacijo ratificirane Konvencije v različnih državah, ozaveščanje strokovne javnosti o skupinski odgovornosti in v morebitno sodelovanje s policijo in kriminalisti.

V letu 2024 smo imeli v delovni skupini skupni sestanek, kjer smo pregledali rezultate letnih poročil vseh držav članic Sveta Evrope, ki so ta poročila pravočasno poslala. Delovna skupina je v letu 2024 zaključila z oblikovanjem definicij skupin pacientov, ki so se zaradi različnih vzrokov zdravili s presaditvijo organov v tujini. Svet Evrope želi objaviti strokovni članek in

redno objavljati dokument, ki bo na osnovi podatkov prikazal, kje so tveganja za trgovino z organi.

Sodelovanje v skupini za komunikacijo – sodelovanje ne deluje zaradi restriktivnih mer v ET.

3.8.11.2 ESOT – European Society for Organ Transplantation

ESOT je krovna organizacija, ki pokriva in usmerja transplantacijsko dejavnost v evropskem in svetovnem merilu. Številne sekcije in komiteji znotraj organizacije zastopajo strokovno znanje za področja po posameznih organih in ostala področja specializacij.

V letu 2024 smo podaljšali članstvo v združenju ESOT za več sodelavcev, ki sodelujejo v donorskem in transplantacijskem programu. Sodelovanje z ESOT je bilo že v preteklem letu zelo intenzivno, saj Slovenija-transplant sodeluje v projektu BRAVEST. Aktivno sodelujemo pri oblikovanju pripomb, tako z ET, kot z drugimi evropskimi pooblaščenimi organizacijami, predvsem z Južnoevropsko povezavo (SAT), katere članice so Španija, Francija, Švica, Italija, Portugalska in Grčija. Te države imajo zelo strukturirano organizacijsko shemo delovanja na nacionalnem nivoju, zato so skupne rešitve primerne tudi za našo državo.

V letu 2024 se je ESOT kongresa in Srečanja za doseg soglasja, ki sta bila organizirana v Bukarešti od 10. do 12. oktobra, udeležil direktor zavoda Andrej Gadžijev. Na kongresu je imel aktivno udeležbo s predstavitvijo rezultatov raziskave »*End-of-life care as a prerequisite for DCD implementation*«, avtorjev Avsec, Šimenc, Gadžijev, Marić, s katero so želeli opozoriti na kompleksnost uvajanja novih metod v tako majhnih državah, kot je Slovenija. Kongresa se je udeležil tudi kot član delovne skupine EDQM, ki pripravlja svetovne smernice za implementacijo programa darovanja po smrti, dokazani po cirkulatornih kriterijih. Udeležil se je tudi Srečanja za doseg soglasja, kjer so predstavniki z vsega sveta debatirali o etičnih izzivih in iskanjih soglasja pri določenih postopkih DCD darovanja (A-NRP, no touch period, itd).

3.8.11.3 BTC - Board of Transplant Coordinators

Slovenija-transplant že od leta 2010 aktivno sodeluje pri izvajanju evropskega izpita za transplantacijske koordinatorje pod okriljem UEMS- Evropska organizacija za zdravnike. UEMS skrbi za formalni okvir zahtev za izpite različnih specializacij. Od leta 2010 pa je bil v okviru transplantacije vključen tudi profil oz. specialnost transplantacijski koordinator na pobudo odgovornih strokovnjakov v Evropi.

V prvih letih smo v Slovenija-transplantu sodelovali z izpraševalci na izpitu na osnovi naših izkušenj in znanja, ki smo ga pridobili v razvoju transplantacijske dejavnosti in načina organizacije, ki je bila poleg učinkovite organizacije usmerjena na medicinski vidik donorskega programa. Ves čas je Slovenija-transplant skrbno izbiral kandidate za opravljanje evropskega izpita, kar je prispevalo k večji kakovosti in varnosti za bolnike prejemnike in nadaljnje kadrovanje strokovnjakov, ki so sodelovali s Slovenija-transplantom kot svetovalci, predavatelji in mentorji.

Od leta 2016 sta delovali dve predstavnici Slovenija-transplanta v usmerjevalnem odboru za transplantacijske koordinatorje (EC BTC) za organizacijo izpita in organizacijo pripravljanih tečajev na izpit. Prim. Danica Avsec je bila izbrana za predsednico omenjenega odbora, ga. Barbara Uštar pa za blagajničarko. Na ta način je bil Slovenija-transplant vključen v številne odločitve o nadaljnjem usmerjanju in na predlog predsednice je Barbara Uštar postala tudi tajnica usmerjevalnega odbora - EC BTC. V EC BTC smo sodelovali na tak način do zaključka zaposlitve gospe Uštar na Slovenija-transplantu, s tem da je bila prim. Avsec po pravilih po izteku predsedovanja izbrana za namestnico predsednika. Iz napisanega je razvidno, da je imel Slovenija-transplant odgovorno in pomembno vlogo v omenjenem odboru in nasploh vodilno vlogo pri pospeševanju, promociji, izobraževanju in izvajanju izpita za Evropske koordinatorje, pri tem pa je ves čas razvijal svojo lastno hierarhično shemo za koordinatorsko delo.

Na tej osnovi je Slovenija-transplant tudi predlagal v odboru za transplantacijo CD-P-TO raziskavo, s katero bi ugotovili način izobraževanja in certificiranja transplantacijskih koordinatorjev v Evropi, kar je zahtevala tudi EU direktiva 53/2010. Projekt je bil sprejet na odboru CD-P-TO in Slovenija izbrana za vodjo. V delovno skupino so bile vključene številne države, poleg njih pa tudi EC BTC.

V letu 2024 smo imeli 4 on-line sestanke. Glavni temi, obravnavani na prvih dveh sestankih, sta bili organizacija izpita v letu 2024 in osnutek študije glede certifikacije in izobraževanja evropskih koordinatorjev (CETC). Na ostalih dveh sestankih v oktobru in decembru smo dodali še temo nadaljnjega dela in vključenosti Slovenija-transplanta (menjava zaposlenih na mestu poslovne sekretarke zavoda), ter priprav na izpit 2025. Ideja je, da bi imel Slovenija-transplant pogodbo z UEMS za opravljanje tajniških del EC BTC in prejel za ta opravila tudi plačilo. Dogovori potekajo.

3.8.11.4 Svet Evrope – odbor CD-P-TO - European Committee on Organ Transplantation in EDQM

V letu 2024 je prim. Avsec kot članica delovne skupine za pripravo 9. izdaje Smernic za kakovost in varnost organov namenjenih za presaditev, sodelovala pri obnovi uvodnega poglavja, pregledu novih poglavij, zaključni debati in komentiranju komentarjev po odprti razpravi te izdaje.

Poleg tega je kot članica CD-P-TO odbora sodelovala pri različnih projektih, ki so v poteku. Zaključki se oblikujejo v posameznih delovnih skupinah. Novi projekti so:

- ureditev pravnih in etičnih vidikov ksenotransplantacije (projekt vodi Nemčija), a tema je zanimiva tudi za Slovenijo, čeprav se v tem trenutku še ne izvajajo raziskave na tem področju. Če želimo slediti sodobnemu razvoju, je prav, da tudi na tem področju sodelujemo;
- pregled sistemov za izvajanje kakovosti in učinkovitosti v evropskih državah, pri čemer lahko predstavniki Slovenije aktivno sodelujemo, saj smo uredili učinkovit in kakovosten sistem za darovanje in transplantacijsko medicino, kljub temu, da je to povsem dodatna dejavnost v zdravstvu in je zelo težko omogočiti ustrezno kadrovsko podporo v na splošno insuficientni kadrovski situaciji v zdravstvu;
- predstavnica Slovenije sodeluje tudi v delovni skupini za pripravo smernic za implementacijo nove SOHO (Substances of human origin) uredbe. Delo te skupine se pričinja v letu 2025.

Prim. Avsec je kot predstavnica Slovenije oblikovala tudi projekt o izobraževanju in certifikaciji transplantacijskih koordinatorjev, ki je bil sprejet in potrjen v letu 2024. Projekt je sestavljen iz raziskave na osnovi vprašalnika, kjer bodo rezultati omogočili vpogled v trenutno stanje v različnih državah. V letu 2024 je Slovenija dobila nalogo za izvedbo tega projekta in prim. Avsec je oblikovala vprašalnik v sodelovanju s člani delovne skupine, izvršilnim odborom transplantacijskih koordinatorjev (EC BTC) in z izdatno pomočjo sekretariata EDQM za odbor CD-P-TO pri Svetu Evrope ter Slovenija-transplanta. Na podlagi rezultatov raziskave bo pripravljeno priporočilo, kako naj se izvaja ustrezno izobraževanje in certifikacija transplantacijskih koordinatorjev na nacionalni ravni in v zvezi z uporabnostjo evropskega izpita za transplantacijske koordinatorje (CETC), ki ga organizira UEMS v sodelovanju z EC BTC. Vloga transplantacijskega koordinatorja je v verigi zaznave, izbire in ocene primernosti umrlega darovalca zelo pomembna, tako glede učinkovitosti sistema, kot tudi omogočanja kakovosti in varnosti v transplantacijski medicini, ki je vse bolj zahteven in

aktualen vidik tako donorskega programa, kot transplantacijske medicine v kliničnem pomenu. Vprašalnik in utemeljitve za raziskavo je v prilogi.

V okviru Sveta Evrope prim. Avsec kot predstavnica Slovenije sodeluje v odboru pogodbenic Konvencije sveta Evrope proti trgovini s človeškimi organi (THO-trafficking with human organs), znani kot konvencija iz Santiaga de Compostele. Slovenija je to konvencijo podpisala v letu 2015 in ratificirala leta 2022. V letu 2024 smo imeli dva plenarna zasedanja odbora (4. in 5.) po načrtu v mesecu aprilu in decembru. Na prvem sestanku smo razpravljali o manjkajočih vsebinah Country profile vprašalnika, ki je obsegal obširna vprašanja o načinu delovanja v posamezni državi glede zahtev konvencije, pregled zahtev v zakonodaji, delovanje nacionalnega sistema, ki skrbi za etične vidike, omogoča varnost in sledenje pridobivanju organov za namen presaditev z ustrezno urejeno dokumentacijo, mrežo odgovornih v sistemu varnosti in seveda tudi obsojanje in kaznovanje kriminalnih dejanj. Na zadnjem sestanku v decembru se je od 2. 12. 2024 do 3. 12. 2024 v Strasburgu odvijal sestanek o postopkih, ki sledijo ratifikaciji konvencije proti trgovanju z organi. Po primarni oceni rezultatov so države med seboj usklajene in v Sloveniji smo ustrezno odgovorili na vsa vprašanja skupaj z Ministrstvom za zdravje. V nadaljevanju smo obravnavali lokalni monitoring trditev, navedenih v vprašalniku. V zvezi s konvencijo proti trgovanju se ne bodo izvajali obiski posebnih revizorjev po posameznih državah, pač pa bo potrebno odgovoriti na nekatera vprašanja, ki smo jih sooblikovali kot vprašalnik 2. Na sestanku je bilo potrebno podati kratko ustno poročilo o dogajanju v Sloveniji, ki je v prilogi.

EDQM - European Directorate for the Quality of Medicines and Health Care

Pod okriljem EDQM Sveta Evrope sta v letu 2024 potekala še dva projekta, v katera sta bila že konec leta 2023 v mednarodne delovne skupine imenovana predstavnika Slovenija-transplanta:

- projekt o biovigilanci, kjer je delegat Slovenije Ivica Marić, dr. med. V letu 2024 je delovna skupina nadaljevala z aktivnostmi v smeri oblikovanja priporočil in smernic, kako zastaviti biovigilanco na lokalni/nacionalni in EU ravni z ustrezno izmenjavo podatkov med ustanovami in državami;
- projekt o darovanju po cirkulatorni smrti, kjer je delegat Slovenije Andrej Gadžijev, dr. med. V letu 2024 je delovna skupina nadaljevala z aktivnostmi za oblikovanje novih smernic, ki bodo odgovornim ustanovam držav članic in zdravstvenim delavcem v pomoč pri vzpostavitvi novih programov DCD ali izboljšanju obstoječih programov DCD. Večkrat smo se sestali v obliki videokonferenc. Razdelili smo se v več skupin, ki so bile odgovorne za pripravo posameznih poglavij. Dr. Gadžijev je sodeloval pri pripravi sledečih:
 - Regulatory framework;

- Ethical principles – framework;
- Ethical and medical pitfalls.

Oba projekta naj bi se zaključila v začetku leta 2025.

3.8.11.5 Evropska komisija in Slovenija-transplant v vlogi Odgovorne ustanove za področje pridobivanja in presaditve organov in tkiv

V letu 2024 smo predvsem obravnavali novo uredbo o substancah človeškega izvora (SOHO regulacija). Kot članica delovne skupine pri MZ je prim. Avsec sodelovala v procesu priprave dokumenta s komentarji predvsem iz organizacijskega in etično-moralnega vidika ravnanja z substancami človeškega izvora, ki so podarjene za namen zdravljenja in raziskovanja. Uredba je bila potrjena in sprejeta v juniju 2024. Kasnejši sestanki so bili namenjeni načinu implementacije, razlagam določenih izrazov, kot so pooblaščenca SoHO organizacija, nacionalna SoHO organizacija, pripravki, ustanove za SoHO, oddelki za SoHO, strokovni kolegij, itd.

Na sestanku visokih državnih predstavnikov v Budimpešti je bil oblikovan osnutek dokumenta, ki nagovarja k pripravi novega akcijskega plana. Pripravili smo številne utemeljitve, ki so bile kasneje še večkrat predebatirane s predstavniki MZ in tudi ob koncu leta potrjene. Dokument je v prilogi.

3.8.11.6 Domači projekti

Nagradni natečaj za najboljše raziskovalno delo s področja donorske medicine in dejavnosti

Natečaj je odprt za prijave do decembra 2025. V letu 2024 smo prejeli nekaj pobud za raziskovalno delo, a nobene konkretne prijave. O natečaju smo obveščali javnost.

Razstava Moja Brazgotina, moje življenje

Glej točko 3.8.10.8.

Prenova pravilnika za ugotavljanje možganske smrti

V letu 2024 smo na pobudo Slovenija-transplanta in članov posameznih sodelujočih RSK na Ministrstvu za zdravje predstavili potrebo po prenovi Pravilnika o medicinskih merilih, načinu in postopku ugotavljanja možganske smrti ter sestavi komisije za ugotavljanje možganske smrti. Po uradnem imenovanju članov delovne skupine (DS) s strani MZ, smo se v letu 2024 sestali trikrat. Uvodni sestanek smo imeli 13. 6., takrat smo se uradno predstavili in pripravili

osnovna izhodišča. DS je do naslednjega sestanka, ki je bil v prostorih MZ 19. 9., pregledala urejenost področja ugotavljanja možganske smrti po drugih državah in predlagala MZ, da pridobi še predpise, ki se nanašajo na ugotavljanje možganske smrti v Nemčiji, Franciji, Avstriji, Italiji, Španiji in Švici. Vodja DS, prof. Blaž Koritnik, dr. med., je na našo pobudo in v dogovoru s Slovenija-transplantom predlagal, da se člani DS razdelijo v podskupine, glede na posamezne teme. Predlog je bil sprejet, posamezne podskupine pa naj bi do naslednjega sestanka pripravile osnovna izhodišča, kaj je potrebno spremeniti v trenutno veljavnem pravilniku. Na istem sestanku je DS predlagala enoten pravilnik, tako za možgansko, kot za smrt, dokazano po cirkulatornih kriterijih. Ministrstvo za zdravje je do naslednjega sestanka, ki se je prav tako odvijal v prostorih Ministrstva za zdravje 12. 12., potrdilo možnost oblikovanja enotnega pravilnika, DS pa se je medtem organizirala v sledeče podskupine:

- Definicija smrti (vodja: dr. Gadžijev);
- Organizacijski, pravni in etični vidiki (vodja: dr. Avsec);
- Klinični protokol (vodja: dr. Šteblaj);
- Instrumentalne preiskave (vodja: dr. Koritnik);
- Intenzivna medicina (vodja: dr. Gradišek);
- Pediatrija (vodja: dr. Fister).

Na zadnjem sestanku na MZ ni bilo prisotne državne sekretarke. Zataknilo se je že pri razumevanju obremenitev DS in povrnitvi stroškov dodatnega dela. Sestanek je bil po izpostavitvi jasnih zahtev DS predčasno zaključen. Do konca leta odgovora s strani Ministrstva za zdravje nismo prejeli.

3.8.11.7 Mednarodni projekti

BRAVEST (Building Resilience Against crisis: a systematic and global approach to adVance organ Safety and supply in Transplantation)

Trajanje: 1. 9. 2022 – 28. 2. 2026

Sofinanciranje: Program EU4HEALTH.

Povzetek projekta:

Na podlagi izkušenj, pridobljenih med pandemijo SARS-CoV2, je projekt BRAVEST namenjen analizi organizacijskih in upravljaljskih postopkov pri darovanju in presajanju organov na podlagi dokazov iz resničnega sveta in najsodobnejših metodologij analize. To bo omogočilo prepoznavanje najučinkovitejše klinične prakse; opredeliti postopke dobre klinične prakse; razviti smernice in predlagati trajnostne inovativne ukrepe, usmerjene v izboljšanje odpornosti sistemov in mrež za darovanje in presaditev, zagotavljanje kontinuitete dobave organov ob ohranjanju varnosti darovanja in presaditve ter na koncu povečati dostopnost

do presaditve za vse bolnike s končno stopnjo bolezni in odpovedi delovanja posameznega organa. Takšna odpornost je namenjena krepitvi delovanja organizacij, da se lahko spopadejo s stresnimi razmerami, od morebitnih dodatnih epidemij, pa tudi vojn, potresov in ekoloških katastrof, ki vse pogosteje prizadenejo številna območja v Evropi, pa tudi po svetu.

V letu 2024 je delovna skupina Slovenija-transplanta pod vodstvom prim. Danice Avsec izvedla sledeče aktivnosti, ki so bile predvsem usmerjene v nalogo 3.2 v projektu, ki pokriva izmenjavo podatkov za raziskave:

- Organizirani so bili redni mesečni sestanki do zadnjega kvartala, kjer smo obravnavali tekoče teme in tudi probleme. V zadnjih mesecih teh sestankov ni bilo, ker so v ESOT-u pretežno sodelovali s svojimi zakonodajnimi svetovalci, da so pripravili nove dopolnjene verzije potrebnih dokumentov;
- V marcu smo v Sloveniji organizirali sestanek konzorcija na Brdu, ki je zahteval velik angažma tako glede vsebine sestanka, lokacije sestanka, namestitev, finančnega okvira. Sestanek je bil izredno uspešno organiziran, vsi udeleženci so bili navdušeni nad organizacijo, vsebino, diskusijami in tudi primernostjo lokacije;
- V celem letu smo vsebinsko pripravljali Data Sharing Agreement (DSA), saj je bil prvoten osnutek, ki ga je pripravil ESOT, zelo pomanjkljiv in neprimeren za vse sodelujoče države. Prvoten osnutek je sicer odgoval Španiji, ostale države pa smo predlagale dopolnitve, saj imamo različne zahteve v zakonu o varovanju osebnih podatkov, čeprav so v vseh državah ti zakoni pripravljani na osnovi EU Uredbe, t. im. GDPR. Posebej obširne diskusije in popravki so bili potrebni za države, ki smo članice Eurotransplata (ET), saj je ET pomemben partner in predviden za delitev podatkov transplantiranih bolnikov za namen raziskave, ki je planirana v okviru projekta BRAVEST. ET je dolžan upoštevati zakonodajo v vseh 8 partnerskih državah, čeprav niso vse članice sodelujoče v projektu. Zato smo pred sestankom na Brdu organizirali on-line sestanke s Italijani, Madžari in ET, da bi poenotili zahteve, ki smo jih predstavili na sestanku;
- V prvi polovici leta smo se dogovarjali z informacijsko hišo Pinna, ki je skrbnik našega informacijskega sistema, da pripravi podatke, ki naj bi jih po usklajeni pogodbi in dokumentu o varnosti posredovanja (DPIA - Data Protection Impact Assessment) in jasno dogovorjenem naboru posredovali v ESOT. Podatki o darovalcih so pripravljani, do posredovanja še ni prišlo;
- Sodelovali smo pri pripravi interim reporta ter zapisnika s sestanka na Brdu;
- Zelo pomembno je bilo sodelovanje s svetovalcem g. Milovanovičem glede skladnosti med slovenskim zakonom o varovanju osebnih podatkov - ZVOP 2, ki je tudi sodeloval na sestankih in dopolnjeval dokumente, ki jih je pripravljal in korigiral ESOT s svojimi svetovalci;

- Z g. Milovanovičem smo imeli pogosto sestanke, pripravili smo dopis za informacijsko pooblaščenko, kako naj bi reševali posredovanje osebnih podatkov od umrlih ljudi;
- Pridobili smo mnenje, ki nam omogoča varno posredovanje podatkov;
- Pregled pripomb na obnovljen Study protokol, katerega popravke je zahteval ET;
- Pogodba DSA še ni podpisana, a je po mnenju g. Milovanoviča za nas ustrezna;
- Prav tako je ustrezno pripravljen dokument DPIA s študijskim protokolom, ki je bil posredovan ob koncu leta;
- V marcu 2025 bo ponoven sestanek v Parizu, kjer bomo sprejeli dokončno stališče in mnenja drugih držav, predvsem ET.

V projektu sodelujejo poleg nas še Španija, Italija, Francija, ET in Madžarska. Podatki, ki jih bo posredoval ET, zajemajo tudi izmenjavo organov z ostalimi članicami ET. V nalogi 3.3 v projektu je tudi obdelava podatkov s pomočjo umetne inteligence, ki se bo izvedla v nadaljevanju.

V letu 2024 smo sodelovali tudi pri nalogi 3.1., kjer je bila narejena natančna raziskava o dogajanju v COVID pandemiji v posameznih državah, posledice v transplantacijski dejavnosti, zahteve, ki so jih posamezne države izpostavile tako glede testiranja, varnosti med zdravstvenim osebjem in bolniki ter nasploh načina delovanja. V pripravi analize smo sodelovali že v letu 2023 in tudi posredovali svoje podatke, v letu 2024 pa smo skupaj ocenjevali rezultate analize, ki je bila tudi predstavljena na sestanku na Brdu.

Na Brdu smo se dogovarjali o nujnosti podaljšanja projekta za eno leto, saj so bile zahteve za varno izmenjavo podatkov za namen raziskav tako visoke in še nedogovorjene.

Z rezultati omenjenega projekta si bomo pomagali tudi na drugih področjih izmenjav podatkov za raziskave, ki se bodo pojavila, saj so raziskave in analiza uspešnosti zdravljenja s presaditvijo ključnega pomena za nadaljnji razvoj.

ESOT je vložil prošnjo za enoletno podaljšanje roka za izvedbo. Potrditev še čakamo.

PROJEKT SPEED IN 2.0.

8. februarja smo uspešno oddali novo projektno prijavo Speed In 2.0., v finančni shemi ERASMUS+, področje izobraževanje odraslih. Projekt je naslavljal izobraževanje zdravstvenega osebja o donorski medicini in dejavnosti, cilj je bil razvoj inovativnih učnih metod in krepitev mednarodnega sodelovanja. Koordinator in vodja prijave je bil španski inštitut DTI v sodelovanju z Univerzo v Barceloni. Priprava projektne prijave je bila zahtevna.

Po več sestankih z Medicinsko fakulteto v Ljubljani smo uspeli najti rešitev, da je Slovenija-transplant nastopal kot samostojen partner.

Žal je ocenjevalna strokovna komisija EU projektni predlog uvrstila na rezervno listo za financiranje. Financiranje ni bilo odobreno.

EU PROJEKT: Vsi imamo več kot eno življenje – izobraževanje odraslih o darovanju in presaditvi organov

Projekt, ki smo ga s projektnim partnerjem s Poljske izvajali med letoma 2022 in 2023 (shema Erasmus+) je prejel mednarodno nagrado EDUInspiration2024 na področju družbenih akcij. Ponosni smo, da je mednarodna žirija med množico projektov prepoznala, da je naš projekt inovativen in pomemben prispevek k izobraževanju na družbeno relevantnem področju. Slavnostna podelitev nagrad je potekala decembra 2024 na Poljskem. V imenu projekta sta jo prevzela članica koordinatorja projekta in predstavnik pacientov.

3.8.12 Spodbujanje razvoja dejavnosti z izpeljavo internih in mednarodnih projektov

EDD, otvoritve razstave, zdravniški kongres, program in zaključene naloge.

Predavanja: Medicinska fakulteta v Mariboru (etične dileme v transplantacijski medicini), TPM, mednarodno praznovanje EDD v Litvi, Vilnius v okviru CD-P-TO, kjer smo predstavili slovenski sistem, delovanje Slovenija-transplanta in rezultate. Poleg tega smo pripravili osnutek in predavanje za DCD ESOT kongres v Romuniji, predavanje v knjižnici Otona Župančiča v Ljubljani, Zdravniška zbornica o ukrepih proti trgovanju z organi in ljudmi za namen odvzema organov v Sloveniji.

Projekti: BRAVEST, CETC, konzultacije, zahteve GDPR in zakona o varovanju osebnih podatkov 2 (ZVOH-2).

Dokumenti: SOHO regulacija - pripombe v procesu nastanka in implementacija, akcijski plan za naslednje obdobje.

V nastajanju: pripombe na pravilnik o možganski smrti, o zdravstveni dejavnosti Slovenija-transplanta, o izpolnjevanju registrov po presaditvi, določanje cirkulatorne smrti, dopolnitev 26. člena Etičnega kodeksa za zdravnike, Akcijski plan za implementacijo konvencije proti trgovanju – priprava platforme glede sistema proti trgovanju, vprašalnik CETC z novimi dopolnitvami.

3.8.13 Objavljanje strokovnih in znanstvenih člankov

Članki:

- V letu 2024 je direktor zavoda skupaj s študenti medicine, sekundariji in prof. Matejem Strnadom, dr. med. (iz UKC Maribor) sodeloval pri pripravi članka »Uncontrolled donation potential after circulatory death in Slovenia could lead to more organ donations: extrapolation of SiOHCA study data«, ki je bil objavljen v Sage Journals (COBISS.SI-ID – 211903747). Članek nazorno prikazuje potencial za darovanje v primeru nenadzorovanega zastoja srca zunaj bolnišnice. Gre sicer za program, ki ga v Sloveniji še ne izvajamo, ker za to še ni bila sprožena pobuda za konsenz znotraj stroke, prav tako pa za to še nimamo spisanega pravilnika. Postopki so logistično tudi bolj zahtevni, kot postopki darovanja pri nadzorovani zaustavitvi srca. Smo pa na podlagi te študije dokazali, da bi bilo mogoče samo iz tega programa dobiti dovolj dodatnih organov (predvsem jeter in ledvic), kar bi močno vplivalo na čakalne sezname zdravljenja s presaditvijo. Članek je dosegljiv na spodnji povezavi: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/00469580241283185>;
- Gadžijev Andrej, Avsec Danica, Šimenc Jana: Odlična razstava o darovanju organov v celjski bolnišnici. Interno glasilo SB Celje, januar 2024;
- Gadžijev Andrej, Šimenc Jana: Spletna stran Slovenija-transplanta Projekt leta na natečaju Netko. Glasilo Transplant, junij 2024 (1);
- Gadžijev Andrej, Šimenc Jana: Nova zgibanka z odgovori na pogosta vprašanja in nalepko Sem darovalec_ka. Glasilo Transplant, december 2024 (2).

3.8.14 Kontinuirano sodelovanje s Centrom za transplantacijsko dejavnost v UKC Ljubljana in prejemniškimi centri v UKC Ljubljana.

Z UKC Ljubljana smo v novembru 2020 podpisali novo pogodbo o sodelovanju, ki je skladna s sprejeto zakonodajo in veljavnimi pravilniki. Prav tako se s pogodbo na novo določa delitev dela, odgovornosti in finančnih obveznosti. V letu 2024 smo si prizadevali za tesnejše sodelovanje z vodjo Centra za transplantacijsko dejavnost v UKC Ljubljana, doc. dr. Ivanom Kneževičem, saj smo tesno vpeti v dogodke pred, med in po presaditvi organov. Želimo si, da bi spodbuda k intenzivnejšemu delovanju zavoda prihajala s strani prejemniškega centra UKCL in Centra za transplantacijsko dejavnost, kar pa se v letu 2024 zaradi poglobljanja krize v zdravstvu ni zgodilo.

V sklopu omenjenega sodelovanja velja omeniti tudi sodelovanje z Očesno kliniko UKC Ljubljana pri programu pridobivanja roženic od umrlih darovalcev v prostorih za umrle. Tudi v letu 2024 smo z uradnimi dopisi večkrat opozarjali sodelujoče institucije k izvrševanju organizacijskega predpisa OP UKCL 0013 in izpolnjevanju obrazca OB UKCL 0474 »Prva ocena

o primernosti za darovanje tkiv«, ki ga je v skladu z omenjenim predpisom potrebno izpolniti pri vsakem umrlem bolniku in ga posredovati po elektronski poti na naš zavod. Za dodaten pritisk na odgovorne smo prosili tudi vodstvo Očesne klinike UKC Ljubljana. Kljub vsem ukrepom je bila realizacija izpolnjevanja omenjenega obrazca v letu 2024 nižja od 25 %, kar kaže na precej večji potencial, brez potrebe po uvažanju roženic iz tujine, žal pa tudi na premajhno ozaveščenost lečečih zdravnikov o možnosti darovanja tkiv po smrti. V skladu z Evropskimi smernicami in v skladu z novostmi, ki jih spoznavamo na sestankih svetovalnih odborov in na izobraževanjih v tujini, smo sodobne in strokovne smernice sproti predstavljali prejemniškim centrom in Centru za transplantacijsko dejavnost iz UKC Ljubljana na skupnih sestankih, ki pa so bili v letu 2024 zaradi reorganizacije dela stavgajočih zdravnikov bistveno redkejši, kot bi si želeli.

V letu 2024 smo predvideli skupne sestanke z vsemi kliničnimi koordinatorji za transplantacijsko dejavnost, ki skrbijo za uvrstitev pacientov na čakalne sezname za zdravljenje s presaditvijo, jih pripravljajo na presaditev in jih ambulantno spremljajo po presaditvi do konca življenja. Sem se uvrščajo tudi tisti, ki skrbijo za zdravljenje pediatričnih pacientov s presaditvijo jeter ali ledvic, programi pa se po posebnih sporazumih med državama izvajajo v Italiji (jetra) in Avstriji (ledvice). Žal zaradi zdravniške stavke in s tem povezanih težav s kadrom tako zelenega sestankovanja nismo mogli realizirati.

S predstavniki Centra za transplantacijsko dejavnost in prejemniških centrov UKC Ljubljana sodelujemo tudi kot člani Razširjenega Strokovnega konzilija (RSK) za transplantacijsko dejavnost. Predstavnik zavoda Slovenija-transplant sta bila tudi v letu 2024 prim. Danica Avsec, dr. med. in direktor zavoda Andrej Gadžijev, dr. med. Omenjeni RSK se je sestal enkrat in sicer 23. 9. Na skupnem sestanku smo naredili pregled čez transplantacijsko dejavnost po zaključenih treh kvartalih in se pogovarjali o sočasni presaditvi pljuč in srca (program je potrebno še prijaviti na ET). Dogovorili smo se tudi, da zaenkrat ne bomo sprejemali organov od umrlih darovalcev po smrti, dokazani po cirkulatornih kriterijih (DCD), saj sodimo med tiste države znotraj ET, ki tega programa še nimajo. Sprejeto je namreč priporočilo, da se znotraj ET izmenjujejo organi le med državami z enakimi programi. Ker pa DCD darovanje predstavlja velik delež pridobljenih organov v številnih evropskih državah in je pomemben korak k samozadostnosti, ga želimo postopno uvesti tudi v Sloveniji, saj bi se posledično lahko skrajšale čakalne dobe za zdravljenje s presaditvijo organov. Trenutno smo v fazi priprave podzakonskih aktov. Zapisnik sestanka je v prilogi.

Tudi v prihodnje bomo sodelovali in se povezovali s predstavniki Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana s ciljem izpolnjevanja dogovorov, ki so opredeljeni v Pogodbi za izvajanje in razvoj donorskega in transplantacijskega programa v Sloveniji med obema zavodoma, in izmenjave podatkov, ki jih Slovenija-transplant zbira v skladu z zakonom.

3.8.15 Usklajevanje aktivnosti za razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti v Republiki Sloveniji z Ministrstvom za zdravje in drugimi odgovornimi telesi, registracija zdravstvene dejavnosti, realizacija DIIP

3.8.15.1 Ministrstvo za zdravje

Glede sodelovanja z Ministrstvom za zdravje smo vedno na razpolago za dodatna pojasnila iz stroke ali načina delovanja in zakonodajnih zahtev, če se pojavi vprašanje vezano na delovanje v Sloveniji ali v mednarodnem prostoru.

Registracija zdravstvene dejavnosti

V zvezi z izdajo dovoljenja za opravljanje zdravstvene dejavnosti smo 19. 7. 2024 ponovno pripravili obsežen dopis, tokrat naslovljen na državno sekretarko na Ministrstvu za zdravje. Pri pregledu novele Zakona o zdravstveni dejavnosti smo namreč opazili, da smo kot edini javni zdravstveni zavod, ki nastopi svoje delo po smrti določenega pacienta (konkretne zdravniške odločitve in konzultacije pa odgovorni zdravniki zavoda izvajamo še bistveno prej, ko se ocenjuje primernost morebitnega in možnega darovalca) z namenom zdravljenja bolnikov na čakalnih seznamih za presaditev organov, ponovno popolnoma izpuščeni. Glede nepriznavanja zdravstvene dejavnosti ugotavljamo, da svoje dejavnosti ne moremo poročati v register RIZDDZ, ki ga vodi NIJZ, saj ni navedene vrste zdravstvene dejavnosti, ki jo izvaja Slovenija-transplant. Ponovno smo navedli številne alineje, v katerih jasno opisujemo izvajanje zdravstvene dejavnosti s strani našega zavoda. V tujini smo pri svojem delu kot strokovnjaki prepoznani in na primerljivih mestih komuniciramo med seboj zdravnice in zdravniki, odgovorni za donorsko-transplantacijsko dejavnost v svojih državah. Kljub natančnim pojasnilom in razumevanju s strani državne sekretarke, smo bili v letu 2024 ponovno med tistimi institucijami, ki se jim zdravstvene dejavnosti ni priznalo. 19. 9. 2024 smo dobili pisno obrazložitev, da je bila zaradi prevelikega števila noveliranih členov sprejeta politična odločitev in so bile zaradi tega nekatere rešitve izpuščene, med njimi žal tudi ureditev statusa Slovenija-transplanta. Je pa bil naš dopis preko državne sekretarke posredovan vodji sektorja za izvajalce in pravnici direktorata. Do konca leta 2024 nismo dobili dodatnih pojasnil.

Realizacija DIIP:

Junija 2022 smo na Ministrstvo za zdravje na osnovi sredstev Razpisa za odpornost in razvoj oddali Dokument Identifikacije Investicijskega Projekta (DIIP) »Razvoj nacionalne informacijske podpore Slovenija-transplanta«.

Namen DIIP-a je pridobiti nepovratna sredstva za nujno potrebno nadgradnjo in izgradnjo informacijske podpore za področje darovanja in presaditev organov in tkiv. Delujoč in sodoben informacijski sistem je osnovno delovno orodje za izvajanje donorskega programa Slovenija-transplanta. Nujna je povezljivost z informacijskim sistemom ET, na nivoju slovenske donorske mreže in ostalih v dejavnost vključenih partnerjev. Celoten sistem POT, ki deluje z nekaterimi posodobitvami že 20 let, je potrebno prenoviti v skladu z uveljavljenimi sodobnimi standardi kakovosti v zdravstveni stroki in tehnološkimi rešitvami. Potrebna je nova referenčna strojna in programska arhitektura.

9. 10. 2024 je bil s strani Ministrstva za zdravje izdan Sklep o potrditvi dokumenta identifikacije investicijskega projekta za investicijo »Razvoj nacionalnega informacijskega sistema zavoda Slovenija-transplant« z odobritvijo sredstev v višini 467.361,06 € (z DDV) oziroma 383.082,83 € (brez DDV).

Takoj po izdanem sklepu smo začeli z določenimi aktivnostmi. Za pregled trenutnega stanja smo prosili zunanjo izvedenko, ki je pregledala trenutno stanje IT funkcionalnosti zavoda in identificirala obstoječe rešitve. V ta del projekta sta bila poleg direktorja zavoda aktivno vključena predvsem dr. Boštjan Kušar in Ivica Marić, dr. med. O trenutnem stanju projekta smo v začetku leta 2025 obvestili gospoda Tadeja Fijavža, sekretarja na Ministrstvu za zdravje.

Poleg zgoraj omenjenih nalogah smo v letu 2024 sodelovali pri:

- pripravi dokumentov za diskusije o akcijskem planu glede strategije proti trgovanju (spodbude so podane, Ministrstvo za zdravje se še ni odzvalo);
- pripravi materiala za slovensko delegacijo in priprava za komentarje na sestankih predsedstva EU - delo po pozivu Ministrstva za zdravje;
- pripombe na dokument, ki so ga pripravili Madžari v času predsedovanja, ki je osnova za novi akcijski plan za področje darovanja in zdravljenja s presaditvijo;
- predstavnica Slovenija-transplanta prim. Avsec je sodelovala na visoki konferenci v Budimpešti, ki je bila namenjena transplantacijski dejavnosti in izboljšanju le-te pod predsedovanje Madžarske;
- sodelovanje predstavnice Slovenija-transplanta v delovni skupini za pripravo komentarjev v postopku sprejemanja SOHO regulacije. Organiziranih je bilo več sestankov na državni in predvsem na ravni Evropske komisije, kjer smo sodelovali preko atašajke in zanjo pripravljali predloge in komentarje.

SoHO uredba je bila sprejeta junija 2024 in določa triletno obdobje (poletje 2027) za implementacijo zahtev na legislativni, regulatorni in tehnični ravni.

Uredba menja dosedanjo zakonodajo, ki je bila pripravljena na osnovi Direktive 2002/98/ES o varnosti in kakovosti človeške krvi in komponent krvi ter:

- Direktive 2004/23/ECEN o varnosti in kakovosti človeških tkiv in celic ter s tem povezan sklop tehničnih direktiv in dodatnih hčerinskih direktiv;
- Kot ključne elemente SOHO uredbe so v EC izpostavili:
 - o SOHO digitalno platformo;
 - o Delo ekspertnih teles;
 - o Nadzorstvene naloge;
 - o Kritični SOHO/ oskrba;
 - o Kompenzacija v odnosu do prostovoljnega in neplačanega darovanja;
 - o Podpora s projekti;
 - o Priprava kompendija z vprašanji in odgovori glede na posebnosti v posameznih državah;
 - o Horizontalne povezave EC-MS.

To so teme, ki jih EC še razvija in bodo dodatno definirane z implementacijskimi direktivami. Slovenija-transplant ima svojega predstavnika v odboru za koordinacijo, kjer se bodo pripravljali dokumenti za implementacijo v posameznih državah, ob predpostavki, da se dobro delujoči sistemi v posameznih državah ne bodo spreminjali.

3.8.15.2 Zdravniško društvo in Zdravniška zbornica

Zdravniško društvo

Sodelovanje predstavnice prim. Avsec na mesečnih sestankih Glavnega odbora strokovnih svetov (GOSS), predavanje odboru o delovanju Slovenija-transplanta in o transplantacijski dejavnosti, sodelovanje pri pripravi strokovnega programa ter izvedbi predavanj o darovanju in presaditvah na Zdravniškem kongresu v Portorožu 11. 10. 2024.

Zdravniška zbornica

Sestanek in predstavitev na Etični komisiji:

- konvencije o ratifikaciji konvencije proti trgovanju z organi s predstavniki Etične komisije Zdravniške Zbornice;
- predstavitev potrebe po spremembi Etičnega kodeksa za zdravnike glede obveznosti poročanja o sumljivih primerih za trgovanje z organi, kot pomemben preventivni ukrep proti trgovanju z organi. Trgovanje z organi še vedno pogosto omenjajo člani etičnih komisij na različnih predavanjih v Sloveniji, ne prikažejo pa ustreznega orodja

za njegovo preprečevanje, čeprav ga v Sloveniji imamo. Eno od pomembnih orodij je poročanje;

- razgovor o stališču Slovenija-transplanta o darovanju organov po evtanaziji;
- glede realizacije naših predlogov čakamo še povabilo na sestanek Zdravniške zbornice, ki želi dodatna pojasnila v zvezi s spremembo Etičnega kodeksa za zdravnike ter glede obveznosti poročanja o sumljivih primerih za trgovanje z organi.

3.8.16 Pozitivno poslovanje zavoda

Vodstvo Slovenija-transplanta redno spremlja poslovanja zavoda in usklajuje prihodke in odhodke skladno s sprejetim finančnim načrtom. Poslovno leto 2024 je zavod zaključil pozitivno in sicer je znašal presežek prihodkov nad odhodki 61.068,92 EUR. Visok rezultat leta 2024 je predvsem posledica dveh dejavnikov:

- manjšega števila realiziranih darovalcev in posledično manjšega obsega dela pogodbenih sodelavcev ter redno zaposlenih centralnih transplantacijskih koordinatorjev,
- 25.039,28 EUR pa predstavlja 80 % stroškov projekta BRAVEST, ki so nastali v letu 2024, prihodkov za njihovo pokritje pa v letu 2024 nismo prejeli. Računovodsko pa so izkazani kot prihodek v letu 2024.

Vse aktivnosti so bile realizirane v okviru planiranih vrednosti.

3.8.17 Uvedba elektronskega arhiviranja dokumentacije

Uvedba elektronskega arhiviranja dokumentacije je povezana s področjem sistema upravljanja varovanja informacij (SUVI). Žal nam je, da tudi v letu 2024 nismo uspeli izvesti bistvenega napredka na področju uvedbe elektronskega arhiviranja dokumentacije v zavodu. S pomočjo študentskega dela smo elektronsko zajeli 80% vsega gradiva, ki se nanaša na koordinacije od ustanovitve zavoda dalje (2002). Preostali 20% nameravamo elektronsko zajeti v letu 2025. Kot je zapisano že v preteklih letnih poročilih, se pri elektronskem arhiviranju dokumentacije srečujemo s kadrovsko stisko. Dejstvo je, da v zavodu nimamo vzpostavljene centralne pisarne, ki bi izvajala aktivnosti, vezane na elektronsko vodenje dokumentacije. V drugi polovici leta 2024 smo zaposlili poslovno sekretarko, ki naj bi v bodoče prevzela tudi področje elektronskega arhiviranja poslovne dokumentacije.

3.8.18 GDPR

Varovanje osebnih podatkov je še precej velik izziv predvsem pri posredovanju podatkov za raziskave in zbiranje podatkov po opravljeni presaditvi kot sledenje zdravstvenemu stanju

bolnika prejemnika (t. i. follow up). Follow up podatki se od leta 2018 zelo slabo pošiljajo v registre ET in druge evropske registre, skrbnost pošiljanja je zmanjšana za več kot polovico v primerjavi s obdobjem prej.

O adekvantnosti uporabe GDPR in slovenske ali druge nacionalne zakonodaje na področju izmenjave podatkov smo se v preteklem letu veliko pogovarjali tako na sestankih doma, v ET in v okviru BRAVEST projekta. Ključna zahteva je seveda soglasje bolnika prejemnika, ki pa mora biti ustrezno informiran, preden poda soglasje. V ET menijo, da so prav zahteve po varovanju osebnih podatkov glavni vzrok, da se je prenehalo pošiljati podatke v ET registre, a so glede tega člani svetovalnega telesa za registre (ERAC) pri ET različnih mnenj, saj eni menijo, da bi se morala pripraviti pogodba o izmenjavi med posameznimi centri (t. i. DSA) in da ustrezno soglasje ni dovolj. Teh centrov je na območju ET preko 100, zato spet nekateri menijo, da je zapletanje zahtev z dodatnimi pogodbami povsem nepotrebno in da je jasna zahteva le zahteva po soglasju za zbiranje in deljenje podatkov. Glede zahtev za pridobitev soglasja pa je potrebno pripraviti obširna pojasnila o namenu, obsegu, trajanju zbiranja, varnostnih merah, končni usodi podatkov, itd., za prejemnika, kar je dokaj zahtevna naloga. V bistvu je prav primerno pojasnilo za soglasje zelo šibka točka večine transplantacijskih centrov in velja le za pošiljanje podatkov za naprej, medtem ko se zbiranje in izmenjava za nazaj ne more izvajati, ker soglasje ni bilo pravilno pripravljeno. Je pa še en vidik zelo pomemben, in sicer za prejemnike, saj morajo biti pojasnila kratka, jasna, kar je v osnovi v kontrastu s obširnimi zahtevami.

V ET so pripravili obširna pojasnila, ki smo jih pregledali, a še niso primerna za uporabo za naše bolnike.

Za kakovostne analize in primerjave bi morali uporabiti tudi podatke za nazaj.

V ET smo se dogovorili, da bo potrebno poučevanje vseh strokovnjakov v transplantacijskih centrih, da bi lahko dosegli napredek in nepotrebno blokiranje pri posredovanju in zbiranju podatkov, vnosu, analiziranju ter na splošno sodelovanju v študijah. Pri tem bomo skupaj s strokovnjaki ET uporabili tudi izkušnje in osnutke dokumentov iz projekta BRAVEST, svetovanje odgovorne osebe za pravilno razumevanje zakonskih določil za varovanje osebnih podatkov in posvetovanje s informacijskim pooblaščenecem/pooblaščenko.

Na Slovenija-transplantu bomo verjetno sklenili pogodbo DSA z ET, saj smo mi podpisniki pogodbe o sodelovanju in ne transplantacijski center. Pripravili bomo tudi dokument o varnem pošiljanju DPIA.

3.8.19 Realizacija delovnega programa

3.8.19.1 Realizacija programa dogovorjenega po pogodbi o zagotavljanju sredstev za delovanje Slovenija-transplanta za leto 2024

Merljivi cilji

V letu 2023 smo si za leto 2024 postavili merljive cilje, s katerimi merimo realizacijo donorskega programa in so prikazani v spodnji tabeli.

Tabela 4: Merljivi cilji 2024

Zap. št.	Merljiv cilj	Plan	Real.	Index	Plan	Real.	Index
		2023			2024		
1	Število pridobljenih darovalcev - primerni	85	95	111,76	90	63	70,00
2	Število pridobljenih darovalcev - aktivni	55	65	118,18	60	47	78,33
3	Število pridobljenih darovalcev - dejanski	48	58	120,83	50	42	84,00
4	Število pridobljenih ledvic	85	87	102,35	85	69	81,18
5	Število pridobljenih src	20	24	120,00	20	19	95,00
6	Število pridobljenih jeter	40	48	120,00	40	39	97,50
7	Število pridobljenih pljuč	15	22	146,67	15	18	120,00
8	Število pridobljenih roženic	150	137	91,33	150	130	86,67
9	Število presajenih organov v SLO	120	105	87,50	115	102	88,70
10	Število presajenih ledvic	60	50	83,33	55	42	76,36
11	Število presajenih src	25	21	84,00	25	26	104,00
12	Število presajenih jeter	25	23	92,00	25	23	92,00
13	Število presajenih pljuč	10	11	110,00	10	11	110,00
14	Število presajenih roženic	150	89	59,33	120	84	70,00
15	Odstotek odklonitev	20%	18%	👍	20%	18%	👍
16	% pridobljenih ledvic glede na število pridobljenih darovalcev	78% - 92%	67%	👎	78% - 92%	73%	👎
17	% pridobljenih src glede na število pridobljenih darovalcev	22% - 34%	37%	👍	22% - 34%	40%	👍
18	% pridobljenih jeter glede na število pridobljenih darovalcev	66% - 93%	74%	👍	66% - 93%	83%	👍
19	% pridobljenih pljuč glede na število pridobljenih darovalcev	27% - 37%	34%	👍	27% - 37%	38%	👍
20	Število uvrščenih pacientov na čakalno listo ET	130	151	116,15	155	169	109,03
21	Število uvrščenih pacientov na čakalno listo za ledvico	50	58	116,00	60	86	143,33
22	Število uvrščenih pacientov na čakalno listo za jetra	30	29	96,67	30	29	96,67
23	Število uvrščenih pacientov na čakalno listo za srce	40	48	120,00	50	45	90,00
24	Število uvrščenih pacientov na čakalno listo za pljuča	10	16	160,00	15	9	60,00

* Primerni darovalec - medicinsko ustrezna oseba, pri kateri je bila ugotovljena smrt na podlagi nevroloških meril, glede na relevantno zakonodajo.

**Aktivni darovalec - Primeren darovalec, za katerega imamo privolitve: narejen je bil operacijski rez z namenom pridobitve organov za namen presaditve; ali pridobljen je bil vsaj en organ za namen presaditve.

***Dejanski darovalec - aktivni darovalec, od katerega je bil presajen vsaj en organ.

****Izračunano povprečje glede na realizacijo članic Eurotransplanta v letu 2022.

V letu 2024 smo si zadali zelo visoke cilje, saj smo že leta 2023 dokazali, da lahko v dobrem okolju posegamo po rekordnih rezultatih. Začeli smo podobno kot leta 2023 in do konca

aprila 2024 je kazalo zelo spodbudno. Kasneje so se začele kazati posledice dolgotrajne zdravniške stavke (ki traja še danes), upad entuziazma ter številne kadrovske stiske zaradi reorganizacije dela v večini donorskih bolnišnic. S hitrimi ukrepi (še intenzivnejše osveščanje strokovne in splošne javnosti, obiskovanje vključenih timov intenzivistov na jutranjih raportih in seznanjanje s sprotnimi kazalci, ki smo jih zaznali med notranjimi in zunanjimi revizijami donorskega programa) smo omilili še večji upad dejavnosti in na koncu dosegli dokaj spodbudno številko za trenutno stanje v zdravstvu. Soglasje svojcev za darovanje smo uspeli ohraniti na dobrih 82% (82.5%). Na koncu smo pridobili dobrih 22 (22.2) aktivnih darovalcev in slabih 20 (19.8) dejanskih darovalcev na milijon prebivalcev.

V letu 2024 je v primerjavi z letom 2023 izrazito upadla detekcija morebitnih in možnih darovalcev. Možganska smrt je bila dokazana pri 63 bolnikih, BTK-ji so bili pogosteje izpuščeni iz nadaljnjih postopkov zdravljenja ob koncu življenja. Kazali so se znaki preobremenjenosti sodelujočih lečečih zdravnikov in zdravnic in splošno nezadovoljstvo v zdravstvenem sektorju. Rezultati so bili nižji v vseh donorskih bolnišnicah z izjemo UKC Maribor, ki je z odličnim delov na treh OIM uspel na koncu od umrlih darovalcev pridobiti celo več organov kot celoten UKC Ljubljana s šest sodelujočimi OIM. Od manjših bolnišnic se je svojemu potencialu približala Splošna bolnišnica Brežice, po enega umrlega darovalca sta prispevali še SB Nova Gorica in SB Izola. UKC Ljubljana, SB Celje in SB Murska Sobota so dosegale vsaj za tretjino nižje rezultate, kot v letu 2023.

Odklonitev svojcev se je v letu 2024 spustila pod 18% (17.5), kar je daleč najboljši rezultat v zadnjih 3 letih. Na ta račun smo vsaj malo omilili posledice nižje detekcije. Še vedno pa je prostor za izboljšave. Visoko soglasje svojcev nam daje spodbudo za naprej in potrditev transparentnemu delovanju zavoda.

Od 42 dejanskih darovalcev smo pridobili 146 organov, kar je več kot 3.4 organa na darovalca, to pa je celo boljši dosežek kot v lanskem rekordnem letu. Nižje številke pridobljenih organov od zastavljenih so posledica manjšega števila prepoznanih darovalcev. Nadaljnji postopki so tekli tako, kot vsako leto. Tako dobri rezultati (organi na darovalca) so posledica dobrega dela vseh sodelujočih ekip, pogosto podaljšanega in izjemno dobrega vzdrževanja darovalcev s strani BTK z optimizacijo funkcije transplantabilnih organov, ter povprečne starosti darovalcev okrog 58 let (57,8).

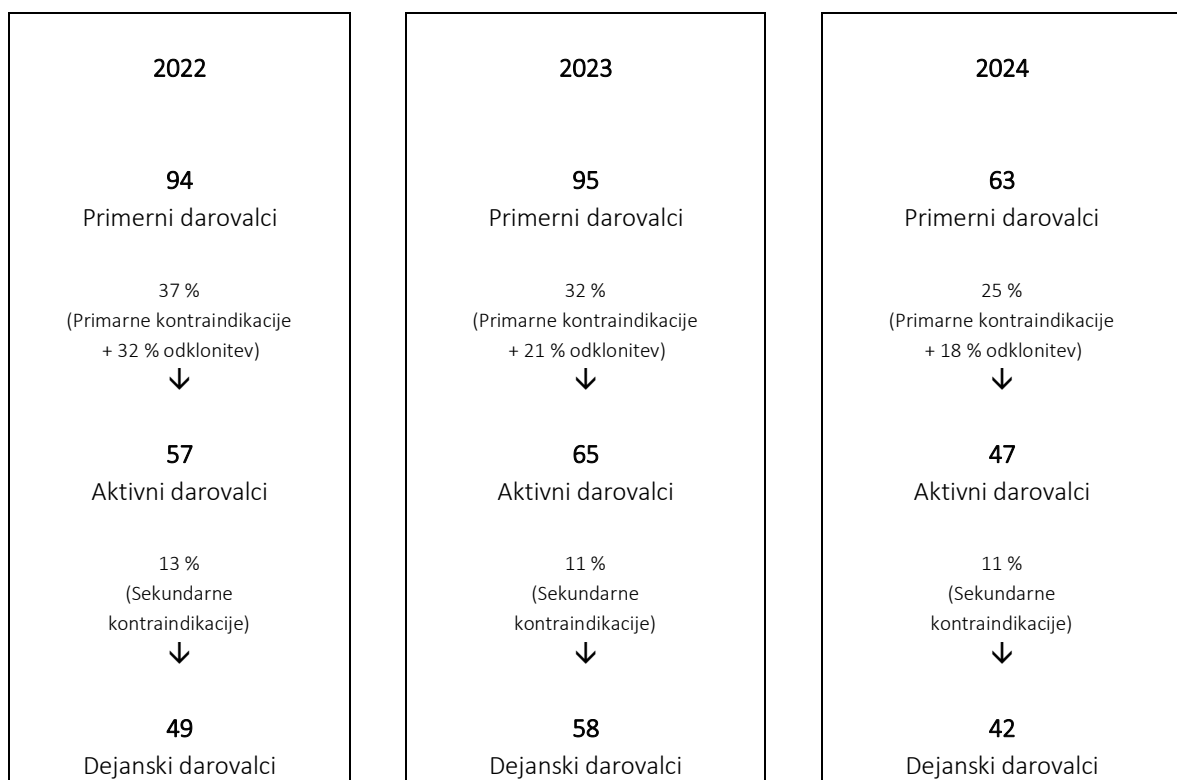
Program pridobivanja roženic od umrlih bolnikov v prostorih za umrle v UKC Ljubljana je bil v letu 2024 malenkostno manj uspešen, kot leto pred tem. Še vedno gre za relativno slabo javljanja umrlih, kljub jasnim organizacijskim predpisom UKC Ljubljana. Rezultate smo posredovali vodstvu UKC Ljubljana in vodstvom posameznih klinik in jih pozvali k upoštevanju protokola OP UKCL 0013. Za doseganje boljših rezultatov bodo potrebne tudi določene organizacijske prilagoditve s strani Očesne klinike UKC Ljubljana.

Po številu presajenih organov smo plan v letu 2024 celo preseгли pri srcu in pljučih, pri jetrih smo dosegli enako število, kot leta 2023, pri ledvicah pa smo kljub nižjemu planu še bolj zaostali za pričakovanji. Dejstvo je, da smo pridobili precej manj ledvic, kot v letu 2023. V letu 2024 se je še dodatno povečalo število vpisanih bolnikov, ki čakajo na zdravljenje s presaditvijo, kar je izjemno pomemben podatek. Na čakalne sezname je bilo uvrščenih predvsem več bolnikov s končno odpovedjo ledvic. Na ta način bo v naslednjih letih lažje najti ustrezno ujemanje med darovanim organom in našim prejemnikom. Pod planom je bilo leta 2024 število bolnikov, uvrščenih na čakalne sezname za presaditev pljuč.

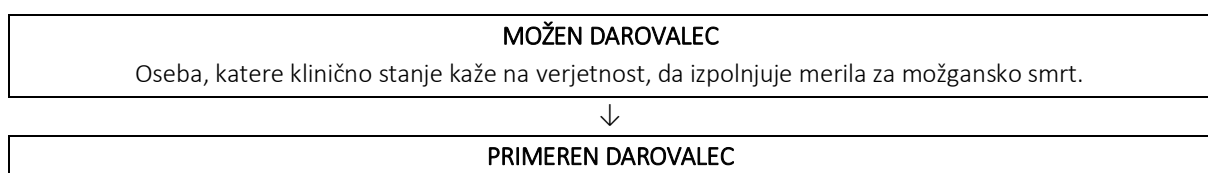
Želimo si, da bi bil vsak pacient pravilno seznanjen z vsemi možnostmi zdravljenja v primeru akutne ali kronične odpovedi posameznega organa, prvo informacijo pa mora prejeti že na primarnem nivoju od osebnega zdravnika.

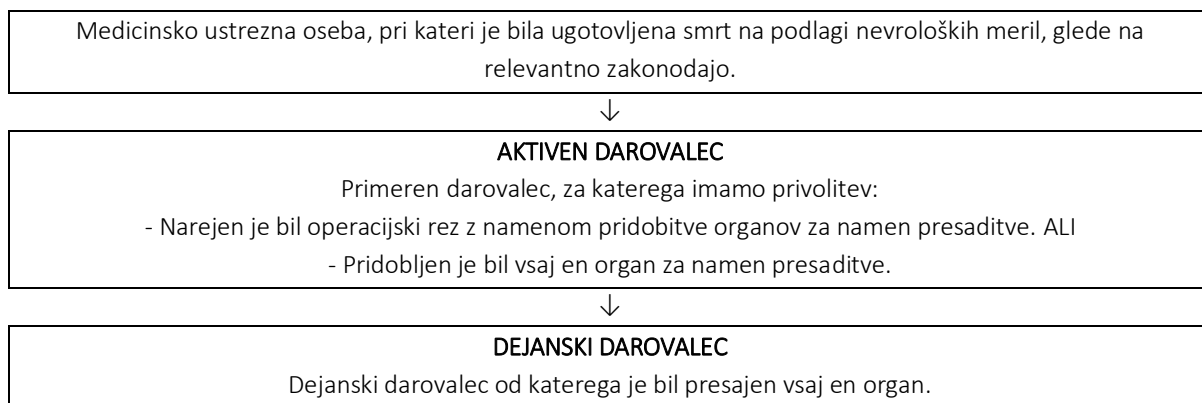
Število darovalcev in odvzetih organov v letu 2024

Slika 2: Število darovalcev v letu 2024 v primerjavi z letom 2023 in 2022:

Legenda - Darovanje po možganski smrti (DMS):

Slika 3: Število primernih darovalcev v donorskih centrih po kvartalih

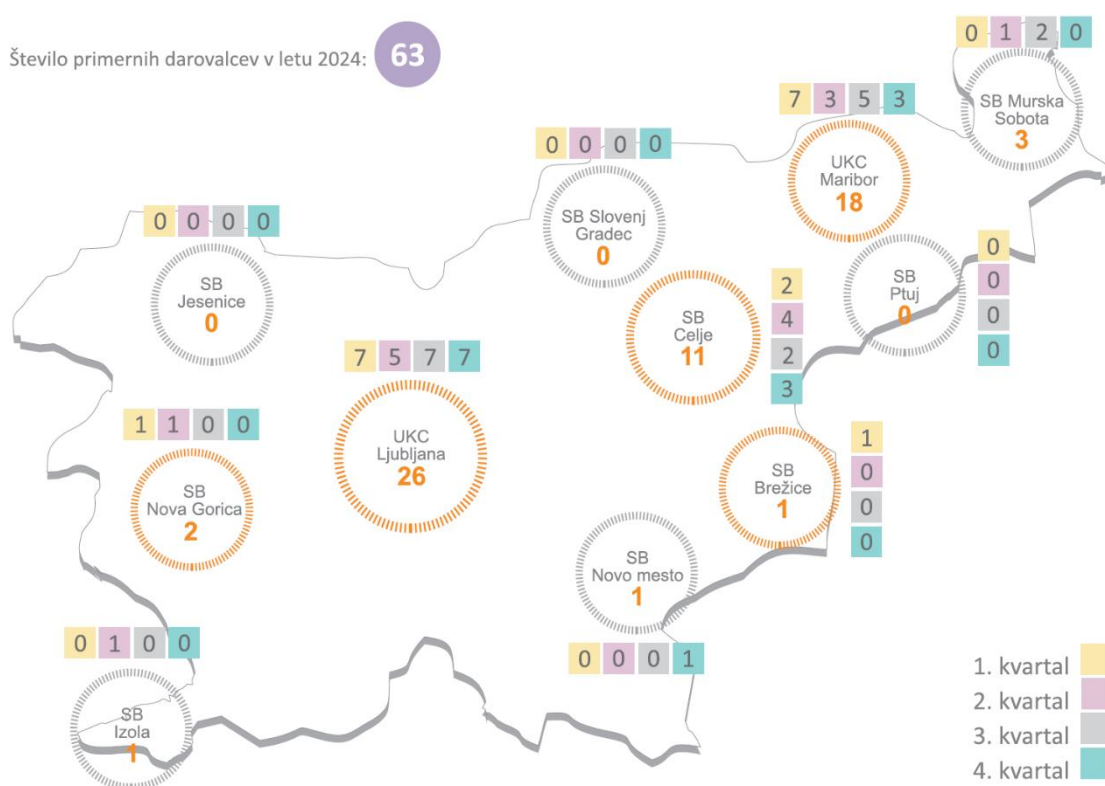
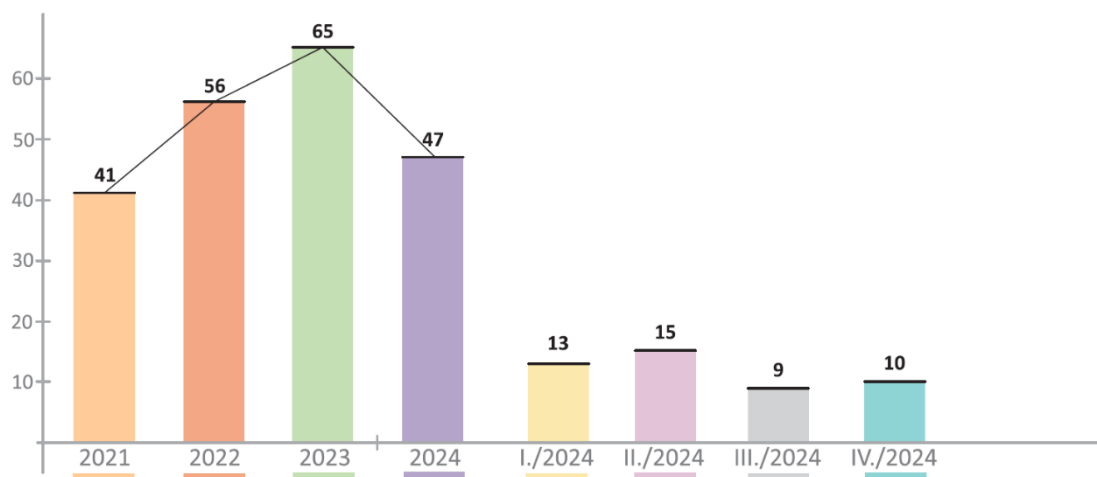

Tabela 5: Število darovalcev in odvzetih organov v letu 2024

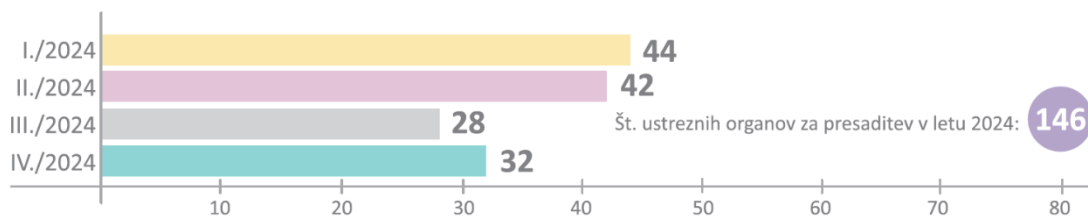
Donorska bolnišnica	Darovalci			Odvzeti organi						SKUPAJ
	Primerni	Aktivni	Dejanski	Ledvica	Srce	Jetra	Pljuča	Panocr.	Intest	
UKC Ljubljana	26	17	15	23	11	13	8			55
UKC Maribor	18	17	16	28	5	16	8	1		58
SB Celje	11	7	6	10	3	5	2			20
SB Nova Gorica	2	2	1	2		1				3

SB Izola	1	1	1	2		1				3
SB Slovenj Gradec										
SB Murska Sobota	3	2	2	2		2				4
SB Novo mesto	1									
SB Jesenice										
SB Ptuj										
SB Brežice	1	1	1	2		1				3
SKUPAJ	63	47	42	69	19	39	18	1		146

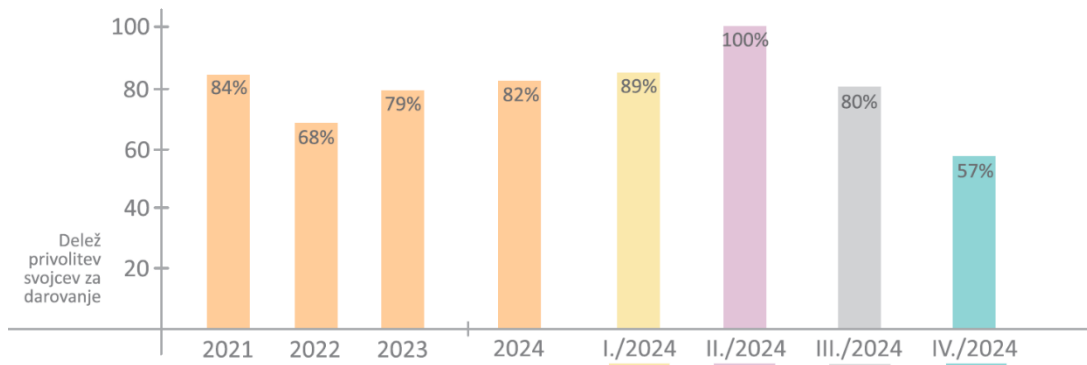
Slika 4: Aktivni umrli darovalci

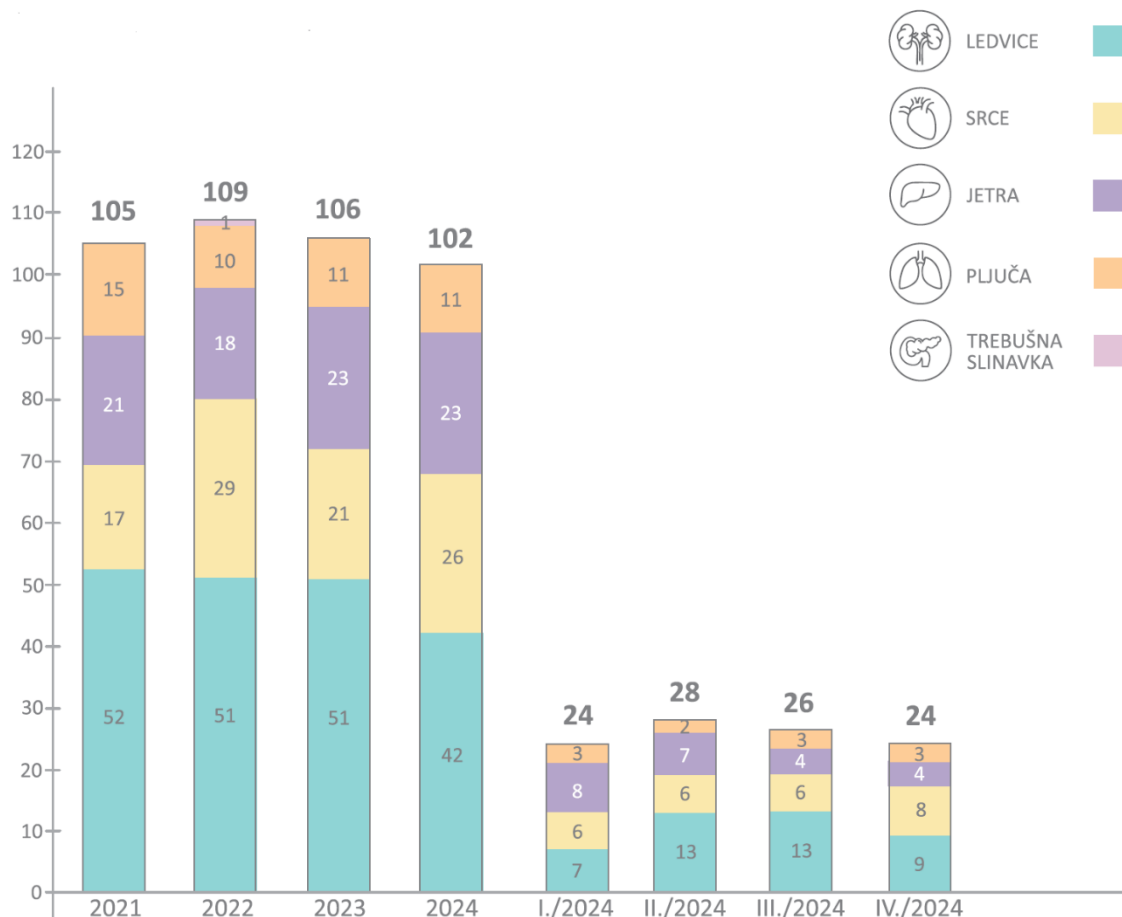
Slika 5: Število ustreznih organov za presaditev

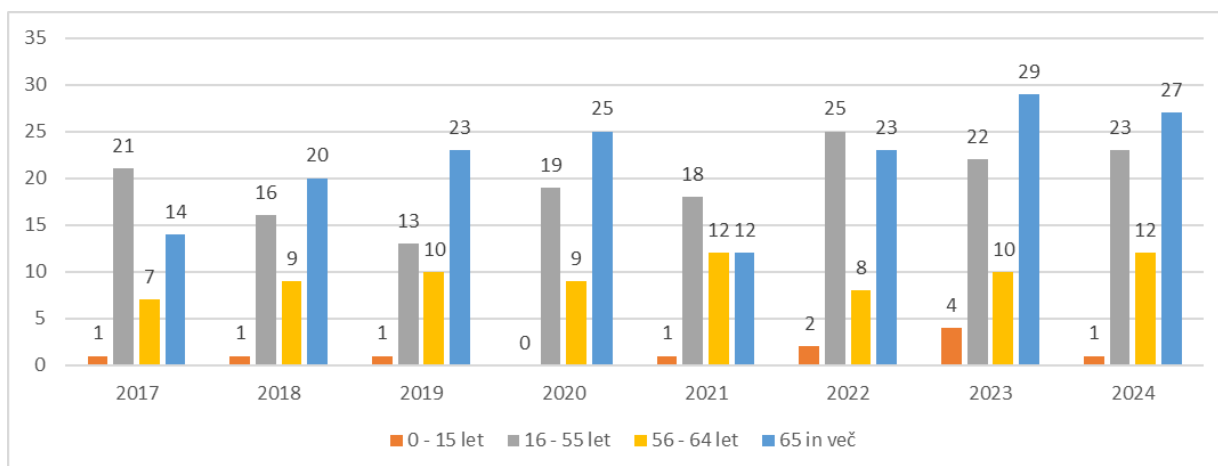
Slika 6: Soglasje svojcev za darovanje

Slika 7: Presaditve v UKC Ljubljana

Slika 8: Starostne skupine aktivnih darovalcev

Starostne skupine 2024

Od 0-15 let: 1

Od 16 do 55 let: 23

Od 56 do 64: 12

Od 65 in več: 27

V letu 2024 je bilo iz donorskih centrov skupno javljenih 63 primernih darovalcev, od tega je bilo:

- 9 primerov absolutnih medicinskih kontraindikacij;
- 11 primerov odklonitev za darovanje.

V letu 2024 je bilo skupno 48 darovalcev, od tega:

- 47 aktivnih darovalcev (narejen vsaj rez kože), od tega jih je 42 postalo dejanskih darovalcev (odvzet in uspešno presajen vsaj en organ).
- 1 prazni darovalec, kjer so bili začetni postopki za odvzem organov (tudi javljeni na ET, pridobljena ET številka darovalca), vendar zaradi medicinskih razlogov ni prišlo do odvzema.

Skupno so tako pri 47 darovalcih stekli postopki za odvzem organov, podatki so bili vpisani v program POT in poslani na Eurotransplant. Največkrat je razlog, da organi niso alocirani, možno pripisati dejstvu, da jih nihče ne sprejme zaradi starosti darovalca in posledično slabše kakovosti organov. Preiskave lahko pokažejo tudi, da organi niso v dobrem stanju (ne glede na starost), kot take jih tudi ponudimo, ker lahko nekemu rešijo življenje in se kasneje poišče boljši organ (srce, jetra) oziroma je splošna slika darovalca zaradi pridruženih bolezni in razvad v slabem stanju, kar posledično vpliva tudi na kvaliteto organa.

Od 47 darovalcev v letu 2024 je 24 moških in 23 žensk.

Odstotek dejanskih mrtvih darovalcev v slovenskih bolnišnicah v letu 2024

Tabela 6: Realizacija po donorskih bolnišnicah v letu 2024

DONORSKA BOLNIŠNICA	MD 2023	PD 2023	AD 2023	Realizacija 2023 v % AD/PD	MD 2024	PD 2024	AD 2024	Realizacija 2024 v % AD/PD
UKC Ljubljana	53	39	27	69,2	40	26	17	65,4
UKC Maribor	33	15	11	73,3	45	18	17	94,4
SB Celje	25	19	12	63,2	13	11	7	63,6
SB Murska Sobota	12	7	6	85,7	3	3	2	66,7
SB Nova Gorica	6	4	1	25	6	2	2	100
SB Novo mesto	3	3	1	33,3	7	1	0	
SB Izola	2	0	0		3	1	1	100
SB Jesenice	2	1	1	100	0	0	0	
SB Slovenj Gradec	5	3	2	66,7	1	0	0	
SB Ptuj	3	1	1	100	0	0	0	
SB Brežice	3	3	3	100	1	1	1	100,0

MD – možni darovalec, PD – primerni darovalec, AD – aktivni darovalec

Podatki o izmenjanih, uničenih in presajenih organih v letu 2024

Tabela 7: Podatki o izmenjanih, uničenih in presajenih organih v letu 2024

Organi	Izmenjani, uničeni in presajeni organi						
	Ledvica	Srce	Jetra	Pljuča	T. slinavka	Črevo	SKUPAJ
Dobljeni iz ET	20	21	3	8			52
Oddani v ET	45	13	18	14	1		91
Neporabljeni	2	1	1	1			5
Presajeni v UKC Ljubljana	42	26	23	11			102

Presaditve krvotvornih matičnih celic v letu 2024

Tabela 8: Presaditev krvotvornih matičnih celic v letu 2024

Mesec	Alogene sorodne	Alogene nesorodne		Avtologne	SKUPAJ
		SLO	TUJINA		
Januar	1			12	13
Februar	2			10	12
Marec			3	5	8
April			2	2	4
Maj			4	4	8
Junij				5	5
Julij			1	7	8
Avgust		1	1	8	10

September	1			5	6
Oktober	2		2	4	8
November	2		3	5	10
December	1	1	2	4	8
SKUPAJ	9	2	18	71	100

Letno poročilo ustanov za tkiva in celice 2024

Letno poročilo ustanov za tkiva in celice za leto 2024 vključuje le poročila ustanov, ki smo jih prejeli do 17. 2. 2025. Končno letno poročilo bo, kot vsako leto, objavljeno na naši spletni strani.

Slika 9: Letno poročilo ustanove za tkiva in celice

Ustanova za tkiva in celice	Republika Slovenija				Poročilo za leto				2024			
Vrsta tkiv/celice	DAROVANJE				OBDELAVA Skupno število T/C	SHRANJENO NA NOVO Skupno število T/C	SHRANJENO pred l.l. Skupno število T/C	RAZDELITEV Skupno število T/C	UNIČENJE Skupno število T/C	UPORABA Skupno število T/C	PREJEMNIKI Skupno število	
	Skupno število darovalcev	Skupno število odvzemov	Skupno število vzorcev T/C	Enota [g, cm ² , ml, etc]								
Koža	10	10	40	ploščica	188	188	63	59	0	59	4	
Kosti (kostno tkivo, koščne glavice)	57	60	60	kom	59	57	34	31	22	99	98	
Mehka skeletna tkiva (retive, vezi, mehko-tkivni presadki)	0	0	0	kom	0	0	0	0	0	3	2	
Zilni grafi	39	39	39	kom	22	22	0	17	22	0	0	
Celice kostnega mozga	208	428	439	vrečka	439	0	0	434	148	434	264	
Amnijska membrana	7	7	65	kom	65	65	27	61	7	54	54	
Tkivo popkavnice	443	443	443	vrečka	432	320	10	0	15	0	0	
Popkavnična kri (avtologno)	439	439	439	vrečka	425	316	0	0	15	0	0	
Popkavnična kri (alogeno)	3	3	3	vrečka	3	2	15	0	1	0	0	
Reprodukтивne celice jajčne celice (AVT+HET+ostalo)	2485	2742	22422	celica	22422	296	3381	21353	773	21353	1229	
Reprodukтивne celice semenska tekočina (AVT+HET+ostalo)	2865	3221	4278	slamica	4312	1626	24125	2635	17	2635	469	
Reprodukтивne celice Tkivo testisa	58	60	158	kom	158	249	1565	17	0	17	0	
Tkivo jajčnika	0	0	0	ampula	0	0	374	0	8	0	0	
Reprodukтивne celice (zgodnji zarodki)	0	0	7672	zarodek	7672	2655	11229	4244	4796	4244	3177	
Roženice	67	75	134	kom	134	134	0	100	34	100	100	
Sklera	2	2	2	kom	20	0	0	18	2	18	18	
Serumske kapljice	27	27	37	vrečka	37	37	0	36	1	36	19	
SKUPAJ	6710	7556	36231		36388	5967	40823	29005	5861	29052	5434	
Opombe												
Kraj	Datum				Odgovorna oseba ustanove							
Ljubljana	18.2.2025				Andrej Gadžijev, dr. med., direktor in odgovorna oseba							

Opredelitve glede darovanja organov in tkiv po smrti

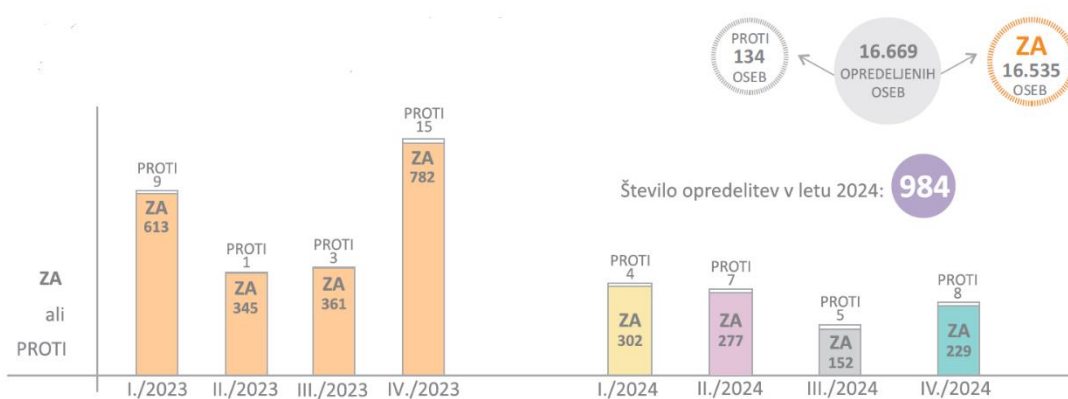
Do 31. 12. 2025 je bilo v nacionalni register skupaj vpisanih 16.669 opredelitev glede darovanja organov in tkiv po smrti; 16.535 za in 134 proti. Od tega se je v letu 2024 opredelilo 984 oseb.

Tabela 9: Število opredelitev glede darovanja v letu 2024 po mesecih

Januar	112
Februar	83
Marec	111

April	89
Maj	138
Junij	57
Julij	54
Avgust	43
September	60
Oktober	83
November	82
December	72
SKUPAJ	984

Slika 10: Nacionalni register opredeljenih oseb glede posmrtnega darovanja

Čakalni seznam za presaditve organov mrtvih darovalcev

Na nacionalni čakalni seznam za presaditev organov mrtvih darovalcev pri mednarodni fundaciji Eurotransplant smo v letu 2024 vpisali 169 pacientov, od tega 86 pacientov na čakalni seznam za ledvico, 29 pacientov na čakalni seznam za jetra, 45 pacientov na čakalni seznam za srce in 9 pacientov na čakalni seznam za pljuča.

V letu 2024 je bilo tako na čakalni seznam uvrščenih:

Tabela 10: Število uvrščenih na čakalni seznam pri ET v letu 2024

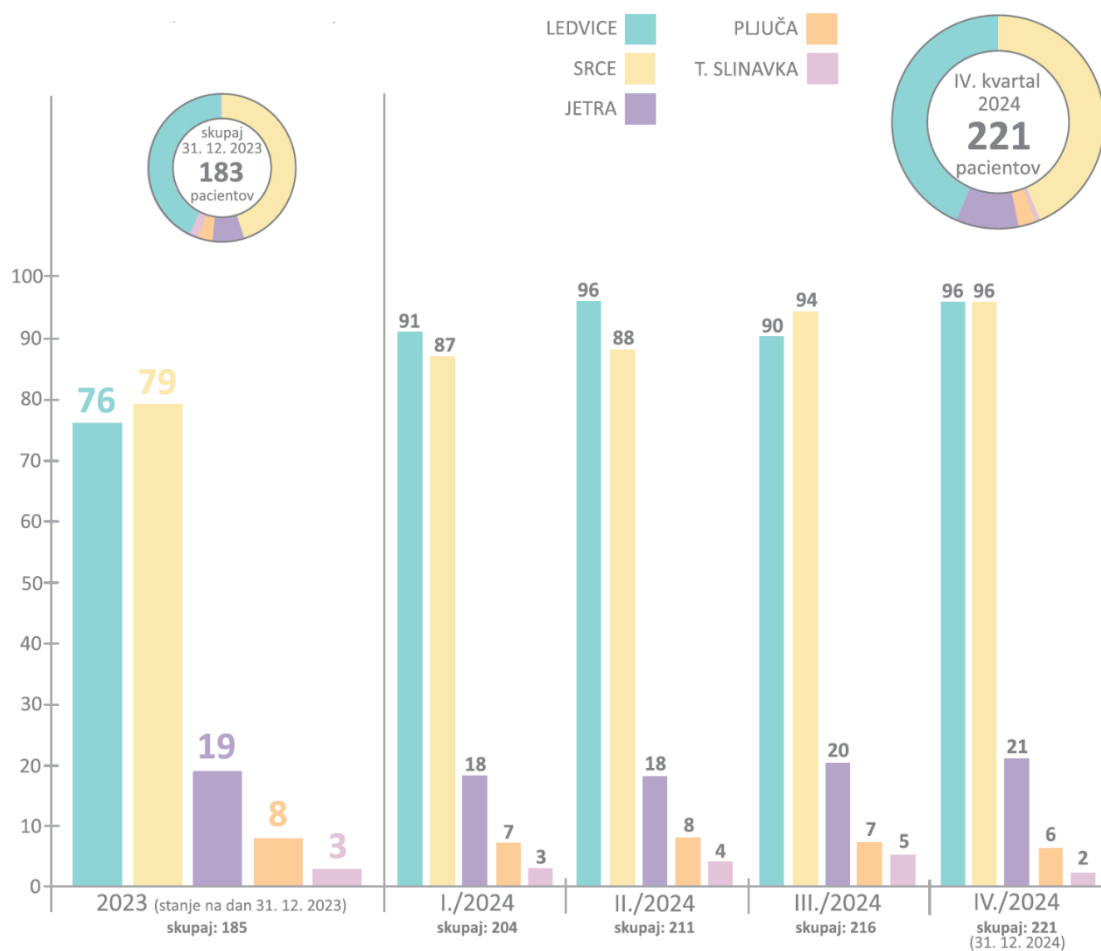
Število uvrščenih pacientov na čakalni seznam ET	169
Število uvrščenih pacientov na čakalni seznam za ledvico	86
Število uvrščenih pacientov na čakalni seznam za jetra	29
Število uvrščenih pacientov na čakalni seznam za srce	45
Število uvrščenih pacientov na čakalni seznam za pljuča	9

Na dan 31. 12. 2024 je bilo stanje na nacionalnem čakalnem seznamu za presaditev organa pri mednarodni fundaciji Eurotransplant sledeče:

Tabela 11: Število čakajočih na čakalnem seznamu ET na dan 31. 12. 2024

Čakalni seznam	199
Čakalni seznam za ledvice	80
Čakalni seznam za jetra	21
Čakalni seznam za srce	90
Čakalni seznam za pljuča	6

Slika 11: Čakalni seznam pacientov

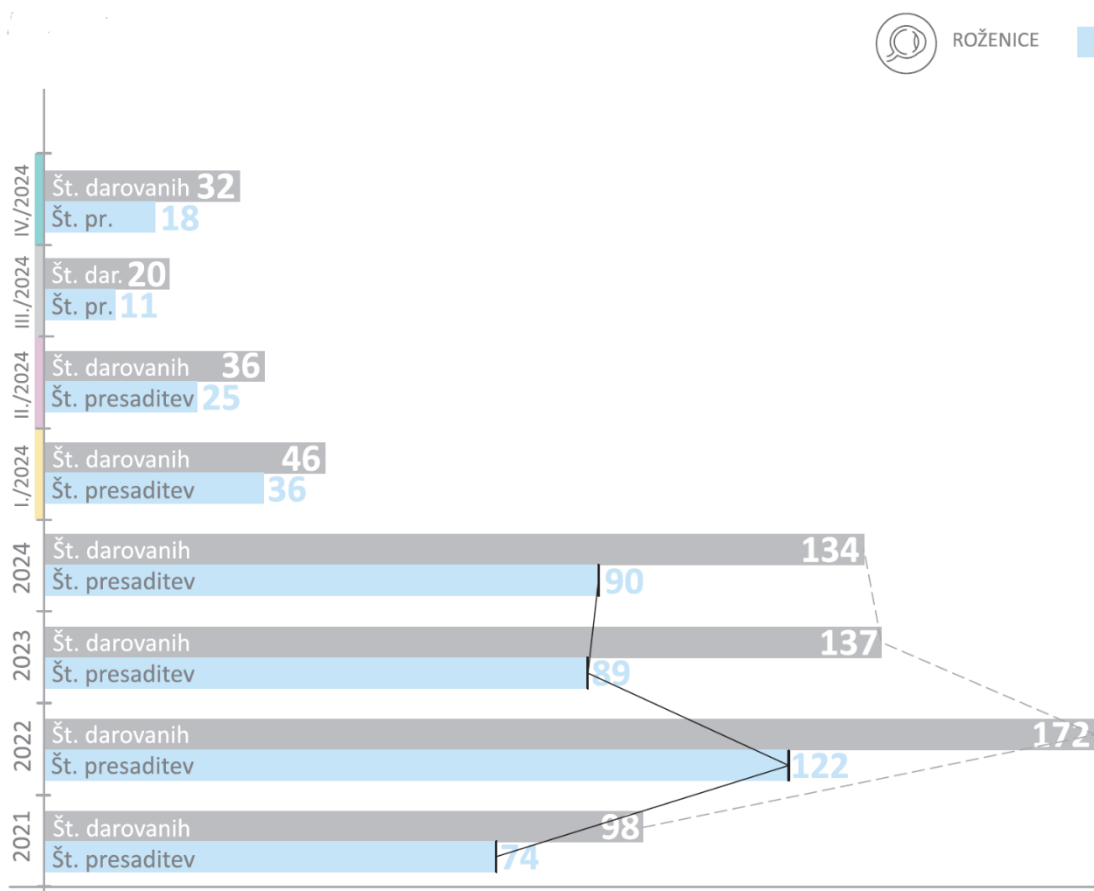
Število pridobljenih in presajenih roženic v letu 2024

Tabela 12: Število pridobljenih roženic v letu 2024

Skupaj MD	Število odvzetih roženic	Število presajenih roženic	Število prejetih roženic za uničenje
66	130	84	0

V obdobju januar – december 2024 smo pridobili roženice od 66 MD (mrtvi darovalec). Odvzeli smo 130 roženic, od katerih smo jih 84 presadili, 0 pa jih ni bilo komisijsko uničenih.

Slika 12: Roženice

Dograjevanje registra Slovenija-donor v letu 2024

Naloga zagotavljanja dograjevanja registra nesrodnih darovalcev krvotvornih matičnih celic (KMC) je po pogodbi dodeljena Zavodu za transfuzijsko medicino, ki Slovenija-transplantu pošilja mesečna poročila.

Z Zavodom za transfuzijsko medicino smo v prvi polovici leta 2024 sklenili Aneks k pogodbi v skupni vrednosti 100.023 EUR, za pridobitev 590 novih darovalcev KMC in 590 genskih

tipizacij HLA-A, B, C, ki je bil v celoti realiziran. Po usklajevanju z Ministrstvom za zdravje, ki se je pričelo že v letu 2023, smo dosegli dogovor, da Ministrstvo za zdravje zagotovi dodatna sredstva v višini 612.762 EUR, s katerimi smo poplačali vse zaostanke, ki so nastali skozi leta (pridobitev 2.575 novih darovalcev KMC in 3.782 genskih tipizacij HLA-A, B, C). Aneks je bil konec leta 2024 realiziran v celoti.

Stanje na dan 31. 12. 2024:

Tabela 13: Slovenija-donor 2024

Mesec	Št. vpisanih	Št. vpisanih v WMDA	Št. tipiziranih HLA-A-B,DR, C	Izbrisani
Januar	17	21.802	9	35
Februar	22	21.780	17	39
Marec	28	21.776	29	33
April	18	21.739	4	41
Maj	9	21.698	0	41
Junij	13	21.661	2	39
Julij	5	21.640	6	27
Avgust	12	21.655	58	43
September	8	21.616	3	53
Oktober	78	22.400	813	29
November	24	23.878	1.511	33
December	13	24.653	795	20
Skupaj	247	22.848	3.247	433

3.8.19.2 Poročanje o izvajanju mednarodnih projektov

Projekt BRAVEST (Building Resilience Against crisis: a systematic and global approach to adVancE organ Safety and supply in Transplantation)

Tabela 14: Projekt BRAVEST

Naziv projekta	BRAVEST (Building Resilience Against crisis: a systematic and global approach to adVancE organ Safety and supply in Transplantation)
Vsebina	Glavni cilj projekta je zagotoviti boljšo odpornost, kontinuiteto programov darovanja in presaditve organov ob ohranjanju varnosti in kakovosti postopkov in povečati dostopnost do zdravljenja s presaditvijo za bolnike. Na osnovi sistematične in celovite analize dogajanja in ukrepov v različnih EU državah na ravni darovanja in presaditve organov v času pandemije covid19 bomo prepoznali najboljše strategije za ukrepanje v času krize. Dobre prakse bomo razširili na druge morebitne krizne situacije.
Čas trajanja	1. september 2022 - 28. februar 2026
Pogodbena vrednost	123.897,87 EUR
Udeleženci projekta	European Public Health Alliance (EPHA), Organización Nacional de Trasplantes (ONT), Paris Transplant Group (PTG), Italian National Institute of Health (ISS) with the Italian National Transplant Centre (CNT), OVSZ (Országos Vérellátó Szolgálat), Eurotransplant Foundation (ET), Agence de la biomédecine (ABM), European Kidney Health Alliance (EKHA) in Slovenija-transplant.
Vir sredstev	80 % - 99.118,29 EUR – EU sredstva

	20 % - 24.779,57 EUR – Slovenija-transplant
Število zaposleni, ki sodelujejo na projektu	5
Nagrajevanje zaposlenih iz projektov	Sodelujoči zaposleni so nagrajeni v obliki povečanega obsega dela. Pogoj za izplačilo je opravljeno delo izven rednega delovnega časa in izpolnjena časovnica o opravljenem delu.

3.8.20 POSLOVNI IZID

Tabela 15: Poslovni izid po letih v EUR

POSLOVNI IZID						
Zap. št.		Leto 2023	FN 2024	Leto 2024	Indeks R24/R23	Indeks R24/FN24
1.	CELOTNI PRIHODKI	1.781.487,63	2.229.762,00	2.316.487,96	113,31	103,89
2.	CELOTNI ODHODKI	1.780.502,83	2.229.762,00	2.255.419,04	126,67	101,15
3.	POSLOVNI IZID	984,80	0,00	61.068,92	6.201,15	
4.	Davek od dohodka pravnih oseb					
5.	POSLOVNI IZID Z UPOŠTEVANJEM DAVKA OD DOHODKA	984,80	0,00	61.068,92	6.201,15	
6.	DELEŽ PRIMANKLJAJA PRESEŽKA V CELOTNEM PRIHODKU					

Izkaz prihodkov in odhodkov je podrobno obravnavan v obrazcu 2 - Izkaz prihodkov in odhodkov 2024.

3.9 OCENA USPEŠNOSTI S POMOČJO KAZALNIKOV, VKLJUČNO Z OCENO GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA

3.9.1 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA

Pri analiziranju finančnih kazalnikov smo analizirali podatke za leti 2024 in 2023, v skladu z usmeritvijo Ministrstva za zdravje, glede na opredeljene standarde in merila kot jih je predpisalo pristojno ministrstvo in ukrepe za izboljšanje učinkovitosti ter kvalitete poslovanja posrednega uporabnika.

V nadaljevanju zato povzemamo nekatere ugotovitve iz finančnih in računovodskih poročil iz katerih je moč posredno podati oceno o gospodarnem in učinkovitem ravnanju zavoda.

Analiza bilance stanja kaže na povečanje aktive za 16,4 %. Največje odstopanje se kaže pri dobroimetju pri bankah in drugih ustanovah, in sicer se je v primerjavi z letom 2023 zvišalo

za 242.154,92 EUR. Zvišanje sredstev na računu predstavljajo predvsem sredstva, ki smo jih prejeli s strani Eurotransplanta in so namenjena razvoju transplantacijske dejavnosti v Republiki Sloveniji. Ker v letu 2024 nismo izvedli planiranih aktivnosti v celoti, so sredstva ostala neporabljena.

Na pasivni strani se kaže največje odstopanje pri pasivnih časovnih razmejitvah, ki so se v primerjavi z letom 2023 povečale za 27,5 %. Omenjen znesek, kot je opisano pri aktivnem delu bilance, predstavljajo neporabljena namenska sredstva v letu 2024, ki jih bomo porabili v letu 2025 za razvoj transplantacijske dejavnosti v Sloveniji.

Če bi gospodarnost poslovanja presojali po ustvarjenem tekočem presežku, bi poslovanje lahko ocenili za dobro, saj je zavod zaključil leto s presežkom prihodkov nad odhodki (985 EUR).

3.9.2 FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA

Tabela 16: Finančni kazalniki poslovanja

KAZALNIKI				
Zap. št.		Leto 2023	Leto 2024	Indeks 24/23
1.	Kazalnik gospodarnosti	1,00	1,03	103
2.	Delež amortizacijskih sredstev	1,30	1,20	92
3.	Delež porabljenih amortizacijskih sredstev	1,57	2,00	127
4.	Stopnja odpisanosti opreme	0,84	0,86	102
5.	Koeficient plačilne sposobnosti	1,00	1,00	100
6.	Koeficient zapadlih obveznosti	0,00	0,00	100
7.	Kazalnik zadolženosti	0,52	0,51	98
8.	Pokrivanje kratkoročnih obveznosti z gib. sred.	1,70	1,70	100
9.	Prihodkovnost sredstev	2,71	3,33	123

- **Kazalnik gospodarnosti = 1,03**
(celotni prihodki AOP 870 / celotni odhodki AOP 887)

Načelu gospodarnosti je zadoščeno, kadar znaša vrednost kazalnika več kot 1. Ker smo v letu 2024 ustvarili presežek prihodkov nad odhodki, smo zadostili načelu gospodarnosti. Vrednost kazalnika se v primerjavi z letom 2023 malenkostno zvišala.

- **Delež amortizacijskih sredstev = 1,2**
(priznana amortizacija / celotni prihodki)

Delež amortizacijskih sredstev se je v letu 2024 v primerjavi s preteklem letom povečal za 18,9 %.

- **Delež porabljenih amortizacijskih sredstev = 2,00**
(naložbe iz amortizacije / priznana amortizacija v ceni storitev)

Delež porabljenih amortizacijskih sredstev je v letu 2024 za 50,2 % višji, kot je bila obračunana amortizacija za leto 2024.

- **Stopnja odpisanosti opreme = 0,86**
(popravek vrednosti opreme AOP 007 / oprema in druga opredmetena osnovna sredstva AOP 006)

Stopnja odpisanosti opreme je glede na prejšnje leto malenkostno višja.

- **Koeficient plačilne sposobnosti = 1,00**
(povprečno št. dejanskih dni za plačilo / povprečno št. dogovorjenih dni za plačilo)

Z dobavitelji so bile sklenjene pogodbe z zakonsko predpisanim 30 dnevni plačilnim rokom. V letu 2024 smo v dogovorjenem, 30-dnevni plačilni roki obveznosti do dobaviteljev tudi poravnavali, kar izkazuje tudi koeficient plačilne sposobnosti.

- **Koeficient zapadlih obveznosti = 0,00**
(zapadle neplačane obvez. na dan 31. 12. / (mesečni promet do dobavit. AOP 871 / 12))

Na dan 31. 12. 2024 nismo imeli zapadlih neplačanih obveznosti do dobaviteljev.

- **Kazalnik zadolženosti = 0,51**
Tuji viri AOP 034+047+048+054+055 / Obveznosti do virov sredstev AOP 060

Vrednost kazalnika zadolženosti je nižja v primerjavi z letom 2023.

- **Pokrivanje kratkoročnih obveznosti z gibljivimi sredstvi = 1,7**
AOP 012+AOP 023 / AOP 034

Vrednost kazalnika pokritja kratkoročnih obveznosti z gibljivimi sredstvi naj bi znašala med 1,5 in 2,0. Vrednost kazalnika v letu 2024 znaša 1,7 in je v primerjavi s preteklim letom enaka.

- **Prihodkovnost sredstev = 3,33**

prihodek iz poslovne dejavnosti AOP 860 / osnovna sredstva po nabavni vrednosti AOP 002+004+006

Vrednost kazalnika v letu 2024 je boljša kot v letu 2023. Kazalnik nam pove, koliko prihodkov iz poslovne dejavnosti smo ustvarili na enoto osnovnih sredstev po nabavni vrednosti. Cilj je, da je vrednost kazalnika čim višja.

3.10 OCENA NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

Notranje revizijsko dejavnost v našem zavodu zagotavljamo z zunanjo pooblaščenno notranjo revizorko, ki je neodvisna od vodstvenih struktur zavoda.

V letu 2024 smo za leto 2023 celovito ocenjevanje poslovanja zaupali zunanji sodelavki – državni notranji revizorki, ki ima ustrezna strokovna znanja in metodološki pristop, ki zagotavlja profesionalno izvajanje dodeljenih pooblastil, vendar ne nadomešča tekočega nadzora s strani samih vodstev na vseh nivojih.

Revidiranje je bilo opravljeno skladno s Pogodbo za izvedbo storitev notranjega revidiranja z dne 19. 12. 2022. Notranja revizija je potekala od 8. 4. do 20. 6. 2024 in je bila osredotočena na pregled delovanja sistema notranjih kontrol na naslednjih področjih:

- upravljanja čakalnih seznamov, čakalnih dob, vzrokov zanje in predlogov za njihovo odpravo,
- izkoriščenosti zmogljivosti (prostorov, opreme in kadrov),
- smotrnosti rabe javnih sredstev.

Tabela 17: Ugotovitve notranje revizije za leto 2024

Zap. št.	Ugotovitev	Priporočilo	Pomembnost priporočila	Sklic na poglavje v poročilu
1	Izvajanje pripravljenosti s strani zunanjih sodelavcev po pogodbi civilnega prava. Delo se izvaja nemoteno po navodilih in pod nadzorom zavoda.	Dogovor z delodajalci zunanjih sodelavcev za izvajanje pripravljenosti za potrebe zavoda v imenu delodajalca. Zavod pa bi kril te stroške navedenem delodajalcu kot refundacijo na podlagi zahtevka.	Srednja stopnja tveganja	2.3.2.1
2	Nerealizirana načrtovana zaposlitev in izplačila nadur kot najdražje oblike dela.	Realizacija priznanega števila zaposlitev in racionalizacija organizacija dela. Nadure naj se izplačujejo le, ko je zagotovljen vir (npr. refundirana odsotnost).	Srednja stopnja tveganja	2.3.2.1

3	Obstaja tveganje pri zagotavljanju dolgoročne vzdržnosti poslovanja zavoda, saj prihodki iz državnega proračuna ostajajo na enaki ravni, zavod pa svojo dejavnost krepi in se s tem povečujejo odhodki.	Dogovor z ustanoviteljem glede razvoja transplantacijske dejavnosti v naslednjih letih,	Srednja stopnja tveganja	2.3.3
---	---	---	--------------------------	-------

V zvezi z ugotovitvami smo 1. 8. 2024 pripravili odzivno poročilo ter odpravili ugotovljene nepravilnosti.

V sklopu izvedene notranje revizije niso bili ugotovljeni primeri nezakonitega, nepreglednega, negospodarnega ali neracionalnega ravnanja, ali primeri goljufij in prevar.

Tabela 18: Primerjava rezultatov povprečne samoocenitve po posameznih elementih

V Slovenija-transplantu je vzpostavljeno:	Leto 2022	Leto 2023	Leto 2024
Primerno notranje kontrolno okolje.	Na pretežnem delu poslovanja.	Na pretežnem delu poslovanja.	Na pretežnem delu poslovanja.
Upravljanje s tveganji: cilji so realni in merljivi (določeni so indikatorji za merjenje doseganja ciljev).	Na pretežnem delu poslovanja.	Na pretežnem delu poslovanja.	Na pretežnem delu poslovanja.
Upravljanje s tveganji: tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi.	Na pretežnem delu poslovanja.	Na pretežnem delu poslovanja.	Na pretežnem delu poslovanja.
Na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven.	Na pretežnem delu poslovanja.	Na pretežnem delu poslovanja.	Na pretežnem delu poslovanja.
Ustrezen sistem informiranja in komuniciranja.	Na celotnem poslovanju.	Na celotnem poslovanju.	Na celotnem poslovanju.
Ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno notranje revizijsko službo.	Na posameznih področjih poslovanja.	Na posameznih področjih poslovanja.	Na posameznih področjih poslovanja.
Notranje revidiranje zagotavljamo v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje notranjega nadzora javnih financ.	Z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja.	Z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja.	Z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja.

3.11 POJASNILA NA PODROČJIH, KJER ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI

V letu 2024 smo planirali 19 letnih ciljev, ki so bili vsi realizirani, vendar nekateri letni cilji niso bili realizirani v celoti. Pojasnila so navedena v točki 3.8. Realizacija letnih ciljev.

Tabela 19: Nedoseženi cilji, ukrepi ter terminski načrt za ukrepanje

NEDOSEŽENI CILJI			
Zap. št.	Nedoseženi cilji	Ukrepi	Terminski načrt za dosego cilja
1.	Ni nam uspelo doseči stabilnosti na področju donorske dejavnosti s ciljem 30 aktivnih darovalcev / milijon prebivalcev.	<ul style="list-style-type: none"> - Usmerjeno izobraževanje vključenih timov na jutranjih raportih, - Osveščanje in izobraževanje strokovne in splošne javnosti 	1/3 že do konca leta 2024, preostalo do konca leta 2025. Za zagotovitev uspeha potrebujemo tudi stabilne razmere v zdravstvu, saj Slovenija-transplant ne more sam reševati prostorske in kadrovske stiske sodelujočih donorskih bolnišnic
16.	Ni nam uspelo registrirati zdravstvene dejavnosti	Obisk odgovornih oseb na MZ, ponovno pošiljanje dopisa in uradna predstavitev potreb	Do konca leta 2025
18.	Nismo še v celoti uvedli elektronskega arhiviranja dokumentacije	Zaposliti novo poslovno sekretarko in na ta način uvesti centralno pisarno	Zaposlitev novembra 2024. Z delom na elektronskem arhiviranju dokumentov bo nadaljevala v letu 2025.

3.12 OCENA UČINKOV POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA

Slovenija-transplant predstavlja osrednjo ustanovo, ki povezuje donorske in transplantacijske centre, ki so vključeni v nacionalno transplantacijsko mrežo. Vzpodbuja razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti v Sloveniji, skrbi za koordinacijo dejavnosti na državnem nivoju, izobražuje strokovno in splošno javnost, skrbi za kakovost in varnost pri opravljanju donorske in transplantacijske dejavnosti ter redno sodeluje z mednarodno evropsko organizacijo Eurotransplant.

Veliko pozornosti namenjamo preprečevanju kakršnihkoli zlorab ter zagotavljanju popolne transparentnosti dejavnosti. Sledimo sodobnemu medicinskemu razvoju na področju zdravljenja s transplantacijami ter uvajamo najnovejše učinkovite in bolnikom najbolj prijazne oblike zdravljenja. Ob spreminjanju protokolov, zakonov in pravilnikov za odvzem delov človeškega telesa zaradi zdravljenja upoštevamo medicinske kriterije, najvišja načela spoštovanja človekovega dostojanstva ter kritične etične in družbene premisleke. Neprestano delujemo na področju informiranja in osveščanja javnosti o transplantacijski dejavnosti ter prostovoljnem odločanju za darovanje organov in tkiv.

3.13 DRUGA POJASNILA, KI VSEBUJEJO ANALIZO KADROVANJA IN KADROVSKE POLITIKE IN POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJIH

3.13.1 PREDSTAVITEV ZAPOSLENIH PO POKLICNIH IN PODROČJIH DELA

3.13.1.1 Analiza kadrovanja in kadrovske politike

Obrazec 2: Spremljanje kadrov 2024

Na dan 31. 12. 2024 je bilo v Slovenija-transplantu zaposlenih 8 delavcev. Organizacija zavoda je prikazana v poglavju 3.1 tega poročila.

Kljub odobrenem številu 10 zaposlenih v letu 2024 nismo realizirali vseh zaposlitev. Odobreno število desetih (10) zaposlenih na dan 1. 1. 2024 je po Uredbi o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2023 in 2024 (Uradni list RS, št. 162/2022) v skladu s planom.

3.13.1.2 Ostale oblike dela

Kot je bilo že omenjeno, se naš zavod zaradi majhnega števila redno zaposlenih poslužuje bolj racionalnega načina poslovanja s pogodbenimi sodelavci. Ta način sodelovanja je za nas bolj fleksibilen, saj se lahko prilagajamo različnim obdobjem obremenjenosti.

Z zavodom je v letu 2024 sodelovalo 131 pogodbenih sodelavcev za zdravstveno in nezdravstveno dejavnost, od tega:

- 43 bolnišničnih transplantacijskih koordinatorjev in njihovih pomočnikov,
- 12 centralnih transplantacijskih koordinatorjev,
- 2 mentorja mlajšim centralnim transplantacijskim koordinatorjem,
- 19 oftalmologov iz Očesne klinike,
- 24 specializantov kirurgije, ki so vključeni v izobraževalni proces v ekipi za multiorganski odvzem,
- 12 nevrologov v ekipi za diagnostiko možganske smrti,
- 6 nevrofizioloških medicinskih sester v ekipi za diagnostiko možganske smrti,
- 13 kirurgov specialistov, članov ekipe za multiorganski odvzem.

3.13.1.3 Izobraževanje, specializacije in pripravništva

V Slovenija-transplantu ne izvajamo specializacij oz. pripravništva.

Izčrпно poročilo o izobraževanju zdravstvene javnosti, pripravi letnega načrta izobraževanj in pripravi gradiv za izvajanje izobraževanj z uporabo spletnih platform je zapisano v poglavju 3.8.6.

3.13.1.4 Dejavnosti, oddane zunanjim izvajalcem

Slovenija-transplant je v letu 2024 oddal dejavnost vodenja registra Slovenija-Donor pooblaščenim inštituciji s strani Ministrstva za zdravje, t. j. Zavodu za transfuzijsko medicino (ZTM). Vrednost prvega aneksa za pogodbeno leto 2024, ki je bil v celoti realiziran, je znašal 100.023 EUR. Dograjevanje registra je razvidno v poglavju 4.7.2.1. Glede na nezmožnost plačila vseh vpisanih darovalcev s strani našega zavoda, smo se skupaj z Zavodom za transfuzijsko medicino obrnili na Ministrstvo za zdravje, ki nam je v letu 2024 dodatna sredstva v višini 612.762 EUR, ki so bila v celoti porabljenaa za namen pridobitve in tipizacijo pridobljenih vzorcev.

3.13.2 POROČILO O INVESTICIJSKIH VLAGANJH V LETU 2024

Obrazec 3: Poročilo o investicijskih vlaganjih 2024

V letu 2024 smo izvedli investicijska vlaganja v višini 57.180 EUR, in sicer:

- 47.746 EUR za nakup dolgoročnih premoženjskih pravic in
- 9.435 EUR za nakup nemedicinske opreme.

Obrazec o investicijskih vlaganjih 2025 je priloga letnemu poročilu.

Javnih naročil povezanih z investicijskimi vlaganji v letu 2024 ni bilo izvedenih.

3.13.3 POROČILO O OPRAVLJENIH VZDRŽEVALNIH DELIH V LETU 2024

Obrazec 4: Poročilo o vzdrževalnih delih 2024

V letu 2024 smo izvedli vzdrževalna dela v vrednosti 52.418 EUR, in sicer:

- 9.016 EUR – sprotno vzdrževanje delovnih sredstev,
- 264 EUR – vzdrževanje e-mail aplikacije,
- 4.044 EUR – vzdrževanje računalniškega programa VASCO,
- 4.817 EUR – vzdrževanje računalniške opreme Lancom,
- 8.198 EUR – vzdrževanje računalniškega programa POT,
- 10.687 EUR – vzdrževanje računalniškega programa TC,
- 14.746 EUR – vzdrževanje programa za elektronsko opredelitev in arhiviranje,
- 3.290 EUR – vzdrževanje registra ZZZS za elektronsko opredelitev.

4 RAČUNOVODSKO POROČILO ZA LETO 2024

Oseba odgovorna za pripravo računovodskega poročila:

Dr. Boštjan Kušar, mag. ekon. in posl. ved

Odgovorna oseba JZZ:

Andrej Gadžijev, dr. med.

4.1 RAČUNOVODSKO POROČILO – PRILOGE

Priloge iz Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23 in 81/24)

- Bilanca stanja
- Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (priloga 1/A)
- Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil (priloga 1/B)
- Izkaz prihodkov in odhodkov – določenih uporabnikov (priloga 3)
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka (priloga 3/A)
- Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov (priloga 3/A-1)
- Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov (priloga 3/A-2)
- Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti (priloga 3/B)

Dodatne priloge ministrstva brez bilančnih izkazov:

- Obrazec 1: Izkaz prihodkov in odhodkov 2024
- Obrazec 2: Spremljanje kadrov 2024
- Obrazec 3: Poročilo o investicijskih vlaganjih 2024
- Obrazec 4: Poročilo o vzdrževalnih delih 2024
- Obrazec 5: Seznam podjemnih pogodb (izvajalci, število soglasij, opravljene ure iz poročil izvajalcev)

4.2 POJASNILA RAČUNOVODSKEGA POROČILA

- Pojasnila k postavkam bilance stanja in prilogam k bilanci stanja
- Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov
 - Analiza prihodkov (konti skupine 76)
 - Analiza odhodkov (konti skupine 46)

- Analiza poslovnega izida
 - Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka
 - Pojasnila k izkazu računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov
 - Pojasnila k izkazu računa financiranja določenih uporabnikov
 - Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti
- Poročilo o porabi sredstev poslovnega izida iz leta 2023
- Predlog razporeditve ugotovljenega poslovnega izida za leto 2024

4.2.1 POJASNILA K POSTAVKAM BILANCE STANJA IN PRILOGAM K BILANCI STANJA

Računovodsko poročilo je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Pri vodenju poslovnih knjig, vrednotenju računovodskih postavk in kontroliranju se uporabljajo Zakon o računovodstvu, Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava, Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti, Navodilo o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih sredstev, Enotni kontni načrt za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava ter slovenski računovodski standardi ter interni pravilnik o računovodstvu.

Poslovno leto 2024 je trajalo 12 mesecev, obračunsko obdobje torej od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024.

Bilanca stanja vsebuje podatke o stanju sredstev in obveznosti do njihovih virov na zadnji dan tekočega in zadnji dan predhodnega obračunskega obdobja iz poslovnih knjig.

STOLPEC 5 – predhodno leto – stanje na dan 31. 12. 2023

STOLPEC 4 – tekoče leto – stanje na dan 31. 12. 2024

4.2.1.1 SREDSTVA

DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Konti skupine 00 in 01 – Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve (AOP 002 in 003)

Tabela 20: Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve

NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLG. AČR v EUR				
konto	Naziv konta	2023	2024	Indeks
001	Dolgoročne aktivne časovne razmejitve			
002	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja			
003	Dolgoročne premoženjske pravice	383.277,94	431.023,86	112
005	Druga neopredmetena sredstva			
006	Terjatve za predujme iz naslova vlaganj			
007	Neopredmetena sredstva v gradnji ali izdelavi			
00	Skupaj AOP 002	383.277,94	431.023,86	112
01	Popravek vrednosti AOP 003	347.000,85	361.677,63	104
00-01	Sedanja vrednost neopredmetenih sredstev	36.277,09	69.346,23	191

Nabavna vrednost neopredmetenih sredstev in dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev se je v letu 2024 povečala za 47.745,92 EUR, sedanja vrednost znaša 69.346,23 EUR (ujemanje s Prilogo 1A - Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter obrazcem 4 - Poročilo o investicijskih vlaganjih 2024).

Konti skupine 02 in 03 – Nepremičnine (AOP 004 in 005)

V poslovnih knjigah nimamo evidentiranih nepremičnin. Za poslovne prostore imamo z Univerzitetnim kliničnim centrom Ljubljana sklenjeno pogodbo o plačevanju obratovalnih stroškov.

Konti skupine 04 in 05 – Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva (AOP 006 in 007)

Tabela 21: Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva

OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA v EUR				
konto	Naziv konta	2023	2024	Indeks
041	Drobni inventar	1.486,39	1.486,39	100
042	Biološka sredstva			
043	Vlaganja v opredmetena osnovna sredstva v tuji lasti	59.519,55	59.519,55	100
045	Druga opredmetena osnovna sredstva			
046	Terjatve za predujme za opremo in dr. os			
047	Oprema in druga opr. os., ki se pridobivajo			
049	Oprema in druga opr. os. s. trajno zunaj uporabe.			
04	Skupaj AOP 006	270.570,18	260.201,76	96
05	Popravek vrednosti opreme AOP 007	231.481,89	225.471,57	97

051	Popravek vrednosti drobnega inventarja	1.486,39	1.486,39	100
053	Popravek vrednosti vlaganj v opredmetena osnovna sredstva v tuji lasti	55.951,89	57.251,80	102
04-05	Sedanja vrednost opreme	39.088,29	34.730,19	89

Nabavna vrednost opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev se je v letu 2024 znižala za 10.368,42 EUR in znaša 260.201,76 EUR. Odpisana vrednost znaša 225.471,57 EUR, sedanja vrednost znaša 34.730,19 EUR.

Konti skupine 06 – Dolgoročne finančne naložbe (AOP 008)

Na kontih skupine 06 – Dolgoročne finančne naložbe, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 07 – Dolgoročno dana posojila in depoziti (AOP 009)

Na kontih skupine 07 – Dolgoročno dana posojila in depoziti, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 08 – Dolgoročne terjatve iz poslovanja (AOP 010)

Na kontih skupine 08 – Dolgoročne terjatve iz poslovanja, ni izkazanih stanj.

KRA TKOROČNA SREDSTVA (RAZEN ZALOG) IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Konti skupine 10 – Denarna sredstva v blagajni in takoj vnovčljive vrednostnice (AOP 013)

Na kontih skupine 10 – Denarna sredstva v blagajni in takoj vnovčljive vrednostnice, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 11 – Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah (AOP 014)

Denarna sredstva na EZR računu znašajo na dan 31. 12. 2024 skupaj 515.274,92 EUR.

Konti skupine 12 – Kratkoročne terjatve do kupcev (AOP 015)

Kratkoročne terjatve do kupcev znašajo na dan 31. 12. 2024 113.600,00 EUR.

Konti skupine 13 – Dani predujmi in varščine (AOP 016)

Na kontu dani predujmi in varščine je na dan 31. 12. 2024 izkazano stanje v višini 243,74 EUR.

Konti skupine 14 – Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta (AOP 017)

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta znašajo na dan 31. 12. 2024 76.688,94 EUR in se nanašajo na:

- terjatve do Ministrstva za zdravje v višini 41.599,43 EUR, ki predstavlja zahtevek za mesec december 2024 za povrnitev stroškov dela in materialnih stroškov (14000);
- terjatve do Ministrstva za finance v višini 806,82 EUR za prejete obresti za stanje na računu (14001);
- kratkoročne terjatve do proračunskih uporabnikov – UKC Ljubljana v višini 34.282,69 EUR, ki predstavljajo terjatve za stroške povezane s transportom organov in stroške fizikalnih pregledov trupel (14200).

Konti skupine 15 – Kratkoročne finančne naložbe (AOP 018)

Na kontih skupine 15 – Kratkoročne finančne naložbe, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 16 – Kratkoročne terjatve iz financiranja (AOP 019)

Na kontih skupine 16 – Kratkoročne terjatve iz financiranja, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 17 – Druge kratkoročne terjatve (AOP 020)

Druge kratkoročne terjatve v višini 3.579,76 EUR predstavljajo kratkoročne terjatve do ZZS.

Konti skupine 19 – Aktivne časovne razmejitve (AOP 022)

Aktivne časovne razmejitve znašajo na dan 31. 12. 2024 32.584,38 EUR in so naslednje:

- 749,64 EUR – vnaprej plačane naročnine in zavarovalne premije,
- 31.834,74 EUR – vnaprej plačani stroški za projekt BRAVEST (stroški so že nastali, niso pa bili plačani ali zaračunani),

ZALOGE

V Slovenija-transplantu nimamo zalog, ker nabave vršimo v skladu s porabo in jih knjižimo direktno na stroške.

4.2.1.2 OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Konti skupine 20 – Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine (AOP 035)

Stanje kratkoročnih obveznosti za predujme in varščine znaša na dan 31. 12. 2024 4.577,45 EUR in se nanaša na naslednje prejete predujme:

Tabela 22: Prejeti predujmi in varščine

PREJETI PREDUJMI IN VARŠČINE v EUR			
Zap. št.	Plačnik predujma/varščine	Namen	Znesek
1.	Artman Technologies	Finančno zavarovanja za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti – JN 1-2021.	4.577,45 EUR

Konti skupine 21 – Kratkoročne obveznosti do zaposlenih (AOP 036)

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih znašajo na dan 31. 12. 2024 41.549,51 EUR in se nanašajo na:

- obveznost za izplačilo plač za mesec december 2024 v celoti.

Obveznost do zaposlenih je bila v celoti poravnana januarja 2025.

Konti skupine 22 – Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev (AOP 037)

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev znašajo na dan 31. 12. 2024 38.617,52 EUR. Obveznosti do domačih dobaviteljev znašajo 22.659,82 EUR, obveznosti do tujih dobaviteljev pa 15.957,70 EUR.

Obveznosti do dobaviteljev poravnavamo v roku do 30 dni. Zapadlih in neporavnanih obveznosti v poslovnih knjigah ni evidentiranih.

Konti skupine 23 – Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja (AOP 038)

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja znašajo na dan 31. 12. 2024 42.077,95 EUR in se nanašajo na naslednje obveznosti:

Tabela 23: Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja

DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA v EUR				
konto	Naziv konta	2023	2024	Indeks
230	Dol. dana posojila na podlagi posojilnih pogodb	23.430,39	22.462,71	96
231	Dol. dana posojila z odkupom domačih vrednostnih papirjev	4.566,00	163,00	3
233	Kratk. obveznosti na podlagi izdanih menic in drugih plač. instrum.			
234	Ostale kratk. obveznosti iz poslovanja	19.849,73	19.417,44	98
235	Obveznosti na podlagi odtegljajev od prejemkov zaposlenih	131,08	34,80	26
23	Skupaj	47.977,20	42.077,95	88

Vse obveznosti so bile poravnane v mesecu januarju 2025.

Konti skupine 24 – Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta (AOP 039)

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta znašajo na dan 31. 12. 2024 3.503,60 EUR in se nanašajo na naslednje obveznosti:

Tabela 24: Kratkoročne obveznosti do uporabnikov EKN

KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV EKN v EUR				
konto	Naziv konta	2023	2024	Indeks
240	Kratkoročne obveznosti do MZ	202,30	323,55	160
241	Kratkoročne obveznosti do proračunov občin			
242	Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna države	4.207,85	3.180,05	76
243	Kratkoročne obveznosti do posrednih uporabnikov proračuna občine			
244	Kratkoročne obveznosti do ZZS in ZPIZ	3.112,83		
	- ZZS	3.112,83		
	- ZPIZ			
24	Skupaj	7.522,98	3.503,60	47

Konti skupine 25 – Kratkoročne obveznosti do financerjev (AOP 040)

Na kontih skupine 25 – Kratkoročne obveznosti do financerjev, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 26 – Kratkoročne obveznosti iz financiranja (AOP 041)

Na kontih skupine 26 – Kratkoročne obveznosti iz financiranja, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 29 – Pasivne časovne razmejitve (AOP 043)

Na kontih podskupine 291 – Kratkoročno odloženi prihodki na dan 31. 12. 2024 izkazujejo stanje 303.004,70 EUR.

Tabela 25: Programi in časovno razmejena amortizacija

PROGRAMI IN ČASOVNO RAZMEJENA AMORTIZACIJA v EUR	
Naziv programa	Znesek
Namenska sredstva za razvoj transplantacijske dejavnosti (Eurotransplant)	303.004,70

LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Konti skupine 92 – Dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Na kontih skupine 92 – Dolgoročne pasivne časovne razmejitve, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 93 – Dolgoročne rezervacije

Na kontih skupine 93 – Dolgoročne rezervacije, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 96 – Dolgoročne finančne obveznosti

Na kontih skupine 96 – Dolgoročne finančne obveznosti, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 97 – Druge dolgoročne obveznosti

Na kontih skupine 97 – Druge dolgoročne obveznosti, ni izkazanih stanj.

Konti podskupine 980 – Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva

Stanje obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva znaša na dan 31. 12. 2024 198.025,72 EUR.

Povečanja in zmanjšanja stanja so bila med letom naslednja:

Tabela 26: Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva

OBV. ZA NEOPRED. SREDSTVA IN OPRED. OS. v EUR	
Stanje oz. sprememba	Znesek
stanje na dan 31. 12. 2023	75.365,38
+ prejeta sredstva v upravljanje s strani ustanovitelja	57.180,48
+ prejeta sredstva v upravljanje s strani občine	
+ prejeta sredstva za nabavo osnovnih sredstev s strani ustanovitelja	
+ prejeta namenska denarna sredstva za nabave osnovnih sredstev	
+ prenos poslovnega izida iz preteklih let po sklepu sveta zavoda za izveden nakup osnovnih sredstev	
- zmanjšanje stroškov amortizacije	28.469,44
Stanje na dan 31. 12. 2024	104.076,42

Obveznosti za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva znašajo 90.309,48 EUR.

Konti podskupine 981 – Obveznosti za dolgoročne finančne naložbe

Na kontih podskupine 981 – Obveznosti za dolgoročne finančne naložbe, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 985 – Presežek prihodkov nad odhodki

Tabela 27: Presežek prihodkov nad odhodki

PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI v EUR	
Stanje oz. sprememba	Znesek
stanje na dan 31. 12. 2023	153.622,79
- prenos poslovnega izida iz preteklih let za izveden nakup osnovnih sredstev po izdanem sklepu organa zavoda na podskupino 980	
+ presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (iz priloge 3 – AOP 891)	61.068,92
- presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (iz priloge 3 – AOP 892)	
- presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja (iz priloge 3 – AOP 893)	
Stanje na dan 31. 12. 2024	214.691,71

Presežek prihodkov nad odhodki v višini 214.691,71 EUR predstavlja akumulirana sredstva presežkov prihodkov nad odhodki preteklih let. Sredstva v višini 200.000 EUR nameravamo

investirati v osnovna sredstva v primeru selitve našega zavoda v druge, ustrežnejše prostore, preostanek sredstev v višini 14.691,71 EUR je trenutno nerazporejen.

Konti podskupine 986 – Presežek odhodkov nad prihodki

Na kontih podskupine 986 – Presežek odhodkov nad prihodki, ni izkazanih stanj.

Konti skupine 99 – Izvenbilančna evidenca

Izvenbilančna evidenca na kontu 99 na dan 31. 12. 2024 izkazuje stanje 27.830 EUR, ki zajema:

- 21.000,00 EUR - prejete menice za zavarovanje dobre izvedbe pogodbenih obveznosti (Medicross),
- 5.000,00 EUR – prejete bančne garancije za dobro izvedbo del (Air Art),
- 1.830,00 EUR – prejete menice za zavarovanje dobre izvedbe pogodbene obveznosti (Extra lux d.o.o).

4.2.2 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

4.2.2.1 ANALIZA PRIHODKOV

Celotni prihodki doseženi v letu 2024 so znašali 2.316.487,96 EUR in so bili za 30,0 % višji od doseženih v letu 2023 in 3,9 % višji od načrtovanih.

Prihodki od poslovanja predstavljajo 99,4 %, finančni prihodki pa 0,6 % glede na celotne prihodke za leto 2024.

Finančni prihodki so znašali 15.729,30 EUR in predstavljajo 0,6 % delež v celotnih prihodkih, prejeli smo jih iz naslova prejetih obresti za sredstva na EZR.

Tabela 28: Prihodki

PRIHODKI v EUR					
Prihodki	Realizacija 2023	FN 2024	Realizacija 2024	R2024/ FN2024	Struktura 2024
Ministrstvo za zdravje in drugo	1.773.804,02	2.229.762,00	2.300.758,66	103	99,4
iz obveznega zavarovanja					
iz dodatnega prost. zavarovanja					

iz doplačil do polne cene zdravstvenih storitev, od nadstandardnih storitev od samoplačnikov, od ostalih plačnikov in konvencij					
drugi prihodki od prodaje proizvodov in storitev					
finančni prihodki	7.683,61		15.729,30		0,6
prihodki od prodaje blaga in materiala, drugi prihodki in prevrednotovalni prihodki					
Skupaj prihodki	1.781.487,63	2.229.762,00	2.316.487,96	104	100

Realizirani prihodki s strani Ministrstva za zdravje so bili v letu 2024 realizirani v celoti. Prejeli smo tudi 40.188,82 EUR drugih prihodkov iz naslova povračil stroškov, nastalih v zvezi s transportom organov in ekip s strani UKC Ljubljana. 3.579,76 EUR s strani ZZSZ za refundacijo obračunanih nadomestil plač ter 25.039,28 EUR, ki predstavljajo prihodek s strani projekta BRAVEST (stroški so nastali v letu 2024, niso pa še pokriti s prihodki). Prejeli smo tudi 2.066,21 EUR s strani Conseil del Europe za povračilo službenih potovanj in 124,11 EUR drugih prihodkov. S strani Eurotransplanta smo za leto 2024 prejeli 113.600,00 EUR za povračilo stroškov, ki smo jih imeli s transportom organov in ekip. Sredstva v celotni višini smo začasno prerazporedili na konto Kratkoročno odloženi prihodki (291) in jih nameravamo porabiti v letu 2025.

4.2.2.2 ANALIZA ODHODKOV

Celotni odhodki doseženi v letu 2024 so znašali 2.255.419,04 EUR in so bili za 26,7 % višji od doseženih v letu 2023 ter 1,2 % višji od načrtovanih.

Odhodki iz poslovanja predstavljajo 100,0 % glede na celotne odhodke za leto 2024.

Po glavnih postavkah so bili odhodki poslovanja naslednji:

- 1.325.180,42 EUR – stroški zdravstvenih storitev (58,8 %),
- 573.028,94 EUR – stroški dela (25,4 %),
- 308.878,80 EUR – stroški nezdravstvenih storitev (13,7 %),
- 28.469,44 EUR – amortizacija (1,3 %),
- 15.001,89 EUR – stroški materiala (0,7 %),
- 4.859,55 EUR – drugi stroški (0,2 %).

V primerjavi z letom 2023 so se odhodki povišali predvsem pri stroških zdravstvenih in nezdravstvenih storitev, stroških dela in stroških materiala. Strošek zdravstvenih storitev je višji predvsem zaradi dodatnega financirana registra Slovenija Donor, s katerim smo pokrili nastale zaostanke pri tipizaciji prejetih vzorcev. Zaradi sprememb plačnega sistema in

posledično spremembe urnih postavk pogodbenih sodelavcev smo povišali tudi urne postavke za delo pogodbenih sodelavcev.

STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (AOP 871)

V letu 2024 so znašali 1.649.061,11 EUR in so bili za 34,3 % višji od doseženih v letu 2023 in za 3,2 % višji od načrtovanih. Delež v celotnih odhodkih znaša 73,1 %.

Stroški materiala AOP 873 (konto 460) so v celotnem JZZ v letu 2024 znašali 15.001,89 EUR in so bili za 13,2 % nižji od doseženih v letu 2023 in za 21,0 % višji od načrtovanih.

Delež glede na celotne odhodke JZZ znaša 0,7 %.

STROŠKI STORITEV (AOP 874, konto 461)

Vrednost storitev je v celotnem JZZ v letu 2024 znašala 1.634.059,22 EUR in je bila za 34,9 % višja od dosežene v letu 2023 ter za 3,5 % višja od načrtovane. Delež glede na celotne odhodke JZZ znaša 72,5 %.

Tabela 29: Izvajalci zdravstvenih storitev

IZVAJALCI ZDRAVSTVENIH STORITEV v EUR			
Izvajalci zdravstvenih storitev	Vrste zdravstvenih storitev	Strošek v letu 2024	Število izvajalcev
Lastni zaposleni	0	0	0
Zunanji izvajalci – podjemne pogodbe	Mentorstvo mlajšim centralnim transplantacijskim koordinatorjem, centralni transplantacijski koordinatorji, ekipe za diagnostiko možganske smrti, ekipe za multiorganski odvzem, bolnišnični transplantacijski koordinatorji.	403.814,69	126
Zunanji izvajalci – s.p.	Centralni transplantacijski koordinatorji	48.559,31	5

Podjemnih pogodb z lastnimi zaposlenimi v letu 2024 nismo sklepali.

V letu 2024 smo s 126 zunanjimi izvajalci sklenili podjemno pogodbo za izvajanje storitev mentorstva mlajšim centralnim transplantacijskim koordinatorjem, centralnih transplantacijskih koordinatorjev, bolnišničnih transplantacijskih koordinatorjev, ekipe kirurgov za diagnostiko možganske smrti in ekipe za multiorganski odvzem.

Direktor je v letu 2024 izdal eno soglasje za delo pri drugem delodajalcu za lastnega zaposlenega (višjega zdravnika specialista).

Tabela 30: Izvajalci nezdravstvenih storitev

IZVAJALCI NEZDRAVSTVENIH STORITEV v EUR			
Zunanji izvajalci nezdravstvenih storitev	Vrste storitev	Strošek v letu 2024	Število izvajalcev
Eurotransplant	Registracija bolnikov in prevoz organov ter ekip	232.703,46	1
Jana Šimenc s.p.	Svetovanje – PR	36.427,19	1
DTI fundation	Izvedba izobraževanja TPM	28.066,38	1
Mikrocop d.o.o.	Stroški vzdrževanja programske opreme in arhiviranje	24.215,42	1
Lancom d.o.o.	Računalniške storitve in vzdrževanje programske opreme	22.233,89	1
Ženja Tomažinčič s.p.	Svetovalne storitve	17.379,89	1
Plesnik	Hotelske storitve	14.601,41	1
Urban Stupan s.p.	Svetovalne storitve	12.793,24	1
Študentski servis	Študentsko delo	11.799,53	2
Telekom Slovenije	Telekomunikacijske storitve	10.489,61	1

V tabeli je navedenih 10 najvišjih stroškov za posamezno nezdravstveno storitev, izvedenih s strani zunanjih izvajalcev v letu 2024.

STROŠKI DELA

V letu 2024 so stroški dela znašali 573.028,94 EUR in so bili za 9,2 % višji od doseženih v letu 2023 ter za 9,6 % oz. za 26.971,06 EUR nižji od načrtovanih. Delež v celotnih odhodkih znaša 25,4 %.

Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v letu 2024 je znašalo 8 zaposlenih, in je v primerjavi z letom 2023 nižje za eno osebo.

Povprečna bruto plača je znašala 2.605,43 EUR in se je v primerjavi s preteklim letom znižala za 26,7%.

V preteklem letu je bilo izplačano 1.253,90 EUR regresa za letni dopust na delavca.

Nadomestila plač za boleznine v breme JZZ so bila izplačana v višini 943,14 EUR.

STROŠKI AMORTIZACIJE

Stroški, ki so zajeti med odhodki (AOP 879), so v letu 2023 znašali 23.071,69 EUR in so bili za 23,4 % nižji od doseženih v letu 2022 – 28.469,44 EUR in za 9,5 % višji od načrtovanih.

Delež stroškov amortizacije v celotnih odhodkih znaša 1,3 %.

Amortizacija je obračunana po predpisanih stopnjah v znesku 28.469,44 EUR:

- del amortizacije, ki je bil vračunan v ceno, znaša 28.469,44 EUR (končni rezultat skupine 462),
- del amortizacije, ki je bil knjižen v breme obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, znaša 28.469,44 EUR (podskupina 980).

REZERVACIJE

Rezervacije v letu 2024 niso bile oblikovane.

DRUGI STROŠKI

V letu 2024 so bili obračunani v znesku 4.196 EUR in zajemajo sledeče stroške:

- 1.000 EUR – letna pristojbina za opravljanje dejavnosti preskrbe s tkivi in celicami,
- 279 EUR – NUSZ za najete prostore arhiva,
- 3 EUR – takse in druge pristojbine,
- 250 EUR – članarine v mednarodnih organizacijah,
- 2.536 EUR – članarine v domačih neprofitnih organizacijah,
- 126 EUR – druge članarine,
- 3 EUR – drugi odhodki.

FINANČNI ODHODKI

Finančni odhodki v letu 2024 so znašali 0,87 EUR in predstavljajo centske izravnave v povezavi z obračunom davka na dodano vrednost.

DRUGI ODHODKI

Drugi odhodki v letu 2024 so znašali 4.858,68 EUR in predstavljajo:

- 1.160,00 EUR – letna pristojbina
- 660,00 EUR – članarine v mednarodnih organizacijah
- 2.758,68 EUR – članarine v domačih neprofitnih institucijah
- 280,00 EUR – druge članarine

PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI

Omenjeni odhodki v letu 2024 niso nastali.

4.2.2.3 POSLOVNI IZID

Razlika med prihodki in odhodki brez upoštevanja davka od dohodka pravnih oseb izkazuje pozitivni poslovni izid – presežek prihodkov nad odhodki v višini 61.068,92 EUR.

Davek od dohodkov pravnih oseb ni bil obračunan, saj ni bila ugotovljena davčna osnova oziroma ni ugotovljenih obdavčljivih prihodkov.

Doseženi poslovni izid je za 60.084,12 EUR višji od doseženega v preteklem letu in za 61.068,92 EUR večji od planiranega.

Poslovni izid v izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov je enak izkazanemu poslovnemu izidu v bilanci stanja na podskupini kontov 985.

Pojasnila k postavkam izkaza prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka

Presežek prihodkov nad odhodki v tem izkazu (denarni tok) znaša 242.154,67 EUR in se od ugotovljenega presežka prihodkov nad odhodki določenih uporabnikov (priloga 3 – obračunski tok) razlikuje za 242.154,67 EUR. Razlika predstavlja neplačane obveznosti.

Likvidnostno stanje zavoda je stabilno. Vsi računi so plačani v predpisanih rokih, zapadlih obveznosti nimamo.

Pojasnila k izkazu računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

Slovenija-transplant ne izkazuje stanja v Izkazu računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov v obdobju od 1. 1. 2024 – 31. 12. 2024.

Pojasnila k izkazu računa financiranja določenih uporabnikov

Slovenija-transplant ne izkazuje stanja v Izkazu računa financiranja določenih uporabnikov v obdobju od 1. 1. 2024 – 31. 12. 2024.

Pojasnila k izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

Slovenija-transplant ne ustvarja prihodkov iz t. i. tržne dejavnosti.

4.2.3 POROČILO O PORABI SREDSTEV POSLOVNEGA IZIDA V SKLADU S SKLEPI SVETA JZZ

V letu 2024 nismo koristili sredstev poslovnega izida.

4.2.4 PREDLOG RAZPOREDITVE UGOTOVLJENEGA PRESEŽKA PRIHODKOV V LETU 2024

4.2.4.1 IZRAČUN PRESEŽKA PRIHODKOV NA PODLAGI ZAKONA O JAVNIH FINANCAH

Na podlagi 5. člena Zakona o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/15, v nadaljnjem besedilu: ZFisP) se morajo presežki, ki jih posamezna institucionalna enota sektorja država ustvari v posameznem letu, zbirati na ločenem računu.

Obvezno ravnanje glede porabe presežka po 5. členu ZFisP je določeno le za presežek, izračunan po 9.i členu ZJF. To pa pomeni, da se v primeru, če je presežek izračunan po računovodskih pravilih večji od presežka, izračunanega po 9.i členu ZJF, razlika lahko porabi na način, kot je določen v drugih predpisih ali aktih o ustanovitvi institucionalnih enot sektorja država.

Presežek po denarnem toku se skladno z ZJF zmanjša za neplačane obveznosti, neporabljeni namenska sredstva, ki so namenjena za financiranje izdatkov v prihodnjem obdobju in ki so evidentirana na kontih časovnih razmejitev, ter za neporabljeni sredstva za investicije. Presežki se izračunavajo na dan 31. 12. 2024.

Tabela 31: Izračun presežka po denarnem toku

IZRAČUN PRESEŽKA PO DENARNEM TOKU v EUR
--

Oznaka za AOP	Naziv konta	2023	2024
401	Prihodki po denarnem toku	1.513.617	2.581.687,28
437	Odhodki po denarnem toku	1.608.039	2.339.532,61
485/486	Presežek prihodkov/odhodkov (AOP 401 – AOP 437)	-94.422	242.154,67
500	Prejeta vračila denarnih posojil in prodaja kapitalskih deležev		
550	Zadolževanje		
512	Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev		
560	Odplačila dolga		
572/573	Povečanje/zmanjšanje sredstev na računih (AOP 485/486+ AOP 500 + AOP 550 – AOP 512 – AOP 560)	-94.422	242.154,67

Presežek, izračunan po denarnem toku za leto 2024, znaša – 242.154,67 EUR.

4.2.4.2 UGOTAVLJANJE POSLOVNEGA IZIDA PO OBRAČUNSKEM NAČELU

Razlika med prihodki in odhodki z upoštevanjem neobračunanega davka od dohodka pravnih oseb (ni bila ugotovljena davčna osnova oziroma ni ugotovljenih obdavčljivih prihodkov) izkazuje pozitivni poslovni izid – presežek prihodkov nad odhodki v višini 61.068,92 EUR.

4.2.4.3 PREDLOG RAZPOREDITVE UGOTOVLJENEGA PRESEŽKA ZA LETO 2024

Presežek, ugotovljen po obračunskem načelu za leto 2024, ki se zmanjšana za presežek, izračunan v skladu z ZJF za leto 2024, znaša: 61.068,92 EUR.

Predlagamo, da presežek prihodkov nad odhodki za leto 2024, v višini 61.068,92 EUR, ostane nerazporejen.

Datum: 25. 2. 2025

Pripravil:
dr. Boštjan Kušar

Podpis odgovorne osebe:
Andrej Gadžijev, dr. med.

Datum: 25. 2. 2025

5 PRILOGE